

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM HETILAPJA

LIV. évfolyam, 3. szám

2006. február 20.



A gondolkodás ösvényei

„A kutatásban is az történik, hogy vannak nagyon vékony kis csapások, amiket talán látunk, de nem tudjuk, melyik úton kell elindulni” – mondta lapunknak Tamás Gábor.

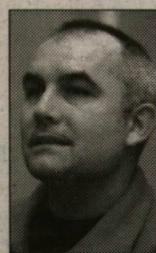
7. oldal



Finoman batározott

„Akárhol van a próba, akár a Scalában, akár Szegeden, nekem az ugyanúgy színpad, ugyanúgy kötelesség: nekem mindig saját magam előtt bizonyítanom kell” – mondta Rost Andrea.

12. oldal



Kezdek besokallni

Rengeteget dolgozik, ám hiába panaszkodik töménytelen elfoglaltságára, mégis elemében van Szeged és generációja egyik legismertebb írója, Darvasi László.

13. oldal

A tervek: Tehetséggondozó Alap, Info-kognitív Tudásközpont és továbbtanulási esély a bachelori diplomások 70 százalékának

A LEGNAGYOBB MUNKAHELYBŐL A LEGJOBB MUNKAHELYÉ

Szabó Gábor ismertette jövőbeni rektori elképzeléseit

A Szegedi Tudományegyetem jelenlegi rektorának, Szabó Gábornak június 30-án jár le hároméves mandátuma. Az oktatási miniszter által kiírt rektori pályázatra egyedülként az SZTE első embere jelentkezett. Szabó Gábor február 14-én mutatta be nyilvánosan programját.



Az SZTE szervezetileg integrált, sokszínű és sokoldalú, magas presztízssű egyetemmé vált.

Az oktatási miniszter által az SZTE rektori tisztségére kiírt pályázati felhívásra egyedül Szabó Gábor, az SZTE SZÉFK tanszékvezető egyetemi tanára, az egyetem jelenlegi rektora jelentkezett. A professzor február 14-én az SZTE Aulájában ismertette első alkalommal rektorjelölti programját az egyetemi polgárokkal. Szabó Gábor előljáróban hangsúlyozta: nagy megtiszteltetés, ugyanakkor hatalmas felelősség is a Szegedi Tudományegyetem első emberének lenni. Amennyiben az Egyetemi Tanács február 27-én bizalmat szavaz neki, a következő rektori ciklusában az első három év munkájának továbbvitelére törekszik, de természetesen új elemekkel is gazdagítja azt.

Elmondta, hogy az elmúlt hónapokban konzultált a kari vezetőkkel, néhány köztisztviselővel álló egyetemi személyiséggel, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzattal és az érdekképviselőkkel; áttekintették, értékelték az eddig két és fél éves rektori tevékenységének eredményeit, az integrált egyetem hatéves történetének eseményeit, ezt követően személyes és szakmai indítékok alapján nyújtotta be pályázatát. A következő ciklusra tervezett rektori programját tizenöt pontban foglalta össze.

Kiindulópontként felvázolta, hogy a 2000. január 1-jével megvalósult integráció óta eltelt hat esztendőben az SZTE szervezetileg integrált, sokszínű és sokoldalú, magas

presztízssű egyetemmé vált, nem volt törés az egységesülés folyamatában. Kialakultak a bolognai rendszerre való áttérés biztonságos infrastruktúrája és szellemi alapjai. A nemzetközi kapcsolatrendszer, a kutatás-fejlesztési és innovációs aktivitás javult, s ezekre a területekre a jövőben is komoly hangsúlyt kell helyezni. „Számomra evidencia, hogy meg kell valósulnia a kutatói, az alkotói, az oktatói és a hallgatói szabadságnak, autonómiának. Enélkül nincs modern egyetem, enélkül nincs alkotó egyetem” – vezette föl a második tézist a rektorjelölt. A következő években arra törekszik, hogy ezek minden feltétele biztosított legyen.

folytatás a 3. oldalon

TAKLER

(Irány) „Engem nagyon sokáig a lehetőségek irányítottak. Szekszárd nem volt olyan gyors sikertörténet, mint mondjuk Villány. Később rajtoltunk. 1996-ban mindössze négyezer palackkal kezdtem, nem volt egy nagy durranás az amúgy szép '95-ös évszám. 210 forintért adtam el a kélfrankost. Az 1996-os évszám nagyon gyenge volt. Az 1997-es viszont már lehetőséget adott arra, hogy elkezdjek megismerkedni a kicsit komolyabb borokkal. Addig csupán ösztönösen, kannás bor szinten készítettük a borokat” – értékeli röviden pályájának egyik fordulópontját Takler Ferenc, a 2004-ben megválasztott Év bortermelője.

Amikor a fiait, a híressé lett Takler Trió másik két tagját, az 1976-ban született Andrást és az 1979-es Ferencet kérdezem, a fordulópontot ők is 1996-97-re helyezik: ők ekkor határozták el végleg, hogy a borászat lesz az életük. „Készkívül igaz, hogy a szőlőben nőttünk fel, de ez nem volt annyira meghatározó, mint az, hogy letöltöttük az első palackjainkat és azon láthattam a nevem” – emlékezik az ifjabbik Ferenc.

A Taklerék ősei Mária Terézia idején kerültek Magyarországra, egyenesen Szekszárdra. Néhai Takler György 1723-ban érkezett a városba, azóta folyamatosan itt él a család.

(Munkamegosztás) Egyszer úgy toppanok be Taklerékhoz, hogy az udvaron, a pincében, az irodában és a vinotékában is sorban állnak a feladatok. Gyors egyeztetés után kiderül, hogy mindenkinek jut épp elég munka: az idősebbik fiúnak, Andrásnak a fináncok számára kell elkészítenie egy bevallást, a kisebbik Ferencnek pedig tanulnia kell, mert közeleg az egyetemi vizsga, így a család fő kezd el a munka szervezését.

A megfigyelő ilyenkor a háttérbe húzódik, s igyekszik láthatatlanná válni. Az idősebbik Taklerrel azt mondják, hogy gyermekien arany szívű, de hirtelen haragú ember.

Volt módomban látni ezt a hármast már más helyzetekben is, így talán magam is tudok valamit kezdeni ezzel a jellemzéssel.

Az egyik helyszín Villány, a Gere Tamás pincéje. Koradelután van, bekopogtatnak a Taklerék. Mondják, hallottak az új, nagy tudású targoncáról, ami a Gerék raktárában szolgálja a magyar borászat ügyét. Átme gyünk, méregetjük a targoncát. Takler Ferenc rákönyököl a boroskartonokra, tenyerével hátrasimítja a haját és figyel. A két fiú nyomogatja a gombokat, hajlítgatja a valóban minden irányban készséges kézi targonca karját, közben előveszik a mérőszalagot és a jegyzetfüzetet. Hihetnének, ha kapnak egy írásos tájékoztatót, akkor elegendő két-három perc a kis gép megismerésére. De nem.

Körbeállják, méregetik, simogatják, tologatják. Megkérdezik, szabad-e néhány raklapot arrébb pakolni, aztán neki is látnak. Előveszik az otthoni raktár alaprajzát és elképzelik benne ezt a sárga kincset. És ez tart fél órán keresztül, majd mindannyian kóstolunk egy szép bort, ha már ilyen tisztes vendégsereg toppant be a Gere Tamásékhöz.

Csak hogy az asztalnál újrakezdek a témát, vakargatják a fejüket, valamit nem néztek meg alaposan. Visszamegyünk a raktárba és a három Takler szinte előlről kezd az alapos tanulmányozást.

(Ünnep) A másik fontos jelenet a Hiltonban játszódik. Ahogy mondani szokás, ott van mindenki, aki számít: most köszöntjük Takler Ferencet, a legfrissebben megválasztott Év bortermelőjét. A beszédek egytől egyig emelkedettek, a díszbéd rangjához illőek, elegánsak és arányosak. Jön Takler Ferenc, aki miről is szólna, ha nem a szekszárdiságról és a családjáról. A jelenlévők mind ismerik, tisztelik és szeretik, hisz tudják, hogy az életét is odaadná a családjáért, ami egyet jelent a szép szekszárdi bor folyamatos és alázatos szolgálatával. Ugyanakkor mindenki ismeri a Takler-féle dühöt is, amiről egy mellékmondat erejéig a méltató beszéde közben még a szekszárdi polgármester is megemlékezik.

A város első embere, tegyük hozzá gyorsan, Szekszárd zsenijének nevezi, szép sorban, Garayt, Mészöly Miklóst, Baka Istvánt, Vesztergombi Ferencet és Takler Ferencet. A zseni pedig itt, a Hilton ünnepelő közönsége körében sem hagyja szó nélkül, hogy az úgy nevezett szocializmusban elvettek tőlük mindent, amit az őseik az arcuk verejtékével hoztak létre. Nem emeli föl a hangját, csak mondja. Ahogy a ragaszkodásról, a sikerről és a mindennapok gondjairól beszél. Az első napilapos interjújában is, amit a 2004. decemberi megválasztásakor adott, ragaszkodott ahhoz, hogy mondandójában legyen benne: nem kapta vissza az ÁFÁ-t, s ez lehetetlenné teszi a gazdálkodását. Így nem lepődhetünk meg azon, hogy a Hilton elegáns vendégserege is kap egy szeletet a valóságból, a fiúk pedig büszke tartással néznek az apjukra.

Hát nézzenek sokáig.

Dhusztus Imre

A HÉTEN TÖRTÉNT

NINCS KORMÁNYÁLLÁSPONT abban a kérdésben, hogy támogatják-e Romániában az önálló magyar tannyelvű Bolyai Egyetem újraindítását – közölte Szabó Vilmos. A miniszterelnöki hivatal államtitkára a Szülőföld Alap sajtótájékoztatóján jelentette ezt ki. A Bolyai Kezdeményező Bizottságot képviselő Hantz Péter, a Babes-Bolyai Tudományegyetem adjunktusa a múlt héten budapesti sajtótájékoztatón emelte fel szavát a kolozsvári Bolyai Egyetem újraindításáért és állami támogatásáért.

VÁLLALKOZÁSI TANÓRÁKAT kellene bevezetni európai iskolákban – véli Günter Verbeugen –, így a „vállalkozói elkötelezettség” már fiatalokban kialakulhatna, és ennek segítségével hosszú távon jelentősen javulna az Európai Unió gazdasági versenyképessége. A bizottsági alelnök felhívást intézett az Unió területén működő középiskolákhoz, hogy kampányokkal, játékokkal és a vállalkozási ismeretek tanrendbe „csempészesével” segítsék a jövő generációjának felkészítését – az egész Európai Unió érdekében. Az alelnök szerint nagyon fontos, hogy az Unió társadalmi vállalkozásbarát legyen. Ehhez azonban fel kell ébreszteni a fiatalokban a gazdasági tevékenység iránti érdeklődést, motivációt.

A DIÁKHITELT SZABÁLYOZÓ TÖRVÉNYTERVEZETNEK feltételül el kell készülnie idén Romániában – jelentette ki Kolozsváron az Országos Ifjúsági Hatóság elnöke, Borbély Károly. Az elnök az Országos Magyar Diákszövetség (OMDSZ), illetve a kolozsvári és nagyváradi szervezetek, a KMSZ és az NMD képviselőivel tárgyalt a diákhitelrendszerrel – írja a Transindex. Az OMDSZ képviselői részletezték ezzel kapcsolatos javaslataikat. Szerintük a diákhitel minden egyetemista és mesterképzős, 35 év alatti hallgatót alanyi jogon megillet, függetlenül szociális helyzetétől, amennyiben nincs tartozása a hitelt adó intézményhez.

A diákszervezetek úgy vélik, a magas tandíjra, árakra való tekintettel a hallgatóknak biztosítani kell, hogy évente legalább 1500 új lejt – valamivel több mint 100 ezer forintot – igényelhesse. Ugyanakkor fontosnak tartják, hogy a leendő törvény ne szabja meg, mire költhetik a kölcsönt, hanem az legyen szabadhasználatú. Székely Tünde, az OMDSZ programfelelőse szerint nagyon fontos, hogy a diákoknak ne kelljen munkát vállalniuk egyetemi éveik alatt, energiájukat teljes egészében a tanulásra fordíthassák.

NEMZETKÖZI MARKETINGVERSENYT NYERTEK a tatabányai hallgatók. Ötödik alkalommal rendezték meg a Helsinki Winterschoolt február 5. és 12. között, mely a világ különböző tájairól gyűjti össze a marketing-kommunikációra fogékony diákokat, hogy egy intenzív kurzus keretében egy versenyen tegye próbára tudásukat. A tatabányai Modern Üzleti Tudományok Főiskolájának (MÜTF) hallgatói idén is képviselték iskolájukat, és a versenyről győztesként tértek haza.

Mint minden évben, az intenzív hetet idén is egy kiemelt témának szentelték. Az előadás-sorozat és maga a verseny is az „Egészséges és boldog élet” fogalma, illetve annak marketingkommunikációs vetületei mentén folyt, azaz, hogy mit tehet a „reklám” annak érdekében, hogy az emberekben elősegítse az egészség-tudatos gondolkodás kialakulását.

SZERKEZETKÉSZ A BMF ÚK KAMPUSZA. A Budapesti Műszaki Főiskola az elmúlt év nyarán a Felsőoktatás-fejlesztési Program keretében vehette birtokba a mintegy 6600 négyzetméter nettó területű óbudai épületet. A fejlesztési program másik kiemelt célja a Józsefvárosban megvalósuló, minden igényt kielégítő oktatási kampusz kialakítása, mely Public Private Partnership (PPP) program keretében épül. A magántőkéből finanszírozott fejlesztésnek köszönhetően a felépülő épületgyűjtés lehetőséget ad előadótermek létesítésére, szaklaborok létrehozására, a Keleti Károly Gazdasági Főiskolai Kar szervezetének elhelyezésére. A kivitelező szegedi székhelyű KÉSZ Kft. az építési területen az első „kapavágásokat” 2005 áprilisában végezte, majd ezt követően májusban az épület alapjainak építése is megkezdődött. A hagyományoknak megfelelően, amikor egy épület építésénél a kivitelező eléri a legmagasabb szintre, megáll egy pillanatra, hogy megünnepelje az addig végzett munkát. 2006 januárjára az oktatási centrum épülete elérte a szerkezetkész állapotot, a kivitelezési munkálatok ezen építési fázisa befejeződött. Ebből az alkalomból rendeztek február 16-án a Tavaszmező utcai telephelyen Bokrétaünnepet. Az ünnepségen Magyar Bálint oktatási miniszter beszédében kiemelte, hogy az új oktatási épület és az épülő kollégium együtt csaknem kétmilliárdos beruházást jelent. A főiskola vezetőihez fordulva elmondta, jó és életképes stratégiának tartja, hogy a Budapesti Műszaki Főiskola él minden lehetőséggel, a hagyományos költségvetési forrásokból történő építkezésektől kezdve egészen a PPP konstrukciókig. Kitért arra is, hogy nemcsak az épületek újulnak meg, hanem a bolognai folyamatra történő átállásban is élenjár az intézmény azzal, hogy kísérletező kedvvel vezette be azokat az új képzési formákat, amelyek kötelező jelleggel csak 2006 szeptemberétől, tehát ez év őszétől lépnek életbe a magyar felsőoktatásban.

BABÁK GONDOZÁSÁRA, ETETÉSÉRE ALKALMAS SZOBÁT alakítanak ki a Szolnoki Főiskolán azoknak a levelező és távoktatásban részt vevő kisgyerekes hallgatóknak a számára, akik kénytelenek magukkal hozni kicsinyeiket az előadásokra vagy a vizsgákra.

„Jelenleg hallgatóink közel 10 százaléka, szám szerint 265 fiatal kisgyerekes, közülük legtöbben nem kívánják megszakítani tanulmányaikat, hanem családtagjaik segítségét kérik azokon a napokon, amelyeken előadásokra kell járniuk vagy vizsgáznak” – mondta Szűgyi Csongor, az intézmény megbízott tájékoztatói igazgatója. A Szolnoki Főiskola ezeknek a szülőknek kíván segítséget nyújtani a zöld környezetben lévő tiszaligeti épületében egy „baba-mama” szoba létrehozásával. Olyan tiszta, csendes, dohányfüstmentes, barátságos helyiséget alakítanak ki, ahol biztosítottak a szoptatáshoz, illetve pelenkázáshoz szükséges minimális kényelmi feltételek, például karosszékek, pelenkázók. A szobában a gyermek nyugodt körülmények között pihenhet is az öt kísérő szülő felügyelete mellett – mondta Szűgyi Csongor.

FEJŐSTEHENEK

A médiaoktatás zsácutcai Magyarországon

Az iskoláknak jelenleg a legjobb üzlet egy kommunikáció szak fenntartása, a nyújtott tudás használhatóságára ugyanakkor kevesen fordítanak gondot.

Zöldi László, a téma szakértője szerint a gyakorlati oktatás általános hiányosságai okolhatók azért, hogy a végzős hallgatóknak óriási gond az elhelyezkedés.

– 2006-tól 17 médiát oktató intézmény kapta meg a felsőoktatási akkreditációt, és jelenleg Magyarországon több mint száz oktatási intézményben tanítanak médiával kapcsolatos tantárgyakat. Népszerű, divatos szakról beszélünk tehát. Ugyanakkor a végzetek között korántsem ilyen burráoptimista a helyzet. Nehéz elhelyezkedni.

– Valóban, az ország legnépszerűbb szakja a kommunikáció, ami a rengeteg költségterítéses hallgató miatt nagyon jó üzlet is egyben. A kreatív munka mellett a karrier sok fiatal csábít, nem beszélve azokról, akik médiastárként akarják leélni a hátralévő éveiket.

Viszont sokan valóban nem tudnak elhelyezkedni, miután végeznek, amiért divatos a túlképzést okolni. Felháborít, hogy már az Oktatási Minisztérium főtitkviselői is ezt sugallják, holott a média szakoknál ez a jelenség nem létezik. A végzetek legtöbbször azért nem tud elhelyezkedni, vagy jut méltatlan munkához, mert nem kapja meg azt a gyakorlati tudást az iskolában, amire a szakmában szüksége van.

– *Tebát a hazai médiaoktatás nem a majdani befogadó közeg felől gondolkodik. Vagyis nem a mai hazai újságírásban szükséges tudással látjuk el a diákokat.*

– Már évek óta ismételtetem, hogy az alkalmazóknak meg kellene fogalmazniuk, hogy mit kívánnak a pályakezdő újságíróktól, mert sok oktató és tanszék szurkálja a ködöt, nem tudja pontosan, mik is az aktuális követelmények. Persze ez azóta sincs másként, amiben nem csak a kiadók, az iskolák is hibásak. Az átlagos tudásszint ugyanakkor sokszor siralmas. Jól ismerem az intézményeket, többen tanítottam, tanítok ma is. Találkoztam olyan negyedéves, nyomtatott sajtóra szakosodott hallgatókkal, akik nem tudták, mi az a flekk.

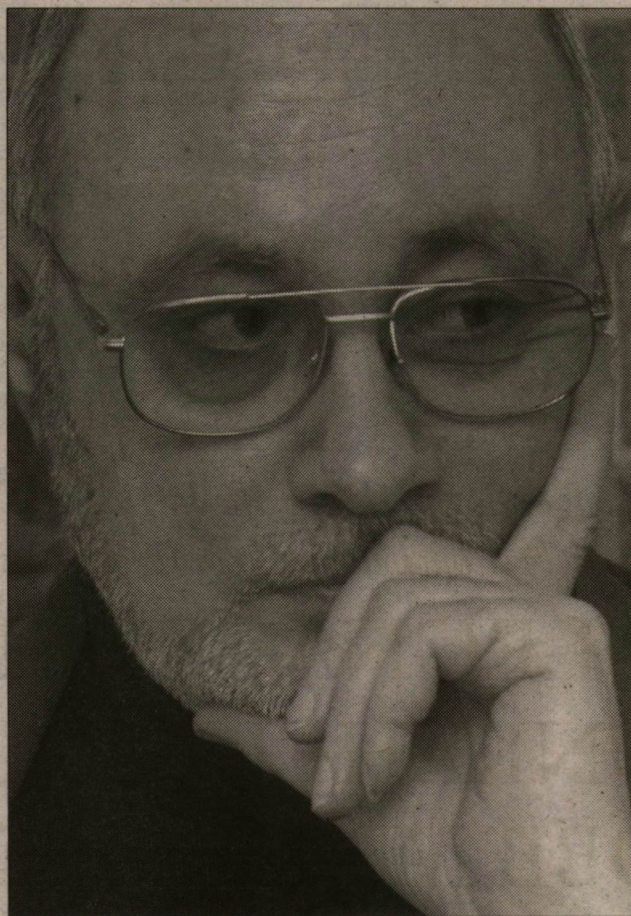
– *Mintba egy gyógyszerész nem tudná, mi a milligramm...*

– Persze ilyen esetben könnyű lebutázni a gyereket, holott az alapvető tudáshiányért egyértelműen az oktatás minősége okolható. Rádadásul ehhez párosul, hogy az a legtöbb intézményben az általános képzés aránya is túl nagy a szakirányúakhoz, gyakorlati ismeretekhez képest. A felsőoktatási intézménynek ugyanis nem éri meg korán megfosztani az illúzióitól a kommunikáció szakos hallgatóit. Mert ha a hallgató egy év alatt rájön, hogy belőle a bűdös életben nem lesz médiasztár, akkor a papája bizony nem fogja kifizetni utána a súlyos tandíjakat.

Aztán ezek a hallgatók kikerülnek a szerkesztőségekhez, és ott szembesülnek azzal, hogy nincs meg a munkához szükséges alapvető gyakorlati tudásuk.

– *Olyan szemináriumok kellenek tehát, ahol szerkesztőségi munkát szimulálnak?*

– Főleg, de a gyakorlati oktatás ne csak abból álljon, hogy cikkeket íratunk, televíziós tudósításokat, riportokat készítettünk – bár sok helyen erre sem fordítanak elég hangsúlyt.



A Szegedi Egyetem hasábjain indultam. Fotó: Gáspár Péter

ZÖLDI LÁSZLÓ

Újságíró. 1945-ben született Dunapatajon. Főbb munkahelyei: Élet és Irodalom (rovatvezető, főszerkesztő-helyettes), Népszabadság (főszerkesztő-helyettes), BMI oktatási igazgató. Tanított többek között: Berzsényi Dániel Főiskola, Szombathely; BMI, Budapest; JATE, Szeged; Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár. A médiával, médiaoktatással kapcsolatban számos jelentős könyve, tanulmánya, előadása látott napvilágot.

Egy viszonylag eredménytelen szemináriumról sikerült fél év alatt egy kreatív társaságot összekovácsolnom úgy, hogy „Pályakezdők fóruma” címen állandó rovatot szerezttem egy internetes újságban, plusz egy szponzor segítségével minden héten pénzdíjjal tudtam jutalmazni a legjobb munkákat. Több mint 150 diákot sikerült bemutatni a fórumon azóta. Ezzel csak azt akarom szemléltetni, hogy motiválni kell a hallgatókat, és megfelelő éles helyzeteket teremteni számukra.

De például a kommunikáció szakos hallgatókat arra sem tanítjuk meg, hogy hogyan kell kiállítani egy számlát. Ebben a félévben azon hallgatóimnak nem írom alá az indexét, aki nem jár utána annak, hogy legyen számlatömbje. Mert ha már hallgató korában a munkájáért pénzt akar kapni, igenis tanulja meg, hogy számlát fog kiállítani érte.

– *Milyen igényeket támasztanak mostanság a szerkesztőségek az állásra pályázók elé?*

– Változatos a paletta, de egy bizonyos, az adott területen minél sokrétűbbnek kell lennie annak, aki be akar kerülni egy szerkesztőségbe. Nem elég, hogy ismerje a megfelelő programokat, tisztában legyen a sorközzel, a flekkel. Általában kezdetnek kiküldik terepre egy témával, majd ha elkészült, leültetik egy gép elé, hogy tördelje be a munkáját. A megyei lapok közül néhányan kezdik megpórolni a tördelőket...

De hogy ne csak az újságokról beszéljünk, a televíziós szerkesztő riporter-

reknél is érteni kell a vágáshoz, a kamerához is.

– *Gyakori probléma, hogy a végzett hallgatók egyből egy nagyobb sajtóorgánumban igyekeznek bekerülni, ahol persze kiélezettebb a verseny. A kisebbektől viszont sokan tartanak.*

– A Szegedi Egyetem hasábjain indultam, majd folytattam Debrecenben az Egyetemi Élet című diáklapnál. Felnőtt újságírói pályafutásomat a Zalai Hírlapban kezdtem, utána kerültem Budapestre. Mindezt egyáltalán nem bántam meg, mert a kis szerkesztőségekben mindenre megtanítottak, amire a nagy szerkesztőségekben nem tanítják meg a pályakezdő újságírókat.

Egy előkelő étteremben is külön pincér hozza ki a levest, külön a második fogást, a pikolófiú megint egy harmadik pincér, és a fizetőpincér a negyedik. Mindenkinek van egy különhatárolható munkája, amiért a pénzt kapja, és

amiben ő a profi. A kis kifőzdében vagy a sarki kocsmában nem biztos, hogy mindennap takarítják a vécét, de odajön hozzám a kifőzde tulajdonosa, beszélget velem, a munkatársak mindent maguk csinálnak. Lényegesen kevesebért persze, de aki a kifőzdében kezd a pályáját, az alaposan megtanulja a szakma minden oldalát.

A kis szerkesztőség attól életképes vállalkozás, hogy összesen három-négy embert kell eltartania. Abban is biztosak többen a szakmában, hogy pár év múlva a vidéki újságírórétegből kerülnek ki majd azok a médiavállalkozók, akik megújítják majd a magyar újságírást.

– *Nem kaptunk túl rózsás képet az országos helyzetről. Ön tanított a szegedi Média tudományi Tanszéken is. Mi a helyzet nálunk?*

– A szegedi tanszék ma az átlagosnál jobb körülmények között dolgozhat, ami azzal magyarázható, hogy a Budapesti Média Intézet jóvedelmének egy részét megkapja a tanszék. Hogy ez mekkora szó: Szombathelyen például hiába rakott le az ottani tanszék az előző félévben 130 milliót az egyetem asztalára, annyit nem kapott belőle vissza, hogy egy másfél millióba kerülő média tudományi periodikát elindíthasson belőle.

A szegedi médiatagozatnak szerintem a legjobb híre van az országban az egyetemek között, aminek nagyon egyszerű a magyarázata. A ELTE-n inkább médiaelméleti szakembereket próbálnak képezni – bár képzje el, hogy hány médiaelméleti szakemberre van szüksége Magyarországnak. A Pázmányról jókat hallottam, de esetükben egy viszonylag új képződmény van szó, akik még gyermekbetegségekkel küszködnek. Pécsen épp most vannak a nagy váltás kellős közepén, az elméleti képzés helyett az új vezetés inkább a gyakorlati képzést helyezné előtérbe. Az SZTE-nek viszont nagy előnye, hogy megvan a folytonosság a tanszéki oktatásban, így erős szemléleti egység, stabil képzést alakulhatott ki Szegeden.

Hauptmann Tamás

folytatás az 1. oldalról

Szabó Gábor hangsúlyozta: az egyetemi polgároknak tudniuk kell, az SZTE csak akkor őrizheti meg hazai és nemzetközi versenyképességét, ha az említett szabadságokat összefogással, partnerségben, az egyetem szolgáltatában valósítják meg. A Szegedi Tudományegyetemnek ugyanis helyt kell állnia a magyarországi egyetemek között kibontakozó versenyben, melynek során csak a leginkább versenyképes, nemzetközileg is elismert intézmények maradhatnak talpon, s mely nyilvánvalóan egyes intézmények megszűnéséhez, illetve újabb integrációjához vezet majd. „Az SZTE nyitott a további minőségi integrációra” – utalt az esetleges későbbi fejleményekre.

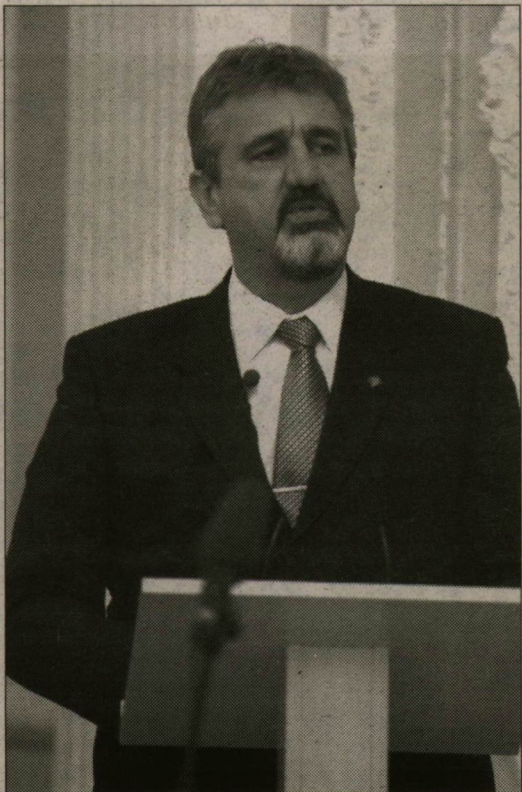
Utat mutatni

Harmadik programpontjában amellet érvelt, hogy a jövő Szegedi Tudományegyetemének utat kell mutatnia a hallgatók, az oktatók és dolgozók, illetve tágabb értelemben a gazdaság és társadalom szereplői és döntéshozói számára. Utat kell mutatni a hallgatóknak, hogy sikeres életpálya-modellt alakíthassanak ki az egyetemről kikerülve, megtalálják helyüket a munkaerőpiacon és a nemzetközi mobilitásban. Utat kell mutatni az egyetemi polgároknak, hogy az egyetemen belül bontakoztathassák ki szakmai karrierjüket. A legfontosabb feladat, hogy minél hamarabb sikerüljön kiválasztani a tehetségeket; azokat, akik maguktól képesek az új felismerésre. „Őket akár oly módon is támogatni kell, hogy az alapszíntén való tanulás helyett más utat mutatunk nekik a mester, illetve a PhD fokozat megszerzéséhez” – vetette föl a professzor. A negyedik tézisben arra mutatott rá, hogy továbbra is az oktatás az egyetem legfontosabb küldetése. Az új felsőoktatási rendszerben is olyan módon kell felkészíteni a hallgatókat, hogy szakmai karrierjüket biztos alapokkal kezdhessék. Mindehhez elsősorban olyan kompetenciák fejlesztésére van szükség, mint a csapatmunka, az együttműködési készség, a problémamegoldó képesség, az informatikai tudás, valamint a kommunikációs és nyelvi képességek. A Szegedi Tudományegyetem arra törekszik, hogy a bachelor szinten diplomát szerzett hallgatói 70 százalékanak esélye legyen mesterszíntén tovább folytatni tanulmányait. Mint ahogy országos viszonylatban, úgy Szegeden is nagyobb hangsúlyt kell fektetni a természettudományos, illetve a műszaki képzésre, ezenkívül több figyelmet kell fordítani a következő években az élethosszig való tanulás megvalósítására, a felnőttképzési rendszer és az idegen nyelvű képzések megerősítésére.

„Rendkívül fontosnak tartom a hallgatói esélyegyenlőség kérdését és a hallgatói önkormányzatokkal való partneri viszonyt” – vezetett át az ötödik tézishez. Emellett kifejtette: az SZTE-nek minél hamarabb el kell érnie azt a középiskolák réteget, amely potenciálisan ide jelentkeznek. Ehhez a már bevált eszközök mellett arra van szükség, hogy minél több kar, intézet vagy tanszék szervezzen tanulmányi versenyeket a középiskolások számára. Szabó Gábor bejelentette: az Innovációs Alap mintájára egyetemi Tehetséggondozó Alapot hozna létre 10 millió forinttal, mely arra szolgál, hogy a nemzetközi hallgatói mobilitásban a legtehetségesebbek pályázat útján forrásokhoz juthassanak.

Az SZTE-híd

A következő három tézis a kutatás, alkotás, művészet és kultúra területét érintette. „A tudásintenzív gazdaság alappillére a kutatóegyetem” – mutatott rá az SZTE első embere. A Szegedi Tudományegyetemnek az oktatástól elválaszthatatlan küldetése és célja a nemzetközi összehasonlításban is versenyképes kutatás művelése, a kutatóegyetemi minősítés megszerzése.



Szabó Gábor kiszámítható finanszírozást szeretne.

se. Ehhez a nemzetközileg elismert tudományos teljesítmények mellett az egyetemen működő hat tudáscentrum és a tudásközpontként működő két egyetemi centrum teremtik meg az alapot. Az interdiszciplináris és komplex kutatási területek fejlesztésének szellemében Szabó Gábor ezek mellett Info-Kognitív Tudásközpont létrehozást tűzte ki célul, mely az informatika, az élettan, a pszichológia és a lingvisztika területét ölelné föl. A professzor elmondta: Magyarország, a magyar gazdaság számára az jelentené az egyik fő kitörési pontot, ha jelentősen emelkednének a kutatás-fejlesztésre szánt összegek. Az SZTE ennek érdekében minden erejét latba veti majd az elkövetkező években, annak tudatában, hogy alkotói tevékenységével jelentősen hozzájárul az egész régió munkahely-teremtő képességének növeléséhez.

Ugyanakkor a Szegedi Tudományegyetem nemcsak arra hivatott, hogy a Duna-Tisza-Körös-Maros Eurorégió tudásközpontjává váljon, hanem szellemi kisugárzásánál fogva egy határon túlra átnyúló régióegyesített tényleges kulturális központjává is válhat, s egyfajta híd szerepét töltheti be a határon túli magyar ajkú honfitársainkkal. Szabó Gábor célja, hogy az egyetem mint a jövő Magyarországnak egyik fejlődési póluspontja és nemzetközi kiválósági műhelye a számára kiemelt tudományterületek (egészségipar, környezetvédelem, biotechnológia, anyagtechnológia, informatika) fejlesztését úgy valósítsa meg, hogy abban hasznosuljanak a gazdaság-, a társadalom-, a bölcsészeti- és a jogtudományi, illetve a mezőgazdasági és az élelmiszer-ipari területeken elért tudományos eredmények is.

A kilencedik programpontjában a pedagógusképzéssel kapcsolatos elképzeléseit vázolta föl a rektorjelölt. Ez a terület azért bír kiemelkedő jelentőséggel, mert a későbbi egyetemi oktatást is meghatározza, milyen tanárokat bocsát ki a közoktatás számára a mai felsőoktatás. Az SZTE-n az elméleti és a gyakorlati háttér is adott a széles körben mintaértékű tanár-

képzési modell kidolgozásához. Az óvodapedagógus-, tanító-, gyógypedagógus- és tanárképzés egységes szerkezetének kialakítása központi szerepet juttathat a Szegedi Tudományegyetemnek az elkövetkező időszak pedagógusképzésében. Szükséges ugyanakkor frissíteni az infrastrukturális fejlesztések stratégiáját – vázolta a következő célkitűzését a professzor. Az egyes karok épületállományának folyamatos karbantartása és felújítása mellett kiemelt fontosságú beruházása a TTK újszegedi biológiai épületének befejezése, egységes kutatói műszerközpont létesítése, a Hattyas sori sportközpont befejezése és a GTK új központi épületének felújítása. Szorosan kapcsolódik ehhez számos, a betegellátást érintő jövőbeni beruházás. Amennyiben – s erre minden remény megvan – a magyar gazdaság kiemelt projektként kezeli és támogatja a szegedi egészségipari programot, akkor Szeged és az SZTE regionális egészségügyi központtá válik. Az új egészségügyi központ felépítésével fel szabaduló pavilonszerű klinikai épületek hasznosításával pedig Szabó Gábor szerint korszerű, minden igényt kielégítő egyetemi campust lehetne kialakítani festői környezetben, a Tisza partján.

Partnerségben

A professzor következő három tézise szervezetiirányítási kérdésekkel foglalkozott. Az integrációs folyamat mára lezárult, ennek megfelelően immár létre kell hozni az SZTE működési folyamatainak zárt és egyértelmű szabályozását, a kritikus tömegű, kisebb adminisztrációjú egységeket – emelte ki. Az egyetem irányítása pedig csak akkor lehet igazán hatékony, ha minden egyetemi polgár partnerségére, együttműködésére, toleranciájára, szolidaritására, együttgondolkodási és együttműködési hajlandóságára építhet. Így valósítható meg az, hogy a Szegedi Tudományegyetem a régió legnagyobb munkahelyéből a régió legjobb munkahelyévé váljon. „Azt szeretném, hogy olyan munkahelyé váljon az SZTE, ahol igazán érdemes kutatni, oktatni, szolgálatni és tanulni, ahol magas presztízzsel bír, ha valaki az egyetem polgárának vallhatja magát” – mondta. Mindehhez szervesen kapcsolódik az utolsó programpont, melynek értelmében az egyetem hagyományaira, a nemzetközileg is elismert kiváló tudományos értékeire alapozva a versenyképes diploma biztosításán, a korszerű munkakörülmények megteremtésén és az infrastrukturális fejlesztéseken keresztül el kell érni, hogy megmaradjon, sőt: növekedjen az SZTE munkahelymegtartó képessége.

A rektorjelölti program bemutatása végén Szabó Gábor megfogalmazta „három kívánságát” a következő évekre: stabil, kiszámítható finanszírozás; a kutatás, oktatás, szolgáltatás hármas egységének egyensúlya és folyamatos fejlődése; elégedett, sikeres, jókedvű egyetemi polgárok közössége. Ha mindez megvalósul, akkor a Szegedi Tudományegyetem továbbra is meghatározó helyet foglal majd el az európai egyetemek közösségében.

Szabó Gábor még egyszer mutatja be rektorjelölti programját az egyetemi polgároknak. Az érdeklődők február 21-én (kedden) 16 órakor a Szemészeti Klinika tantermében hallhatnak professzor jövőbeni rektori terveiről.

Pintér M. Lajos

ESEMÉNYEK

SZABÓ GÁBOR EGYETEMI TANÁR, az SZTE jelenlegi rektora február 21-én (kedden) 16 órakor a Szemészeti Klinika előadótermében mutatja be második alkalommal rektorjelölti pályázatát, ismerteti az egyetemi polgárokkal jövőbeni rektori elképzeléseit.

„**A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN**” címmel rendeznek beszélgetést a Somogyi-könyvtár Csillag téri fiókkönyvtár (Keresztöltés u. 29.) baráti körének szervezésében február 21-én (kedden) 16 órakor. A meghívott vendég *Molnár József* emeritus egyetemi tanár.

HOPPÁL MIHÁLY, az MTA Néprajzi Kutatóintézetének igazgatója tart filmvetítéssel egybekötött előadást „Sámánizmus egykor és ma” címmel február 22-én (szerdán) 15 órakor az egyetem Móra épületének VIII. termében. A rendezvényt az SZTE Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszéke szervezi.

„**HOGYAN TEHETÜNK SZERT TÖBB ENERGIÁRA?**” címmel tart előadást *Somogyi Ákos* természetgyógyász tanár a Somogyi-könyvtár Csillag téri fiókkönyvtár (Keresztöltés u. 29.) Harmónia-klub szervezésében február 22-én (szerdán) 15 órakor. Mindenkit szeretettel vár a klub vezetője, *Simai Mihály* József Attila-díjas költő.

„**A SZÍV ÉS A SZÍVBETEGSÉGEK KÉPI MEGJELENÍTÉSE**” címmel tartja meg a Mindentudás Egyeteme Szeged 2005/2006-os tavaszi szemeszterének második előadását *Forster Tamás* tanszékvezető egyetemi tanár (SZTE ÁOK II. Belgyógyászati Klinika és Kardiológiai Központ) február 22-én (szerdán) 18 órakor a József Attila Tanulmányi és Információs Központban.

KÖZÖS KORCSOLYAESTET RENDEZNEK a karközi kollégiumok (Herman, Móra, Öthalom, Károlyi, Eötvös) február 22-én (szerdán) 20.30-tól 23.30-ig a szegedi műjégyházban.

A **TECHNOLÓGIATRANSZFER** mint a szellemi tulajdon megtérülésének egyik lehetősége címmel tart előadást *Mogyorósi Péter* az SZTE József Attila Tanulmányi és Információs Központjának konferenciatermében február 23-án (csütörtökön) 15 órától, a Dél-Alföldi Neurobiológiai Tudásközpont Az ész beszél címet viselő programsorozatának ötödik állomásaként.

A **DROGFÜGGŐSÉG SZAKMAI SZEMPONTBÓL** címmel tart előadást *Csernus Imre* pszichológus az SZTE József Attila Tanulmányi és Információs Központjának konferenciatermében február 23-án (csütörtökön) 18 órától. Az előadás a BTK és az EFK Hallgatói Önkormányzata szervezi.

A **MÁSODIK BÖLCSESZBÁLT** rendezik február 24-én (pénteken) este 7 órától a Tisza Hotelben. Jegyek a Radnóti Kávézóban, a JATE Klubban és a TIK ajándékboltjában kaphatóak.

„**KI TUDJA, MERRE**” címmel nyílik kiállítás február 24-én (pénteken) 17 órakor lapunk munkatársa, *Segesvári Csaba*, valamint *Vörös Csaba* fotóiból az id. Jancsó Miklós Kollégiumban, a kollégium tavaszi kulturális rendezvény-sorozatának első rendezvényeként. A tárlaton kiállított képek Erdély szép és viszontagságos oldalait mutatják be. Az érdeklődők a kollégium lakóinak, *Gál Editnek*, *Vadász Dávidnak* és *Kovács Milánnak* a képeit is megtekinthetik.

„**HOGYAN RENDEZI A KULTÚRA A KÖRNYEZŐ VILÁGOT?**” címmel tart előadást *Szögi Tibor* az Ifjúsági Házban február 24-én (pénteken) 17 órakor. A programot a Szegedi Felsővárosiak Civil Egyesülete és a Revital Klub szervezi.

BOGÁTS GÁBOR A SZEGEREDÉRT ALAPÍTVÁNY IDEI FŐDÍJASA

A Szegedért Alapítvány elnöksége az idei fődíjat *Bogáts Gábornak*, az SZTE ÁOK II. Belgyógyászati Klinika osztályvezető főorvosának ítélte oda, aki a fővároson kívül elsőként hajtott végre sikeres szívátültetést hazánkban. A tudományos kuratórium díját *H. Tóth Imre* nyelvész, az SZTE BTK Szláv Filológiai Tanszékének professzora veheti át. A művészeti kuratórium *Darvasi László* írórt tartja érdemesnek az elismerésre (a vele készült interjú lapunk 13. oldalán olvasható), a társadalmi és állampolgári kuratórium díját pedig *Gösi Gábor* állatorvos, a Szegedi Vadaspark igazgatója kapja. Az díjakat a hagyományoknak megfelelően a szegedi árvíz évfordulójának előestéjén, március 11-én adják át a Nagyszínházban. Az 1990-ben létrehozott Szegedért Alapítvány évente adományoz díjakat a városért kimagasló tevékenységet végző szegedi polgároknak, s anyagi támogatást nyújt közérdeklődésre érdemes munkát végző civil szervezeteknek, magánszemélyeknek.

KAZINCZY KÖNYVESBOLT Szeged, Jósika u. 34/A
kazinczy1@invitel.hu Tel./Fax: 62/559-559

A Szegedi Tudományegyetem hallgatóinak és oktatóinak

15% ÁRENGEDMÉNY!
MEGÉRI! SZERINTEM.
www.kello.hu
Könyvtárellátó Közhasznú Társaság

GYAKORNOKI PROGRAM KÖZGAZDÁSZHALLGATÓKNAK

A Szegedi Tudományegyetem végzős közgazdászhallgatóinak indít gyakornoki programot a Csongrád Megyei Önkormányzat. A 2007 őszéig tartó programhoz, melyben három turnusban összesen harminchat diák vesz részt, a Regionális Operatív Programon nyert 17 millió forintos támogatást a megye és az SZTE. A diákok a megyei és települési önkormányzatoknál és kistérségi társulásoknál töltenek három hónapot, ahol terület- és településfejlesztéssel kapcsolatos gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek, illetve átadhatják korszerű gazdaságfejlesztési ismereteiket a helyi reálszféra szereplőinek. A program célja az is, hogy a frissen végzett hallgatók itt maradjanak a megyében, így ismereteik helyben hasznosuljanak. Az egy esztendeje indult kooperációhoz kapcsolódóan létrejött egy együttműködési megállapodás az önkormányzat és az egyetem szociológia tanszéke között is, amely alapján a felsőoktatási intézmény szakemberei részt vesznek a településkutatási, településfejlesztési munkában, elvégzik a pályázatokhoz kapcsolódó helyzetfeltárást és a megvalósuló beruházások monitoring vizsgálatait.

MEDITERRÁN EGYETEMI FÓRUM

„Hangoztathatjuk az európai értékrendünket, de ez az arab világban még nem érvényes így. Nem kell elfogadni a dolgaikat, de az ő fejükkkel kell egy kicsit gondolkodni, hogy megértsük őket. Ez a mostani egy jó példa arra, hogy miért fontos a mediterrán térség történelmének és civilizációjának tanítása” – jegyzi meg J. Nagy László, a SZTE BTK Történeti Intézetének Újkori Egyetemes Történeti és Mediterrán Tanulmányok Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára a nemrég kiadott dán karikatúra-üggyel kapcsolatban. Magyarországon az általa vezetett tanszék az egyetlen, amelyik kiemelten foglalkozik a Földközi-tenger vidékével (főként annak újkori és a legújabb kori történetével). J. Nagy László már évtizedek óta tanulmányozza ezt a területet, és elsősorban Algériával kapcsolatban jelentek meg publikációi. A Mediterráneum Történet-szeinek Nemzetközi Társaságának alapító és vezetőségi tagja. Nemsokára megjelenik Magyarország és az arab térség című munkája, ami az első ilyen jellegű könyv lesz hazánkban. Ebben a kötetben az 1947 és 1975 közötti magyar-arab kapcsolatokat vizsgálja. „Ez persze akkoriban nemcsak Magyarország, hanem az egész szovjet blokk viszonya volt ehhez a térséghez” – finomítja a képet könyvével kapcsolatban. Algériai, tunéziai és marokkói állami rendezvények és egyetemek gyakori meghívottja. Emellett egyebek mellett elérte azt, hogy a SZTE együttműködési szerződést kössön tunéziai egyetemekkel, vagy például azt, hogy meghívására az algériai nagykövet előadást tartott Szegeden.

J. Nagy László és Szabó Gábor, a SZTE rektora tavaly júniusban részt vettek a Spanyolországi Tarragonában tartott Mediterrán Egyetemi Fórumon, ahol a harminckét résztvevő egyetem képviselői az egymás közötti szorosabb együttműködésről tárgyaltak. A felsőoktatásban megvalósítandó együttműködéssel kapcsolatban közös nyilatkozatot fogadtak el, amelyet a Barcelonához közeli városról Tarragonai Nyilatkozatnak neveztek el. Ez összhangban áll az 1995-ös barcelonai kongresszus (amit napra pontosan az első keresztes háború meghirdetésének 900. évfordulóján tartottak) záronyilatkozatával, amelyben meghatározták az euromediterrán partnerség alapelveit. Ennek egyik dimenziója a kooperáció társadalmi, kulturális és humán területen, amelynek célja egyebek mellett az, hogy a népek, kultúrák közötti megértés erősödjön és javuljon egymás meg- és elismerése. Ebbe a programba jól illeszkedik a tarragonai kezdeményezés, amely a kultúrák és a civilizációk dialógusának elősegítésén túl az effektív, konkrét együttműködést is célul tűzte ki a felsőoktatás és a kutatások területén. Egy felsőoktatási hálózatot szeretnének létrehozni, amely révén egyebek mellett megvalósulna az aláíró intézmények között a diákok, a tanárok és kutatók cseréje, lefordítanak egymás nyelvére különböző munkáikat, közös kutatási programokat végeznének, stb. A következő Mediterrán Egyetemi Fórumot idén tartják Máltán, ahol a nyilatkozatba foglalt elképzelések gyakorlatba átlátására fognak tervet kidolgozni.

Most a kezdeményezés népszerűsítésének szakasza zajlik, ami az aktuális, Dániával kapcsolatos események fényében különösen fontosnak tűnik. Eredményességéhez azonban nem férhet kétség, mivel a harminckét alapító tag (köztük a SZTE) mellé már jó pár intézmény felsorakozott: eddig százhusz egyetem és két intézet ratifikálta a nyilatkozatot. És hogy miért fontos ez Magyarország számára? „Mert az Európai Unió tagjai vagyunk, és a Földközi-tenger vidékével való kapcsolat fontos részét képezi az EU politikájának” – válaszolja meg a kérdést J. Nagy László.

D. T.

Pályázati felhívás GREZSA FERENC-DÍJ

A Szegedi Tudományegyetem Modern Magyar Irodalmi Tanszéke hallgatói pályázatot hirdet GREZSA FERENC-DÍJRA. (A díjat a tanszék tanszékvezető professzoráról nevezték el, aki 1984-től 1991-ig állt tanszékünk élén.) A pályázat minden egyetemi polgár számára nyitott. A jelentkezők 15-20 oldal (20.000 – 30.000 N) terjedelmű dolgozattal pályázhatnak a modern és kortárs magyar irodalom tárgykörében. Egy hallgató több pályaművet is beadhat. Javasoljuk a jelentkezőknek, hogy pályázatuk sikeressége érdekében kérjék témavezető segítségét.

A dolgozatok leadási határideje: 2006. április 10.

A munkákat két opponens értékeli. A legjobbnak ítélt dolgozatok szerzői tanszéki konferencián vesznek részt, melyet előreláthatóan május elején rendezünk. Az első helyezett Grezsa-díjban részesül.

Az első díj: 20 ezer Ft, a második díj: 10 ezer Ft, a harmadik díj: 5 ezer Ft.

A benyújtott pályázatok alapul szolgálhatnak a 2007-es tavaszi Országos Tudományos Diákköri Konferencia pályamunkáihoz, amelynek helyi fordulója 2006 késő őszen esedékes.

További információk kérése: Cserjés Katalin vasskatalin@vnet.hu, Bakonyi Veronika bergera@freemail.hu, Kolozsi Orsolya kolozsio@freemail.hu, Urbanik Tímea u-time@freemail.hu.

MEGFELELNI A KOR KIHÍVÁSAINAK

Beszélgetés Telegdy Gergellyel, az EHÖK új elnökével

Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat Választmánya a múlt csütörtökön egyhangúan, 32 szavazattal az EHÖK elnökének választotta az egyedüli jelöltként induló Telegdy Gergelyt, aki jelenleg a GTK posztgraduális képzésében részt vevő II. éves közgazdászhallgató. A „rég-új” elnököt terveiről kérdeztük.

– A tavalyi és az idei elnöki programokban is az egyik legjelentősebb feladatodként jelölted meg az egységes hallgatói önkormányzatiság megteremtését. A szavazás egysége jelzi a hallgatói mozgalom egységét is?

– Úgy gondolom, nemcsak a szavazást jellemezte ez az egység, hanem az elmúlt hónapok munkáját is. Legnagyobb örömmre háttérbe szorultak azok a törekvések, amelyek igyekeznek a hallgatói önkormányzatok működését különböző, mesterségesen gerjesztett feszültségekkel megzavarni. Most nyugodt a légkör, és ez lehetőséget teremt az érdemi munkára is.

– Milyen eszközökkel sikerült ezt elérned?

– Annak idején nehéz helyzetben voltam, mert tény, hogy az emberben egy komoly küzdelem után még kielezetebb bizonyítási vágy van. Éreztem a folyamatos és figyelő tekinteteket a munkám során, de nem azal-foglalkoztam, hogy tavaly februárban ki hova szavazott, hanem olyan elképzeléseket igyekeztem megfogalmazni, amelyek széles körű támogatásra számíthatnak, és ez egy idő után elterelte a figyelmemet a vélt vagy valós sérelmekről.

– Hogy érzed, mennyire sikerült megvalósítani a tavalyi programodban megfogalmazott elképzeléseket?

– Szembesülni kell azzal, hogy egy év alatt egy EHÖK-elnök kevés dolgot tud véghezvinni. Bele kell rázódni ebbe a szerepkörbe, meg kell szokni egymás munkatétusát és szokásait, ez legalább egy fél év. Velem sem volt ez másként. Másrészt olyan projektek indultak el, amelyek a mostani vagy az azt követő ciklusokon jóval túlmutatva hozzák meg eredményeket.

– Tébát hosszú távra terveztek...

– Nemcsak az aktuális problémákat kell megoldani, hanem észre kell venni azokat a kihívásokat, amelyek évek múlva problémákat okozhatnak. Mi sem szimbolizálja jobban a hosszú távon való gondolkodást, mint az előtűnk álló felsőoktatási törvénymódosítás, illetve az egyetemi kollégiumok felújítási stratégiája. Fontos megemlíteni még a Hallgatói Centrum létrehozását vagy az Elektronikus Hallgatói Ügyintézés programját is. Ezek előremutató tervek. A már bevezetett jegyzettámogatási rendszer is azt bizonyítja, hogy az igazi eredményre akár két-három évet is várni kell. Sajnálatos, hogy a hallgatók részéről az ezzel kapcsolatos információhiány miatt sok kritika érte a rendszert. Ez óhatatlanul felelősséget jelent mindannyiunknak, akik a kidolgozásában részt vettünk. Tény, hogy elhúzódtak bizonyos folyamatok, és így adott volt az egy hónapos csúszás és a bizonytalanság.

– Programod egyik legfontosabb eleme a kollégiumi helyzet javítása. Milyen szerepet játszott ebben az EHÖK?

– Az egyetemnek nincs részletes kollégiumi felújítási stratégiája, ami annak tudható be, hogy a PPP-program



Telegdy Gergely, az EHÖK régi-új elnöke.

hátterbe szorítása és a források meghatározása mindig nagyon kényes feladat. Fel kell vállalnunk a kezdeményező szerepet, és a hallgatói vezetőkkel együtt tovább kell gondolni a dolgokat. Ezt egyrészt a lakhatási támogatások elkülönítésével, másrészt a karközi kollégiumok karhoz kötésével lehetne megvalósítani.

– A karközi kollégiumok „karosításának” ötlete már többször is felmerült, de a terv ellenzői szerint felesleges felrúgni egy több évtizede működő, stabil, jól bevált rendszert.

– Én viszont úgy látom, hogy mindenképpen több pozitívummal járna, ha a kollégiumok karokhoz kerülnének, hiszen a saját gyerekekkel mindenki jobban bánik, mint egy közössel. Nem érzem azt, hogy ez egy kardinális kérdés lenne. Számomra a kardinális kérdést az jelenti, hogy ez a folyamat egyáltalán elinduljon. Látok benne buktatókat, ismervén azt, hogy a jelen rendszerben mennyire nehéz az új dolgokat megteremteni. Szkeptikus vagyok abban a tekintetben, hogy ez itt másként működne, de nem hiszem, hogy a karhoz kötés merev határokat jelentene.

Természetesen tisztában vagyok vele, hogy minden változás és döntés szülhet ellenérzetet. Hajlamosak vagyunk arra, hogy inkább ne mozduljunk semmilyen irányba. Van egy rendszer, aminek mindenki látja a pozitív hozadékát, de azért, mert nem így működött idáig, változtatni sem kíván senki. Ez nem feltétlenül szerencsés. Szerintem a kollégiumi vezetők is belátják, hogy a kari kollégiumok jobb lehetőségekkel élnek. Egy másik fontos szempont pedig, hogy ide kell vonzanunk Szegedre a hallgatókat, amely folyamatban a megfelelő lakhatási körülmények igenis meghatározó szerepet játszanak. Az ezzel kapcsolatos döntések egyre sürgetőbbek.

– Pályázatod másik hangsúlyos eleme az Elektronikus Hallgatói Ügyintézés rendszerének megteremtése. Ez is ismerős lehet a figyelmes olvasóknak tavalyról...

– Valóban, ez a tavalyi pályázatban is szerepelt: a megvalósítása részben

rajtunk, részben tőlünk független dolgokon múlik. Az elektronikus kérelmeknél a dékáni hivataloknak és a tanulmányi osztályoknak is közre kell működniük. Több modulból áll ez a program, és nemcsak a mi, hanem az egyetem más egységeinek is hatékony közreműködését igényli.

– Említetted, hogy a jegyzettámogatási rendszert a kritika elsősorban az információ hiánya miatt érte. Már a tavalyi pályázatodban is szerepelt egy olyan Hallgatói Portál létrehozása, amelyen keresztül az aktuális információk eljutnak a hallgatókhoz. Működik már?

– A folyamat úgy működik, hogy vannak határozott elképzeléseim, de ezek megvalósítása mindig csúszik. Most is ez történt. Jelen pillanatban zajlik a tartalmi feltöltés, az azonosítók generálása és a partnerek bevonása.

Tény, hogy az elektronikus rendszerekkel nehéz dolgunk van, de bizakodó vagyok.

– Látod már a végét?

– Erről már nem merek beszélni, pontosan az előbb említettek miatt, de reményeim szerint ebben a szemeszterben, ha nem is minden funkció, de a legtöbb használható lesz.

– Az elnöki terveid között szerepel egy SMS-értesítési rendszer bevezetése: jegyek rögzítése, aktuális bírék, minden SMS-ben. Nem túl költségigényes ez?

– A költségkímélő mivolta abban nyilvánul meg, hogy az információ, mint hírtértek, rögtön eléri a hallgatót.

– Arra ott van az ETR3...

– Azt nem tudom értékelni, hogy az ETR felületére kitett hirdetések mennyire érik el a hallgatókat. Bele kell gondolni abba, hány hallgató látogatja meg az ETR-t március és május, illetve október és december között. A szorgalmi időszak és a nyári szünet kiesik, hiszen ekkor nem jellemző, hogy látogadják az oldalt a hallgatók. Hogy mennyire költséges, megint tárgyalások kérdése. Olyan megállapodásokat kell köt-nünk, amelyek hosszabb távon biztosítják a hallgatók érdekeit. A hallgató adja meg, hogy milyen jellegű információra van szüksége, amelyért ha nem is egy normál SMS díját, de valamennyit mindenképpen fizetnie kellene. Ennek oka, hogy az a pár száz forint, amely így jelentkezik, egyénenként nem sok, de egyetemi szinten milliókat jelentene, ami persze nem vállalható.

– De ott lesz a Hallgató Portál, ahol minden aktuális információt megtalálhatunk...

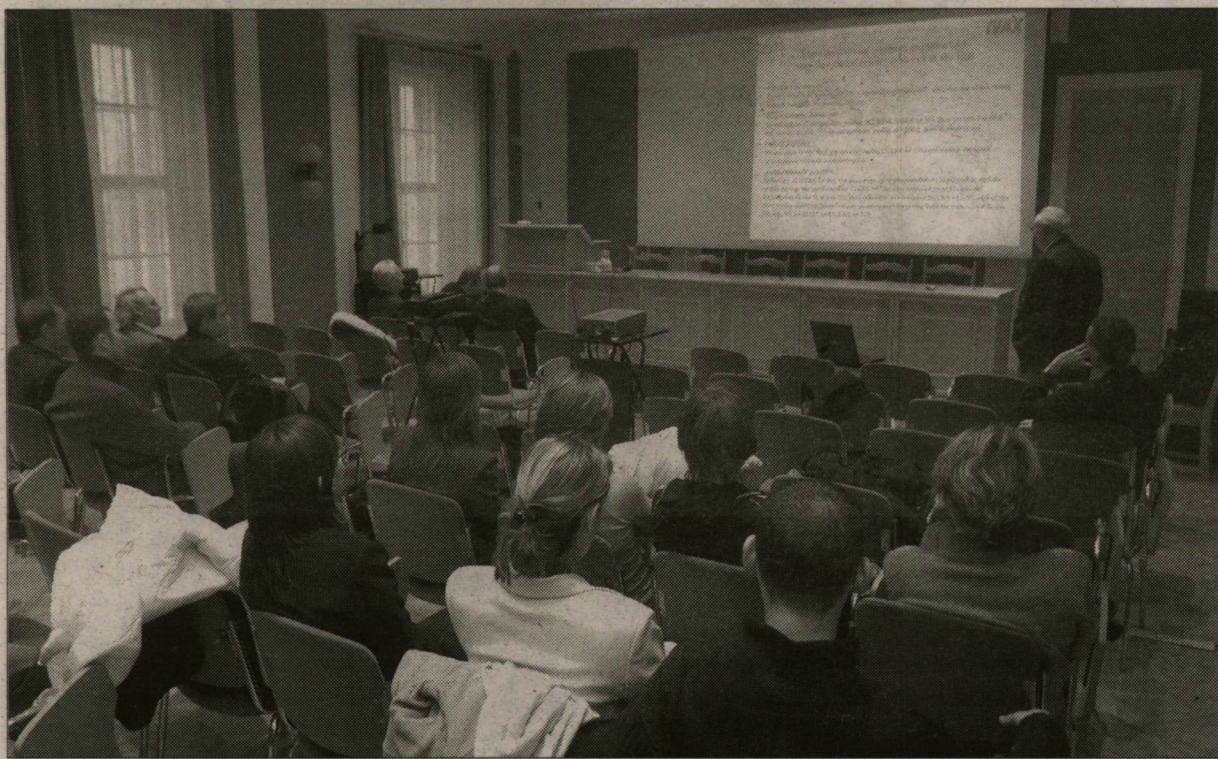
– Lássuk be, ma már nem járunk utána a dolgoknak. Ha nem dobják elénk az információt, hogy itt van, akkor hajlamosak vagyunk elmenni mellettük. Ezt mutatja a plakátokzások sikertelensége is. Az e-mail sem ugyanaz már, mint korábban, nem olvassák mindig. Telefonja a hallgatók kilencvenöt százalékának biztosan van, ha azon kap egy SMS-t, azt biztosan elolvassa.

Németh Tímea

FELKAROLNI A TEHETSÉGEKET

Az ifjú szegedi szerves kémikusokat támogató alapítvány négy intézet együttműködésére épít

A 2000-ben alakult Szegedi Ifjú Szerves Kémikusok Támogatásáért Alapítvány célja, hogy előremozdítsa a szegedi szerves kémiai kutatásokat, illetve felkeltse a vegyészhallgatók figyelmét a kémiatudomány „mostohagyermekére”, a preparatív vagy szintetikus szerves kémiára. Idén januárban immár hatodik alkalommal tartották meg előadóüléseit, ahol a legjobbak jutalmakat is elnyerhettek.



Az alapítvány januárban immár a hatodik előadóülését rendezte a SZAB Székházban. Fotó: Segesvári Csaba

A Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert ide, Fodor Gábor professzor oda, egyre kevesebben vannak azok a bátor kémikus- vagy vegyészhallgatók, akik arra teszik fel az életüket, hogy egy laborban az asztal mellett különböző, sokszor szagos anyagokkal kísérletezzenek. A szegedi szerves kémia komoly hagyományai, sikerei elvitathatatlanok, a jövőjével kapcsolatban azonban már korántsem ennyire felhőtlen a helyzet. Az utóbbi évek középfokú oktatásának egyik jól kivehető s tagadhatatlan tendenciája ugyanis a természettudományos oktatás háttérbe szorulása. Ennek egyenes következménye, hogy egyre kevesebb diák jelentkezik a természettudományi karokra (ez alól talán csak az informatika a kivétel), s a felvettek jelentős részének tudása komoly kívánnivalót hagy maga után.

Népszerűsítés

Nem tartozik a legnépszerűbb képzések közé a kémia vagy a vegyészet sem, ezen belül pedig legkevésbé szimpatikus a fiatalok körében a preparatív szerves kémia, ahol a siker csak akkor lehet igazán áttűtő, ha valami újat állít elő a kísérletező. „Úgy gondoltuk, hogy valamilyen módon népszerűsíteni kellene a szerves kémiát, ezen belül pedig a preparatív szerves kémiát. Ezért döntöttünk úgy annak idején, hogy alapítványt hozunk létre” – mesélt a kezdetekről Molnár Árpád, az SZTE TTK Szerves Kémiai Tanszék professzora, a Szegedi Ifjú Szerves Kémikusok Támogatásáért Alapítvány kuratóriumának elnöke.

A 2000. február 24-én bejegyzett alapítvány célja a szegedi felsőoktatási és kutatási intézményekben folyó szerves kémiai diákköri munka és a doktori, illetve a PhD fokozat megszerzéséig történő tudományos kutatómunka elősegítése, ezen keresztül pedig a szegedi szerves kémia fejlesztése. Az alapítvány ennek érdekében díjazza az ezen a területen kiemelkedő tudományos munkát

végző fiatalokat, valamint támogatást nyújt a hallgatók és az ifjú szerves kémikusok szakmai fejlődését szolgáló tudományos rendezvények lebonyolításához. Az alapítók Fülöp Ferenc, az SZTE GYTK Gyógyszerkémiai Intézet tanszékvezető professzora, illetve a szintén szegedi származású Hermecz István, az MTA doktora, aki jelenleg a Sanofi-Aventis, a világ harmadik legnagyobb gyógyszeripari konzorciumának preklínikai fejlesztésvezetője.

Kooperáció

A 40 ezer forint alaptőkével indult, ma már 1,5 milliói tőkével rendelkező, immár közhasznú magánalapítvány tulajdonképpen a szerves kémiával foglalkozó szegedi intézetek kooperációjában működik. Részt vesz benne a TTK Szerves Kémiai Tanszéke, az ÁOK Orvosi Vegytani Intézete, a GYTK Gyógyszerkémiai Intézete és a Szegedi Biológiai Központ Biokémiai Intézete. Az alapítvány Molnár Árpád elmondása szerint évente mintegy 200 ezer forintos támogatást kasszíroz az 1 százalékok felajánlásából, melyet igyekszik minél hasznosabb célokra felhasználni. Amellett, hogy külön díjazza a diákköri konferenciák szerves kémiából írt helyezettjeit, erejükhez mérten támogatják a témával foglalkozó, alapképzésben részt vevő vagy doktorandusz hallgatók konferencia részvételét. Legfontosabb rendezvényük pedig a minden év elején megrendezett tudományos előadóülés, mely a tudományterület egy kiválóságának díszelőadásával indul, majd hat-tíz hallgató (általában a négy intézet PhD-hallgatói) számol be munkájáról. A legjobbakat természetesen díjazza is. 2006 januárjában immár a hatodik előadóülésre került sor a SZAB Székházban.

„Idén egy neves budapesti gyógyszerkutató, Bajusz Sándor professzor tartotta a díszelőadást. A díjazás támogatásához pedig sikerült megnyernünk a Sigma-Aldrich és a Merck cégeket is.

Ők 50 ezer forintot adtak a két első helyezett hallgató konferenciátámogatására. Az egyik díj mellé az alapítvány, a másik mellé a Magyar Kémikusok Egyesülete Csongrád Megyei Csoportja is hozzátett 40 ezer forintot” – számolt be az ülésről a kuratórium elnöke. Az értékelés egyébként egy független zsűri feladata, melyben mind a négy érintett intézet képviselteti magát. Az alapítvány képviselői szerint azonban nem csak a díjazottak nyernek az előadóülésen.

Tapasztalatszerzés

„Az anyagi elismerésnél sokkal fontosabb, hogy a hasonló profilú képzést folytató négy szegedi intézet munkatársai – fiatalok és idősebbek – megismerik egymást s mások kutatási eredményeit. Az ilyen rendezvények segítenek megszerezni azt a rutint, mely elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy valaki jó előadónak váljon. A résztvevőket komoly kihívás elé állítja, hogy tíz percen belül összefoglalniuk a kutatásaikat, s mások számára is érthetően kell beszélniük eredményeikről. Éppen ezért tartjuk számon ezeket a referátumokat a PhD-képzésben is konferencia-előadásként” – tájékoztatott Fülöp Ferenc professzor. Az előadást tartó fiatalok szakmai fejlődését az is segíti, hogy a rendezők az ország minden, szerves kémiával foglalkozó társegyetemének munkatársait is meghívják az ülésre. Az ő kérdéseik egyfajta kritikát jelenthetnek a téma iránt, de adhatnak ötleteket is.

Az idei év hét előadója a tapasztalatok mellett 5 ezer forintos könyvtalánnyal is gazdagodott. Az első helyezettnek járó elismeréseket Paál Tibamér (Gyógyszerkémiai Intézet) és Kazi Brigitta (Szerves Kémiai Tanszék) érdemelték ki. A 30 forinttal járó harmadik díjban Balázs Árpád (Gyógyszerkémiai Intézet) részesült.

Pintér M. Lajos

JEGYZET

MINEK? MINEK?

Dugonics tér, Szeged, 2006. február 14. 17.45 perc. A város éli megszokott életét. A tömeg sodródik utcáról utcára. A telente lefedett szökőkút mellett állók, táskámban egy bögrével.

17.46. perc. Mindenki mozog, a kivilágított rektori hivatal épülete előtt próbálok ismerős arcokat keresni. Tőlem pár méterre egy fiú és egy lány áll, akik szintén feszült figyelemmel vizsgálják a járókelőket. Innen sejtem, hogy ugyanarra várunk. Nagy táska van az oldalukon, talán ők is hoztak bögrét.

17.50. perc. Semmi.

17.51. perc. Semmi. Fázom.

17.52. perc. A látóhatáron feltűnik Balázs, a mai flash mob értelmi szerzője, mely esemény remélhetőleg Szeged első ilyen megmozdulása lesz. Budapesten már hatalmas tömegeket volt képes megmozgatni a flash mob műfaja, mely a századeleji szürrealista csoportok indokolatlan tetteit vagy az avantgárd mozgalmak performanszait idézi. Egy flash mob lényege, hogy az általában az interneten meghirdetett időpontban és helyszínen minél több ember verődjön össze és egyszerre műveljen valamilyen látszólag értelmetlen dolgot. Nemrég a Nyugati pályaudvar előtt párnacsátáztak vagy százan.

17.54. perc. Már hatan vagyunk. Balázs arról mesél, a flash mobot csak tegnap kezdte el szervezni, talán ez indokolja a gyér érdeklődést. Ugyanakkor azt sem tagadhatjuk, Szeged városa hiába a kétfarkú kutya szülőföldje, mégis valahogy távol áll a város profiljától ez a még ismeretlen megmozdulási forma.

17.55. Hatán maradunk. Elkezdődik az akció, az előre kitervelt koreográfia szerint. A szökőkút mellett bögréink csörömpölésének zenei kíséretével elénekeliük (vagy inkább elkiabáljuk) a '80-as évek emblemikus avantgárd zenekarának, az Albert Einstein Bizottságnak a Szerelm című örökbecsű számát. „Már megint itt van a szerelem. / Már megint izzad a tenyerem. / Minek, minek, minek, minek.” Hát igen, mindannyian úgy ünnepeljük meg a Valentin-napot, ahogy tudjuk, pontosabban aszerint, hogy kinek mit jelent.

17.56. Még mindig tart a produkció. A járókelők nem állnak meg rémülten a közelben, mintha már hozzászoktak volna a belváros amúgy sem mindig túl csöndes produkcióihoz.

18.00. „Szerelm, szerelem, szerelem. / Köpni kell, köpni kell, köpni kell.” A szöveg végére érünk. Elbúcsúzzunk, mindenki megy tovább a maga útján. Bár a flash mob lényege a tömeg képzése lett volna, mégis úgy érezhetjük: az emberiség szempontjából kis tettünk nagy lépés volt a flash mob szegedi meghonosításában. Jövőre talán találkozunk ugyanitt. És csak egy kérdést nem teszünk fel, hogy: „minek, minek, minek”...

Turi Tímea

MINŐSÉG FELSŐFOKON

HEFOP pályázatot nyert az SZTE ÁOK

Az SZTE Általános Orvostudományi Karának jó lehetősége nyílt arra, hogy fiatal oktatóit és középvezetőit modern színvonalon képezze tovább a magyar orvosképzést és egészségügyi ellátást modernizáló ismeretek átadásával.

A négy magyarországi orvosképző-hely által közösen elnyert HEFOP 3.3 pályázat projektje („Minőségi tudás előállítása és átadása az egészségügyi és orvosképzésben. Válasz a XXI. század új kihívásaira”) azt célozza, hogy a bolognai folyamatban megfogalmazott célkitűzéseknek megfelelően növekedjen a versenyképesség és a mobilitás a munkaerőpiacon.

Az egész projekt éppen ezért ki kívánja dolgozni az orvosképzés minőségbiztosítását, az oktatók módszertani felkészítését és a képzés tartalmának európai szintű megmérettetését. Lehetőséget kíván biztosítani a munkatársaknak az egyre erősödő K+F tevékenységéhez elengedhetetlenül szükséges vezetői, menedzseri ismeretek megszerzésére. Meg kívánja szervezni a nemorvosi végzettségű szakemberek egészségügyi szakképzésének keretrendszerét, lehetőséget teremtve a képzést vállalkozási munkaerő-piaci helyzetének jelentős javítására.

A pályázaton belül „Egységügyi vezetés” címmel négyhelyszínes videokonferencia keretében olyan kurzust tartanak, amelynek tervezett témakörei a leendő vezetők nemzetközi szintű ismereteit hivatottak kialakítani. A témakörök felölelik többek között a jogi és etikai ismereteket, a menedzsmentismereket, az innovációs, gazdasági és finanszírozási információkat, valamint a kontrolligismereteket. Ezenkívül a betegjéközgatással kapcsolatos minőségbiztosítási követelményekről szerezhetnek ismereteket a hallgatók szimulált orvos-beteg találkozás bemutatása révén.

A pályázat ezen projektjét a debreceni orvoskar koordinálja Balatoni Ildikó vezetésével, a szegedieket Barabás Katalin, az SZTE ÁOK Pszichiátriai Klinika Magartartástudományi és Orvosi Pszichológiai Oktatási Csoport vezetője és Dobos Éva, az ÁOK Gazdasági Igazgatóság Finanszírozási Osztályának munkatársa mint bizottsági tagok képviselik. Az SZTE ÁOK oktatói közül Varga Tibor, Horváth Andrea, Ábrahám György, Dobos Éva, Barabás Katalin és Mester Lajos tartanak majd előadásokat.

A kurzus hét csütörtöki napot vesz igénybe. Sem a hallgatóknak, sem az előadóknak nem kell elutazniuk és a távollét kényelmetlenségét vállalniuk, hiszen a fejlett infrastruktúra lehetővé teszi, hogy mind a négy orvoskar saját egyetemén fogadja a résztvevőket, akik majd az ország különböző intézményeiben dolgozó, az adott terület kitűnő szakembereinek előadásait élvezhetik a TIK közvetlen kapcsolatra alkalmas videokonferencia-terméből.

A pályázat lehetőséget nyújt arra, hogy a nyugat-európai egyetemekhez hasonlóan Magyarországon is megfelelő képzettségre tegyenek szert az egyetemi oktatók, egyetemi fiatal vezetők. A projekt abban a reményben végzi a vállalt képzést, hogy az itt átadott ismeretek hatékonyan fogják segíteni a fiatal vezetők munkáját, ezáltal az egészségügyi intézmények működését, és végsősoron ez a képzés is hozzájárul a betegellátás színvonalának emeléséhez.

FEBRUÁR 27-ÉN ALAKUL MEG A GAZDASÁGI TANÁCS

Február 27-én alakul meg a Szegedi Tudományegyetem Gazdasági Tanácsa. A testület segíti a szenátus – leánykori nevén az egyetemi tanács – döntéseinek előkészítését többek között a költségvetéssel, az intézményfejlesztési tervvel, az ingatlanvagyon hasznosításával, gazdálkodó szerv alapításával, hitelfelvétellel vagy a felsőoktatási intézmény szervezeti egységeinek létesítésével kapcsolatos kérdésekben; illetve évente legalább kétszer értékeli az egyetem gazdálkodását.

A kilenc tagú döntés-előkészítő testület tagja hivatalból az egyetem rektora és gazdasági főigazgatója. Magyar Bálint oktatási miniszter a tanácsba – mint azt már korábban bejelentette – Kertesi Gábor közgazdászt, Monok István irodalomtörténest és Széles Gábor vállalkozót jelölte. Az egyetem delegáltjai: Dervarics Attila, a Démász Rt. korábbi elnök-vezérigazgatója, az EDF Magyarország Kft. főtanácsadója, az SZTE Társadalmi Tanácsának elnöke, Rácz Béla, az SZTE stratégiai rektorhelyettese, a Természettudományi Kar Optikai és Kvantum-elektronikai Tanszékének professzora és Vécsei László akadémikus, az SZTE ÁOK Neurológiai Klinikájának vezetője. A hallgatók Mák Balázst, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat korábbi elnökét jelölik a Gazdasági Tanácsba. A testület tagjai nem visszahívhatók és nem utasíthatók, megbízatásuk öt évre szól.

HÍVÓ TUDÓSOK

Milyen szakadék tátong a vallás és a tudomány között? A rémisztő mélység, a sziklaszirtok távolsága valós, vagy csak előítéleteink, neveltetésünk hiteti ezt el velünk? Lehet, hogy az egész csak látszat, tévedés. És valójában egy új hit váltotta fel a régit. Már nem Isten mindenhatóságát keressük, hanem az emberét. A tudományos paradigmák dogmái vezetnek el a tökéletes megismerésig. És mi már ebben az úton bízunk meg maradéktalanul. Hiszünk. A történeti áttekintést most mellőzném. A teljesség igénye nélkül értelmetlen volna Descartesról, Galileiről, a felvilágosodásról vagy a pozitivizmusról beszélni. Elég most annyi, hogy a huszonegyedik század szcientista világában egy hívó tudós az egyik legnagyobb paradoxon.

Február másodikán a SZAB Színházban mutatták be Chikán Ágnes riportkönyvét, *Levelek a tudás fájáról* címmel. A beszélgetés alapkérdése: Ahol a hit kezdődik, ott a tudomány véget ér-e? Einstein hívó volt. Az anyagi világot vizsgálta. „A tudomány első korty a természetből, de a pohár alján ott van Isten”. Kevesen tanulmányozták olyan behatóan a fizikát, mint ő. És eljutott Istenhez. Chikán Ágnes könyve beszélgetés tizenkét tudóssal, akik hívó, templomba járó keresztények. Interjú akadémikusokkal, akik az anyagot kutatják, és hisznek a transzcendens világ létezésében. A könyvet Péter László nyitószavai után Baradnay Gyula, nyugalmazott egyetemi tanár mutatta be. Majd az író beszélt művéről, aki elmesélte, hogyan lett beszélgetésről beszélgetésre egyre izgalmasabb a munka. Láta, hogy nincs két egyforma út. Ut Istenhez. A tizenkét akadémikus más-más ösvényen érkezett meg saját templomához. Tanulságos, és elgondolkodtató, hogy akik a kisebb-nagyobb részeket vizsgálják, hogyan illesztik ezt be a nagy, egész világba, ahonnan nem száműzték Isten, mint ahogy azt a legtöbb tudós teszi.

A bemutatót a könyv egy riportanyagának szavai zárták. Kertész Zoltán, az MTA doktora, a Gabonatermesztési Kutató Kht. búzagenetikai és nemesítési osztályának vezetője terminusok helyett a búzagról beszélt. Mint mondta, mindig csodálattal töltötte el, és sosem fogja igazán megérteni, hogy ez a csöppnyi mag miként hordoz magában annyi életet? Ha ezt az egyetlen magot elvetjük, sarjad belőle egy búzakalász. A búzakalász több tucatnyi magot terem, és azok a magok mindegyike még egyszer annyit, és így tovább. Mígnem az egész föld benépesül búzával. Mindez egyetlen magból.

D. Cs.



C & T:

minden, ami repülés!

Ingyenes, komputeres helyfoglalás
Legkedvezőbb átszállás – legolcsóbb ár
Több száz légitársaság teljes kínálata,
azonnali jegykiállítás

Kérje az egyetemi kedvezményt

minden hallgatónak és oktatónak alanyi jogon jár!

Tegyen virtuális utazást web oldalunkon: www.congresstravel.hu
 Last minute ajánlatok egész évben, körutazások, síutak, üdülések

C & T UTAZÁSI IRODA

Szeged, Dáni-utca 7., a Domusnál

tel: 62/481-562 – travel@congresstravel.hu

ÉVFORDULÓK SŰRŰJÉBEN

Fókuszban a szegedi Kőrösy József Közgazdasági és
Külkereskedelmi Szakközépiskola

A több mint százhusz éves múlttra visszatekintő szegedi Kőrösy-szakközépiskola alapítása óta egyike a Dél-Alföld legmeghatározóbb kereskedelmi, gazdasági képzést nyújtó középiskoláinak. A gyönyörű környezetben, a Tisza partján álló iskola patinás épületében tanuló diákok nagy többsége a Szegedi Tudományegyetemen építi tovább az itt megszerzett alapokat.



Az elmúlt években megnövekedett a közgazdasági ismeretek iránti érdeklődés – mondta Kiricsi Imréné igazgató (képünkön).

A Kőrösy József Közgazdasági és Külkereskedelmi Szakközépiskolát 1885-ben alapította a város középfokú kereskedelmi iskolaként. Az iskola épületét 1900-ban adták át. „Létszámában és névben is sok-sok változást élt meg az intézmény. Eddig összesen tizenhárom nevünk volt (1955-ben vetjük fel a statisztikus Kőrösy József nevet), s azóta váltunk közepes nagyságú, 6-700 fős iskolává, mióta a rendszer-váltás környékén megnövekedett a közgazdasági ismeretek iránti érdeklődés, amiből kifolyólag négy párhuzamos osztályt indíthatunk” – mutatja be az iskolát Kiricsi Imréné igazgató.

A Kőrösyben jelenleg mintegy hatszáz tanuló végzi tanulmányait tizenhat szakközépiskolai s az érettségi után egy évet „ráhúzó” két-három szakképző osztályban. A szakközépiskolát végző nebulók négy tantárgyból teljesen azonos érettségi tesznek gimnáziumi társaikkal, a szakmai alapozás az első két évben heti négy, a második két évben átlagosan heti nyolc órában történik. „A tanulók tulajdonképpen megízlelhetik azt a szakterületet, amelyet az iskola képvisel, viszont igazi tudásra még nem tesznek szert. De nem is járhatnak el másként, hiszen most már az egyetem is tulajdonképpen három évig alapoz, aztán kényszeríti csak választásra a hallgatót” – magyarázza az iskola vezetője.

A Kőrösyben – mint már szó volt róla – négy párhuzamos osztályt indítanak évente, melyek mindegyike tanul közgazdasági ismereteket szakközépiskolai éveik során, ezenkívül valamiféle specialitással rendelkezik (van nyelvi orientációs, informatikára szakosodott, magasabb óraszámú szakmát tanuló, illetve egy ötéves képzésben részt vevő nyelvi előkészítő osztályuk). A szakmai képzést hat kiválóan felszerelt, felújított számítógépes terem segíti, a gyakorlati oktatás helyszíne az úgynevezett taniroda. „Tanirodánknak virtuális cégek működnek. Egy pesti központ kereszttől történik a szimuláció, a gyerekek úgy oldanak meg cégek közti műveleteket,

SZEMÉLYES KAPCSOLATOK

Az SZTE és a Kőrösy-szakközépiskola kapcsolattartásában sokat segítenek a közvetlen, személyes kapcsolatok. A tantestület névsorát böngészve több „ismerős” névre is bukkanhatunk az egyetem berkeiben járatosak. Kiricsi Imréné igazgató férje például a TTK Alkalmazott és Környezeti Kémiai Tanszék tanszékvezető professzora, Galbácsné Szabó Gabriella férje és apósa a TTK Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék docensei, Csikászné Wolf Viktória hitvese a TTK Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék munkatársa, J. Nagy Lászlóné ura pedig BTK Újkori Egyetemes Történeti és Mediterrán Tanulmányok Tanszék tanszékvezető professzora.

hogy nincs mögötte áru- és pénzügyi „gáz” – avat be a gyakorlati oktatás rejtelmibe Kiricsi Imréné.

S hogy miben nyújt mást, többet a „rivális” iskoláknál a Kőrösy? Nos, az igazgató szerint a jelen és a közel-múlt tanulmányi és versenyeredményei, illetve a jó felsőoktatási bejutási mutatók mellett az iskolát elsősorban komoly hagyományai teszik páratlan-ná. 2000-ben ünnepelték az iskolaépület átadásának századik, 2004-ben a névadó, Kőrösy József statisztikus születésének százhatvanadik évfordulóját. 2005-ben volt százhusz éves az iskola. Idén júniusban lesz Kőrösy halálának századik évfordulója, a Központi Statisztikai Hivatalban a Kőrösy-leszármazottak részvétele mellett rendezendő megemlékezésen a szegedi szakközépiskola képviselői is részt vesznek majd. Az iskola alapításának százhuszonötödik évfordulója lesz 2010-ben, melyre már meg is kezdte az előkészületeket az iskolavezetés.

Természetesen nem csupán a tanulásból áll a Kőrösy diákjainak élete: a külföldi iskolákkal (például a svájci Winterthurral) való kapcsolat más kultúrákhoz viszi közelebb a tanulót,

kat, s persze nyelvygyakorlásnak sem utolsó. A tanári kar igyekszik a szegedi kulturális élet rejtelmibe is bevezetni a fiatalokat. A Kőrösyben minden évben megünneplik a magyar kultúra napját: ehhez kapcsolódva kiállítás rendeznek kortárs művészek munkáiból. „A jeles kortárs művészek segítségével kívánjuk megmutatni a tanulóknak a magyar kultúrát. Arra törekszünk, hogy olyan élményekkel találkozzon a gyerek, amelyek igazán formálják őt” – mondja az igazgató.

Kiricsi Imréné elmondása szerint a felsőoktatási intézményekbe történő jelentkezéskor igényelnék a tanulók a „szolid erőszakot”, ám ők arra tanítják a gyerekeket, hogy ezt a döntést maguknak kell meghozniuk, a felelősséget senki sem vállalhatja át helyettük. A Kőrösyben érettségizettek előszere-ttel jelentkeznek a Szegedi Tudományegyetemre. S nem csupán a Gazdaságtudományi Karra: az elmúlt években népszerű volt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar, valamint a bölcsészkar, a jog, a SZÉF menedzserképző, illetve a TTK informatika szakja is. Az igazgató szerint egyébként még mindig többen jelentkeznek a Corvinus Egyetemre, mint a szegedi GTK-ra, nyilván a budapesti intézmény presztízse és múltja miatt. Ugyanakkor egyre többen adják be Szegedre a jelentkezési lapot, már van olyan egykori tanítványuk, aki a GTK-n oktat (Deák István), illetve két ott végzett fiatal közgazdász is tanít a Kőrösyben. Az iskola három éve működik együtt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar szakképzési, továbbképzési és távoktatási intézetével a felsőfokú szakképzésben: a banki szakügyintéző, pénzügyi szakügyintéző és számviteli szakügyintéző képzésekben a két intézmény tanárai közösen oktatnak. Emellett rendszeresen meghívják SZTE-s oktatókat a Kőrösy Héten előadónak, illetve kölcsönösen együttműködnek az egyetem karaival a nyílt napok és a bemutatkozások terén is.

Pintér M. Lajos

A GONDOLKODÁS ÖSVÉNYEI

Beszélgetés Tamás Gábor neurobiológussal

– *A kandelábersejtekről eddig azt feltételezték, hogy az agy egyik leggátlóbb idegsejtjei, az önök kutatásai ennek épp az ellenkezőjét mutatták. Hogy is van ez?*

– Az agykéregben alapvetően két-fajta idegsejt létezik – a serkentő és a gátló sejtek. Az alapján lehet ezeket elkülöníteni, hogy milyen kémiai anyagokat szabadítanak fel, és azok milyen hatással vannak a többi idegsejtre. A gátló idegsejtek az úgynevezett gamma-aminovajsavat szabadítják fel, amit röviden gabának hívnak. Ez a gaba a célsejtekre olyan hatással van, hogy azok működését csökkenti – ezért hívják ezeket a sejteket gátló sejteknek. Mi azt találtuk, hogy az egyik ilyen sejt, ami a gabát felszabadítja, nem gátolja a célsejtek hatását, hanem rendkívül hatékonyan serkenti. Ez a kandeláber- vagy axo-axonikus sejt a célsejtek egy nagyon speciális részére ad jeleket, és csak kizárólag oda. A sejtek ez a része azért különleges, mert itt dől el, hogy az aktív vagy gátló állapotban van-e, valamint ezen a részen a legserkenthetőbb a célsejt. Olyan ez, mint amikor két bokszoló viaskodik – nem mindegy, hogy hova viszi be az ember az ütések: a testre mért ütések, ha ugyanolyan erejűek is, nem olyan hatékonyak az ellenfélre, mint ha állcsúcsra ütné. Gyakorlatilag ez a célsejtek „állcsúcsa”, tehát itt minden egyes jel, ami erre a részre érkezik, rendkívül hatékony – akár serkentő, akár gátló. Nincs más sejt, ami ide adna bemeneteket. Mivel ez a sejt a gabát használja ingerületátvivő anyagként, ezért úgy gondolták, gátló sejt, és mert ezen a kulcsfontosságú helyen ér a célsejtekhez, ezért ez a leghatékonyabb gátló sejt. Mi azt találtuk, hogy a sejt a célsejteken nem gátló, hanem serkentő hatást vált ki, mégpedig azért, mert a célsejteknek ezen a speciális régióján, tehát a jeladó részük elején, megváltozik a kloridion-egyensúly. Az idegsejteken lévő kloridátvivő molekulák, amelyek a sejt belsejéből kilapátolják, kitranszportálják a kloridionokat, nem minden sejterületen vannak, hanem csak bizonyos részekben – vannak olyan sejtrészek, ahonnan ki tudják vinni a kloridionokat, viszont vannak olyan sejtrészek, konkrétan a jeladó résznek a kezdeti szakasza, ahonnan ezek a molekulák hiányoznak. Amiatt, hogy eltolódik a sejt belső és külső oldala közötti kloridion-koncentráció egyensúly, ezek a sejtek nem gátló, hanem serkentő természetűek lesznek. Ez azt jelenti, hogy a leggátlóbbnak hitt sejt serkentő hatású, méghozzá ez a leghatékonyabb serkentősejt.

Sejtem

– *Kutatásukról úgy bírlik, nagymértékben megkérdőjelezi a neurobiológia eddigi hipotézisait – ellentétben azzal is, amit mesterétől, Somogyi Péterrel tanult. Ez nem nyugtalanította önöket munkájuk során?*

– Ha nem tudtunk volna ilyen sokat ezekről a sejtekről, egyszerűen eszünkbe sem jutott volna, hogy ez a mechanizmus működhet. Több szempontból rendkívül speciális dolog ez: nincs másik ilyen sejt, egyáltalán nem is kapcsolódnak úgy idegsejtek más agyterületen egymáshoz, mint ahogy ez a sejt kapcsolódik a többihez. Nem hiszem, hogy ezek az eredmények elmentnának az eddigi munkának; egész egyszerűen olyan dolgot mérünk meg, amit eddig mások még nem – hogy a kloridionok egyensúlyja változik a sejtek eltérő régióin, és ennek már következményei vannak. Az,

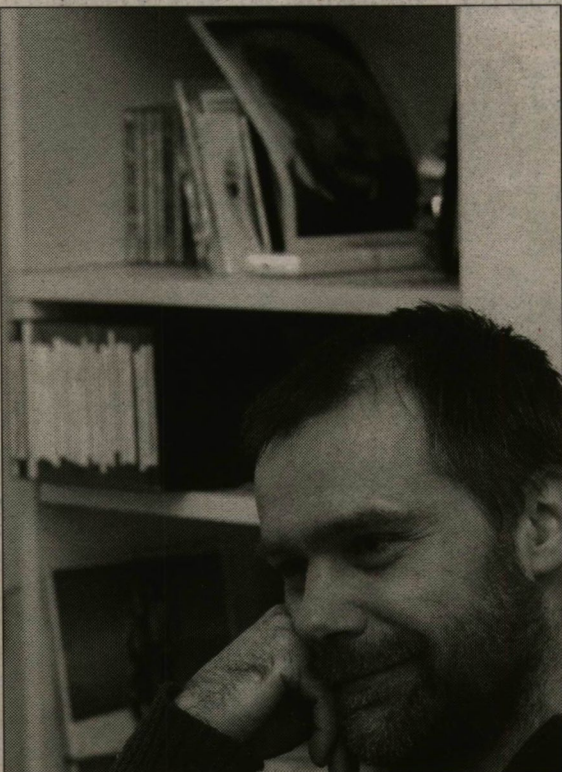
hogy nem befelé áramlik a klorid a sejtek egy speciális részén, hanem kifelé, láncreakciót indít el, amit nekünk csak fel kellett göngyöltetni. Én inkább azt mondanám, hogy ez egy fontos lépés abban a megismerési folyamatban, amit Somogyi Péter indított el. Hogy újra kell interpretálni a régi eredményeket, a haladás része. A mi kutatásainknak elsősorban az a lényege, hogy megértsük, az idegsejtek milyen szabályok szerint kommunikálnak egymással. Nem világos, melyek a fontos szabályok, és melyek azok, amelyek kevésbé fontosak az idegi jelátvitelben. Ha bemegyünk egy erdőbe, és látjuk, hogy összevissza nőnek a faágak, és nincsenek ösvények, akkor nagyon gyorsan elveszünk. Ha van néhány vadjárta csapás, amely megadja, hogy milyen irányba kell haladni, akkor már át tudunk navigálni egy nagyon sűrű erdőn is. A kutatásban is az történik, hogy vannak nagyon vékony kis csapások, amiket talán látunk, de nem tudjuk, melyik úton kell elindulni. Lehet, hogy ez egy új ösvény lesz az agykéregkutatásban. Abban nyújthat segítséget, hogy a különféle elemi információk egységekből hogyan lesznek információcsomagok – mint ahogyan a nyelvben szavak lesznek a betűkből.

Én, SZTE, ő

– *A kutatás szempontjából számít az, hogy a Szegedi Tudományegyetemen dolgoznak, és nem egy Oxford presztízstű helyen?*

– Egyáltalán nem lényegtelen. Azt látni kell, hogy ha engem Somogyi Péter nem Oxfordban tanított volna, és nem dolgoztam volna ott vele négy-öt évig, akkor biztosan nem érek el ilyen eredményeket, biztos, hogy nem tudom megalapítani a kutatócsoportot. Az, hogy az ember de facto hol végzi az adott tevékenységet, nyilván nagyon fontos, és rendkívül büszke is

„A kutatásban is az történik, hogy vannak nagyon vékony kis csapások, amiket talán látunk, de nem tudjuk, melyik úton kell elindulni. Lehet, hogy ez egy új ösvény lesz az agykéregkutatásban” – mondta lapunknak Tamás Gábor a Science-ben publikált kutatása kapcsán.



Tamás Gábor szerint a magyar hallgatók jobbak.

TAMÁS GÁBOR

1969-ben született Dunaújvárosban. 1993-ban szerzett biológus diplomát a József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán, 1994-95-ben az Oxford-Szeged Ösztöndíj keretében Somogyi Péterrel dolgozott együtt az oxfordi egyetemen, 1996-ban PhD-zett ugyanitt neurobiológiából, 1996-97 között szintén az oxfordi egyetem gyógyszerésztudományi karán, számos elismerés, kitüntetés és ösztöndíj birtokosa, köztük a Wellcome Trust Senior Research Fellowship kedvezményezettje, az SZTE TTK Összehasonlító Élettani Tanszék docense.

vagyok arra, hogy ezt Szegeden sikerült elérnünk. Remélem, az én hallgatóimnak már nem kell elmenniük Oxfordba azért, hogy ugyanolyan minőségű tréningben részesüljenek, mint amelyet nekem volt szerencsém kapni. Azonban egy magyar hallgatót meggyőzni arról, hogy itt is lehet olyan

szinten kutatni, mint Oxfordban, a Harvardon vagy a Stanford egyetemen, nem egyszerű. Viszont, amikor erre bizonyítékokat lehet mutatni – hogy az oxfordi vagy a stanfordi laborokból sem jön ki több Science-cikk ennyi idő alatt, akkor elgondolkozunk a dolgon.

– *Az eredmények propagálásában mennyire jelent bátványt a vidékisége?*

– Ez presztízskérdés is – a Nature vagy a Science lapjain az első publikáció rendkívül nehéz akkor, ha az ember egy ilyen viszonylag ismeretlen ország, viszonylag ismeretlen egyeteméről próbálkozik. Nem lehetetlen – a szegedi egyetemen is voltak és vannak is olyan iskolák, ahonnan ez aránylag rendszeresen bekövetkezik. Mi kezdetül fogva aggódtunk, mert az eredményünk igencsak ellentmond a szokásos gondolkodásnak. Tartottunk attól, hogy, nehéz

lesz meggyőzni azokat a bírálókat, akik a Science-ben ezzel foglalkoztak. A Science-be érkező cikkek hetvenöt százalékát ugyanis visszadobják a szerkesztők az első körben, pedig azt nyugodtan mondhatom, hogy nem küldözgeti egy kutató a Science-be a publikációit, csak a legjobbakat, amikről például úgy gondolja, hogy esetleg egy csillagászt is érdekelhet – hogy van egy gátló vagy egy serkentő sejt az agykéregben. A beérkező anyagok maradék huszonöt százalékát kiküldik a tudományág vezető koponyáihoz, és ennek a maradék tíz százalékának nagyobb részét szintén visszautasítják. Tehát, a beküldött kéziratoknak jó esetben öt-hét százaléka jelenik meg az újságban. Sajnos, mivel ennyire kiélezett, hogy kinek sikerül ezekben az újságokban publikálnia, óhatatlanul protekcionálizmushoz vezet – ekkor számít, hogy Szegedről vagy Oxfordból küldték be a cikket, mert a szerkesztők figyelembe veszik, hogy mekkora presztízse van annak a kutatócsoportnak, ahonnan a cikk származik.

Most már talán elmondhatom, hogy ebből a szempontból nálunk nincs probléma – csoportunknak sikerült olyan reputációt elérni, ami nem hátráltatja publikációt.

Előre!

– *Most merre tovább?*

– Egy ilyen felismerésnél nem befejeződik valami, hanem elkezdődik. Hál' Istennek, van két olyan amerikai pályázatunk is, ami a továbblépést segíti elő, és a műszerparkunkat továbbra is a világ élvonalában fogja tartani. Leginkább az a probléma számunkra, hogy nincsen olyan gyors, kereskedelmiileg hozzáférhető digitális kamera, ami arra a sebességre volna képes, amivel ezeket a folyamatokat vizsgálni kellene – azon gondolkozunk, hogy külön engedélyt kérünk az amerikai hadügyminisztériumtól, hogy használjuk az ő kameráikat. Mert elméletileg ez a technika elérhető, de adminisztratív akadályokkal kell megküdenünk – gyakorlatilag arra várunk fél évet, hogy rábólintsanak: egy NATO országban, ebben a laborban használhassuk azt, amit a műholdakba raktak eddig. Egyszerre több ezer sejtet szeretnénk vizsgálni, lézersugárral pásztázni őket, és másodpercenként ötszáz képet felvenni arról, hogy ezeknek a mikor aktívak. A kandelábersejtek hatását így tudjuk részletesebben vizsgálni – hogy hogyan is rakódnak össze a „szavak” az agykéregben, és hogy mekkorák ezek a „szavak”, vagy esetleg „mondatok” is elindulnak-e. A következő négy-öt évben szerintem ezen fogunk dolgozni.

– *Miből?*

– Mindig is szerettem volna, hogy kutatásaink kiérdemeljék a magyar adófizetők támogatását. 1998 óta dolgozom idehaza, azóta vagyok fizetés nélküli szabadságon – mindig olyan pályázataink vannak, amelyek a fizetést is biztosítják. Ha végignézek a több százmillió forintos műszerparkunkon, abból egy lényegi komponens sem származik magyarországi pénzekből. Nem tudom, ezen hogyan lehetne változtatni – hogyan fordulhat elő egy, a nemzetközi porondon sikeres kutatócsoportnál, hogy soha nem volt tíz százalék fölött a magyar támogatás aránya. Szerintem nem bennünk van a hiba, hanem a magyar tudományfinanszírozási rendszer eredményezhet ilyen furcsaságokat. Ha nincs egy amerikai és egy angol magánalapítvány, akkor ezek az eredmények biztosan nem Szegeden születnek meg, hanem valahol Nyugaton.

Hazaköltözésem óta több neves egyetem kért fel arra, hogy kutassak és tanítsak náluk. Azért nem is fordul meg a fejemben, hogy elmenjek itthonról, mert volt alkalmam már látni, hogy milyen egy angol vagy egy amerikai diák. A magyarok jobbak.

– *Hozzáállásukban, felkészültségükben, vagy miben?*

– Hozzáállásukban is, felkészültségükben is, és könnyebb őket meggyőzni arról, hogy az ember életcélja lehet, hogy olyan kutatási eredményeket érjen el, ami ugyan nem vezet biztosan meggazdagodáshoz, de páratlan személyes boldogsággal tölti el. Valljuk be, hogy a kutatói életforma, ha azt magas szinten végzi az ember, olyan szellemi és gyakorlati szabadságot is ad, ami szerintem máshol nem hozzáférhető – kitalálhatom, hogy mit kutassak, eldönthetem, hogyan, és azt akkor teszem, amikor szeretném, vagyis napi 12-14 órában.

Pölös Zsófia



Hogy újra kell interpretálni a régi eredményeket, a haladás része. Fotók: Segesvári Csaba

AZ EGÉSZSÉG ZÁLOGA

A rekreáció küzdelme a társadalom gyógyulásáért

Az elmúlt száz évben a gazdasági fejlődés olyan mértékben felgyorsult, hogy a világ egyensúlya csak az ember és a természet veszteségei által tartható fent. Az ember az egészségét áldozza fel a haladás, a jólét bálványának. A hajza, a túlfogyasztás káros hatásai már statisztikailag is kimutathatók a fejlett országokban. De van gyógymód.



A pezsgőfürdő nemcsak a lelket, hanem a testet is frissíti. Fotó: Segesvári Csaba

A rekreáció tulajdonképpen az ember munkavégzése során elhasznált energiáknak az újrateljesítését jelenti. Egy olyan aktív pihenésről van szó, ami a test harmonikus működésének elengedhetetlen feltétele. Az ember történelmében, ha nem is a mai tudatos formájában, de mindig jelen volt a felszabadult, feltöltődést szolgáló mozgás. De igazán fontos szerepet a civilizáció fejlődésével, az ipari forradalmat követő tudományos-technikai forradalmak következményeként kapott. Az automatizáció megjelenése, a motorizáció, a mezőgazdaság gépesítése, kemizálása, a háztartási robotok elterjedése paradox változásokat idéztek elő a fejlődő társadalmakban. Egyrészt a komfort szolgáltatása álltak, hogy a jólét eszményét erősítsék, másrészt különböző egészségkárosító mechanizmusok elterjedéséhez.

A munkavégzés során megnőtt az emberek egyoldalú, monoton igénybevétele. A verseny, a rohanó életmód fokozza a stresszhelyzetek számát. A fogyasztással növekszik a túlfogyasztás. Megjelennek különböző káros, kompenzációs tevékenységek, mint az alkohol, a dohányzás, vagy a gyógyszer- és drogfogyasztás. És ez a civilizációs burjánzás felelős a természet gátlástalan kizsákmányolásáért, és a környezetszennyezésért is.

Mikor az ipari fejlődés megindult, természetesen senki sem számolt a társadalmat érintő lehetséges káros következményekkel. A rekreáció szervezett formájában a század elején jelent meg először, de itt még nem a károsító mechanizmusok visszaszorítását szolgálta. A különböző klubok szerveződései sokkal inkább egyfajta arisztokratikus (golf, krikett, vívás, tenisz), és polgári (evezés, kerékpározás, korcsolyázás) időtöltést jelentettek. Az új divat hatására 1907-ben már elméleti munkák is napvilágot láttak. Amerikában nyomtatni kezdték az első folyóiratot először Playground, később Recreation néven. A háborúk és a gazdasági válság azonban megtörte a rekreáció fejlődését.

A wellness betört hozzánk is – van belőle szappan, vajkrém, fürdő, fogkrém, szálloda, fogyókúra és törölköző. A szót egyre szűkebben tudjuk értelmezni, az egyik legfontosabb jellemvonása a pénz. Az kell ahhoz, hogy a koleszterin-, zsír-, fehérje- és szénhidrátmentes kosztot, a pezsgőfürdőt, a teniszt, a lovaglást és éjszaka a bárban a koktélokot ki tudjuk fizetni. Hasonlóan nem olcsó mulatság a meditáció, szürja jóga, etka jóga, mandala jóga, autogén tréning, csikung, a bioágy, biokaja, a bioptron-fényterápia, a dental wellness, a homokkő, a maxrelax, a gyümölcskáv, gyümölcslé, gyümölcskrém, spa otthon és gyógyfürdőben, szauna, gőzfürdő, masszázs. Azonban a pénz nem minden, okosnak is kell lenni ahhoz, hogy az ember nyomon kövesse a makrobiotikus táplálkozás, a reformkonyha, a táplálék-kiegészítők univerzális rendszerét, ami a wellness egyik vitális kelléke – legalábbis a jelenleg felénk kommunikált cikkek és reklámok szerint: „A wellnesskúra egy olyan komplex gyógy mód-egészségmegőrző program, amikor nemcsak egyszerűen pihenünk, hanem megadjuk magunknak mindazt a kényeztetést, ami tökéletes rekreációt ad számunkra, és eljutunk abba a állapotba, ahol megtaláljuk testi-lelki harmóniánkat. Biztosítja számunkra

nek folyamatát. És csak az ötvenes, hatvanas évekre tehető a mai, tudományos igénnyel fellépő egészségmegőrzési mozgalom.

A fogyasztás növekedésével az USA-ban már a huszadik század közepén mérhető volt az egészségromlás. Különösen az infarktus, a szív- és keringési betegségek száma nőtt meg riasztó mértékben. A politika ebben az országban tett először lépéseket a rekreáció felé, hiszen J. F. Kennedy elnök lett az egyik vezéralakja a mozgalomnak, és politikai támogatásán túl anyagiakkal is segítette az ilyen irányú elképzeléseket, programokat. Nem sokkal később Európa északi országai és Németországban is megjelentek a különböző „Fitness” és „Trim” mozgalmak. Létrejöttek a „zöld” szervezetek is, melyeknek a környezet megóvásában, és az egészséges táplálkozás

tudatosításában lesz jelentős szerepük.

Hazánkban csak az 1970-es évek közepén, végén „érkeztek” meg a rekreációs mozgalmak. Függetlenül attól, hogy különféle káros hatások következtében az egészséget minősítő statisztikai mutatók szerint a legtöbb egészségkárosodásban Magyarország az első helyen szerepelt. Ráadásul ezek az adatok ebben az időben részben már rendelkezésre álltak, de a politika nem engedte publikálni őket, és emiatt a rekreáció sem alakulhatott ki olyan korán, mint a fejlett gazdasággal rendelkező és politikailag nyitott országokban.

Az egészségmegőrzés lehetőségeiről Szabó József rekreációs szakemberrel, a Szegedi Tudományegyetem Sportközpontjának vezetőjével beszélgettünk. A sportvezető szerint a jövő egészsége nagymértékben függ

a mozgásra nevelés hatékonyságától. A nyugat-európai országok jóval előrébb tartanak, mint mi. A középiskolákban, egyetemeken nem teszik mindenhol kötelezővé a testnevelést, mégis aktívabbak a gyerekek. Ez semmi másnak nem köszönhető, csak a rendkívül gazdag kínálatnak és a fejlett infrastruktúrának. A hozzáálláson tehát kormányzati szinten kell változtatni. Hosszú távú fejlesztési, támogatási program kidolgozására van szükség. (Mintha csak egy tündér hallgatta volna ki beszélgetésünket: január végén a Belügyminisztérium kiadott egy közleményt a Nemzeti Sportstratégia megvalósításáról, melyben a 2005-ös költségvetés terhére 3 milliárd forint támogatást nyújt három kiemelt fejlesztési célra. A „Három lépés a sportban” intézkedéscsomagban az iskolai és lakossági

sportolási lehetőségek bővítését, a sport-infrastruktúra fejlesztését, valamint az utánpótlás-nevelés és a sportágfejlesztés támogatását tartalmazza. (Reméljük, hogy komoly, hosszú távú kezdeményezésről van szó, és nem csak a tavaszi választások kampánytündére hallgatta meg kívánságaink.)

„A szervezeti intézkedések fontosak, ám elsődlegesen a szülői nevelés felelőségét hangsúlyoznám” – mondta a rekreációs szakember. „Örvendek, hogy az iskolák már felismerték az egészségkárosító élelmiszerek ártó hatásait, és megpróbálják szabályozni árusításukat. Amde mindez mit sem ér, ha a szülő nem tudatosítja gyermekében az egészséges életmód igényét. Ha minden reggel papírpénzt „csomagol” uzsonna helyett, épp úgy felelős, mint a büfés, aki a cukrokat, csokoládét árulja. Két perc alatt bármilyen szendvics elkészíthető, ezt nem lehet a rohanó életre fogni. A nemtörődömségre, trehányásra annál inkább.” Szabó József utalt még a fiatalok mozgásszegény életmódjáért felelős elektronikai szórakoztatóipar termékeire is. Néhány évtizede, mikor még közel sem volt ennyi kényelmes alternatíva a szabadidő eltöltésére, sokkal többet mozogtak a gyerekek. Ma mértéket kell tartani. De ez ismét a szülő felelősége. Ő ugyanis eldöntheti, hogy órákon át fotelban ülve tévézzen a gyereket, vagy a szabad levegőn mozogjon.

Kíváncsú lenné tudatosítani az emberekben, hogy csak egy hátréti technika, mikor vállat vonunk, és a külső körülményeket nevezzük oknak. A szív- és érrendszeri és a daganatos betegségek növekedéséért, a mozgásszervi panaszokért, a szenvedélybetegségek kialakulásáért mi is felelősek vagyunk. Az egyes ember. A beteg. Nem feltétlen a rohanó, stresszes, gyorsétermes, füstös világ áldozata vagyunk csak. Egyre nehezebb ugyan, de azért mindenki életében megtekinthető a testi, lelki harmónia. Csak helyesen kell ötvözni a gyakorlatot az elmélettel.

WELLNESS DISZNÓÖLÉS

azt, hogy testünk is, lelkünk is tökéletes formába kerülhessen, ezáltal „kisöpörjük” testünk minden zugából mai, modern világunk káros hatásait” – írja az egyik wellnessutazások értékesítésével foglalkozó oldal. Valaha ézt böjtnek vagy disznóvágásnak, ebéd utáni szundikálásnak és sétának a gátoldalban nevezték, de a trendek változnak, e-mailek kapjuk a szerel-

meslevelet három sorban, és pizzát rendelünk telefonon.

A wellness mint az aerobik-mánia, a kozmetikai nagyipar és a reformkonyha, arra épít, ami a legfontosabb – ha nem nézel ki jól, akkor nincs esélyed sikeresnek lenni, ami az egyetlen nyertes kártya. A wellness-magazinok oldalain fiatal és szép emberek vannak, akiknek nemcsak a fog-

soruk és a ruhájuk tökéletes, de a mellméretük és a magasságuk is. Adottságokról és a természetéről szó sincs. Van viszont „mental wellness”, amit szintén ezekből a lapokból és az általuk kínált szakkörökből lehet elsajátítani, esetleg DVD-n is hozzáférhető.

A középkorú, átlagos keresetű, szív- és érrendszeri panaszokkal

rendelkező családapák és –anyák számára – tehát azok számára, akiknek a legnagyobb szükségük lenne rá – a wellness jelenleg nem létezik Magyarországon – sem a propaganda, sem a programok tekintetében. Senki nem vonja kétségbe, hogy a mozgás, a megfelelő táplálkozás és a rendszeres orvosi kontroll – ami gyakorlatilag a wellness lényege – fontosságát, csak az elérhetőségét. Mert ha a magyar szolgáltatások a német alsó középosztálybeliek számára hozzáférhető, akkor hova kelene utaznia a magyar alsó középosztálynak? Jelenleg az ingyenwellness az, ami számukra létezik – futás a Ligetben, kocogás a töltésen, biciklizés a környéken, vacsora után egymás megmasszírozása, nyáron gyümölcs, télen joghurt, orvos, ha muszáj, vagy ha van a családban. Ez is wellness.

Az egészséges életmódra nevelés már elkezdődött, az igény megvan rá, nem csak a tehetősek részéről. De a sportolási lehetőségek hozzáférhető-sége még mindig nem jellemző, a rendszeres orvosi kontroll vagy felügyelet sem megoldott, az egészséges étrend skálája jóval szélesebb, mint a megfizethetősége.

Az már wellness, ha nem kell figyelni, melyik joghurt mennyibe kerül?

WELLNESS SZEGEDEN...

A Szegedi Fürdők Kft. kezelésében lévő Anna Fürdő, az Újszegedi Fürdőkomplexummal és a Sziklás-fürdővel együtt olyan keretet alkot, ami alapján Szeged fűdőváros jellege megkérdőjelezhetetlen – nyilatkozta lapunknak Bányai Antal, a Szegedi Fürdők Kft. igazgatója.

Az 1896-ban épült Anna Fürdő épületének hangulatos és ötletesen megoldott tagolása egyaránt vonzó a hazai és a külföldi közönségnek, és az elmúlt másfél év szervezett reklámozásának köszönhetően az egész országban ismertté lett.

A több mint száz éves felújított műemléképületben helyet kapott a termál-, illetve a wellnessfürdő, ami a közönség igényeinek megfelelően

igazodik a különböző elvárásokhoz. A termál rész medencéjében az Anna-kút 1929-ben gyógyvízzé minősített 49°C-os vize többek között az idegrendszeri, mozgásszervi, légzőszervi és bőrbetegségek esetében segíti a gyógyulást. Emellett a modern, háromszintes gyógyászati épületben a fizioterápia valamennyi ága megtalálható. A gyógymasszírozáson, súlyfürdőn, a vizes-, ultrahangos- és elektroterápiás kezeléseken keresztül minden olyan korszerű technikai- és gyógyászati eszköztár megtalálható itt, amely a rekreációt és a rehabilitációt segíti elő.

A bal szárnyban található komplex wellnessrészt elöl sorban az a fiatal- és középkorosztály veszi

igénybe, akik egy-két óra alatt szeretnék felfrissülni. Élmeny-, merülő- és pezsgőmedencék, aromakabin, gőzkabin, finn szauna, infrasauna, bioszauna, kardiogépek és szolárium. A különböző szolgáltatások kombinálásának egyik eredményes példája, hogy a fürdő egyfajta találkozási pontként is funkcionál azon tizenhat és huszonhat év közötti fiataloknak, akik az úgynevezett éjszakai fürdőzéskor a közönség 95 %-át alkotják. Ez a program rendkívül sikeres, és a kedvezményes jegy miatt rendszeresen telt házzal működik.

A fürdő befogadóképessége kétszáznegyven fő, ezért a megtelt tábla gyakran kikerül.

A wellness Szegeden tény.

A REKREÁCIÓ MINT PREVENCIÓN

Az egészséges életmód kapcsán az utóbbi időben egyre többet emlegetett fogalomként vált a rekreáció, ugyanakkor valószínűleg csak kevesen vannak teljesen tisztában ennek jelentésével, tartalmával, legfontosabb elemeivel. Miért is fontos a rekreáció az egészség megőrzésében?

Nos, a rekreáció kifejezés tágabb értelemben az ember szervezetének mindennapos megújulását, fizikai, pszichikai, szellemi felfrissülését, egészségének megőrzését és élete minőségének javítását jelenti. A rekreáció az elfogadott nemzetközi értelmezésben a szabadidő eltöltésének kultúrája. Eszközü a drámai katarzis élményétől a szórakozás legkülönbözőbb válfajain, a táncon, hobbitevékenységeken át a sport legkülönbözőbb változatait is felhasználja. A rekreáció szűkebb értelemben a mozgásos tevékenységet, a sportrekreációt foglalja magában. Egészségünk megőrzése szempontjából ugyanis különösen fontos ez az aktív rekreáció: azaz a mozgás; a séta, a játék vagy sport.

A gazdaságilag fejlett (nyugati) országokban és társadalomban, ahol az átlagemberek igényei is magasabbak, már évek óta ismert fogalom a rekreáció: az emberek lehetőségeikhez mérten mindenhol folyamatosan törekednek az életük minőségének javítására és az egészségük megőrzésére. Magyarországon viszont nagyon rosszul áll ezen a téren, különösen a mozgás tekintetében – állítják a szakemberek. A Nyugattól fényévekkel maradunk el, de még Szlovákia, Csehország és Lengyelország is megelőz bennünket. Az észak-európai országokhoz viszonyítva alig érjük el a 20 százalékos, mert ott a lakosság 60-70 százaléka hetente kétszer-háromszor aktívan sportol – mondta el lapunknak Kiss Gábor, az

SZTE JGYTFK Testnevelési és Sporttudományi Intézet Testnevelési Tanszék főiskolai docense. Talán nem meglepő, hogy ezekben az országokban a munkateljesítmény, a gazdasági teljesítmény és az egészségügyi mutatók is jóval jobbak, mint nálunk.

Tudományosan bizonyított tény, hogy az emberi szervezet megfelelő fejlődéséhez, működéséhez optimális idejű és intenzitású mozgásra, testedzésre van szükség. „Az emberré válás folyamatában komoly szerepe van a mozgásfejlődésnek, mert ez és a gondolkodás fejlődése tett minket emberré. A mozgás a munkával való kapcsolatában jelentősen csökkent, hiszen átalakult a munka, amit végzünk. A genetikailag kódolt mozgásigényünket a sport, a fizikai aktivitás, a mozgásos rekreáció segítségével elégíthetjük ki” – hangsúlyozza Kiss Gábor. Ha ugyanis az életvitelünk során mozgáslehetőségünk beszűkül vagy megszűnik, akkor egyre nehezebben tudjuk elkerülni a különféle mentális funkciózavarokat (például a terheléstűrés, a konfliktuskezelés vagy a problémamegoldó-képesség terén) és a vérszénhidrát anyagcseréjének életmóddal összefüggésbe hozható szervi, anatómiai elváltozással járó betegségek (például magas vérnyomás, mozgásszervi megbetegedések, elhízás) kialakulását. A mozgás rengeteg betegség ellenszere, melyet nem annyira a rehabilitációban, mint inkább a prevenció során kell hasznosítani. Mert természetesen szép dolog, ha valaki egy infarktussal a háta mögött kocogni kezd, de ha hamarabb is ezt tenné, nagyobb eséllyel kerülne el a bajt.

A gondok az általános iskolás korosztálynál kezdődnek – állítja Hegedűs Imréné, a Testnevelési Tanszék adjunktusa. Már alsó tagozatos korban meg kell szeretnie a mozgást a gyermeknek,

illetve a képességek fejlesztése is ekkor a legideálisabb. A kisdíjaknak fittnek kell lenniük, hogy kellő aktivitással és odafigyeléssel vegyenek részt az órákon, ehhez viszont több mozgásra, több testnevelésre lenne szükségük. Ha ebben az időszakban nem szeretik meg a mozgást, akkor a kritikus serdülőkorban még rosszabb lesz a helyzet.

Mindez viszont nem azt jelenti, hogy az egyáltalán nem sportoló közép- és idősebb korosztály „menthetetlen” lenne. Elsősorban a 30-as, 40-es korosztályt kell megfelelő kommunikációval megcélozni, mert ők még általában abban a tudatban hajszolják a pénzt, halmozzák a stresszt és a konfliktusokat, hogy örök életűek, semmi baj nem érheti őket – fogalmazza meg a legfontosabb feladatot Szatmári Zoltán, a Testnevelési Tanszék tanszékvezető főiskolai docense. Természetesen nem állítható, hogy hazánkban tökéletes lenne a tömegsport és a szabadidős mozgás infrastrukturális és finansziális háttere, ugyanakkor leginkább mégis az akarati tényezők döntenek. A futást, kocogást, gyaloglást, úszást vagy kerékpározást mindenki elkezdheti. A szakemberek egyöntetűen állítják: a felelősség nagy részben a testnevelőtanárokat képzőké, illetve maguké a testnevelőké, ugyanakkor viszont a politikusoknak, neves tudósoknak és művészeknek kellene személyes példát mutatniuk a lakosságnak, ettől várható csupán robbanásszerű javulás a magyar mozgáskultúrában. Hiszen, mint mondják, Amerika is azóta fut, mióta Kennedy a média támogató jelenléte mellett elkezdte róni a kilométereket. A nemes cél érdekében lapunk is új rovatot indít a következő héttől, melyben többek között életmód-tanácsokat és edzésterveket kaphatnak az érdeklődők.

A TÉMA

LIFT

Az egészséges életmód olyan, mint a veszekedésmentes házasság – sokan szeretnék megvalósítani, de csak keveseknek sikerül tökéletesen. Mozogj sokat, táplálkozz egészségesen, vitamindúsán, kerülj a stresszt, a konfliktusokat, igyekezz néha kikapcsolni! Tiszta és egyszerűnek tűnő alapelvek.

Mozogni márpedig kell – kopogom a billentyűzeten kissé görnyedt háttal.

Közhelynek tűnő adatok, de mégis sokatmondóak: a fejlett észak- és nyugat-európai országokhoz képest hazánkban csupán ötödannyian sportolnak aktívan hetente egyszer-kétszer. Ez hozzájárul ahhoz, hogy nemcsak vízilabdában vagy kajak-kenuban, hanem a szív- és érrendszeri, illetve daganatos megbetegedések terén is ott vagyunk a világ közvetlen élvonalában. Na igen, mondhatjuk, de a tömegsport támogatása a magyar közéletben pontosan olyan lózung, mint az utánpótlás-nevelés fejlesztése a labdarúgásunkban. Évtizedek óta halljuk ugyanazoktól az emberektől, talán pontosan azoktól, akik ellehetetlenítették a helyzetet, tettek viszont sehol. Közben a grundokat benőtte a gaz, a hálók – ha voltak egyáltalán – már foszlányokban sem léteznek.

A grundok szocializáltak.

Ezek a terek nemcsak arra szolgáltak, hogy több évtizeden át a világ élvonalában tartsák a magyar focit, hanem hasznos szabadidő-eltöltési lehetőséget kínáltak a fiataloknak. Még a mi generációnk is ezeken a pályákon nőtt fel a nyolcvanas években. Sportoltunk, mozogtunk, megtanultunk győzni, megismertük a vereséget, a lakótelepek enyhén szólva is vegyes társadalmi összetételén keresztül tisztába kerültünk a szociális törésvonalakkal. És megtanultunk együtt élni ezekkel a feszültségekkel. A pályákat először bekerítették. Persze, az iskoláé, ne használja, aki nem oda jár. Ám egy kerítés nem lehetett akadály a leleményes ifjúságnak. Aztán egyre rosszabb állapotba került a tér. Később tenispályákat húztak fel, salakosat, magas drótkerítéssel. A mozgás kulcsra zárva, bekerítve. Akinek van pénze, megveheti az egészségét.

A szakemberek persze állítják, minden csupán akarat kérdése. S hinnünk kell nekik. Futni és kerékpározni bárhol lehet, különösen, ha megszoktuk, hogy letűdözzük a város bűzét, és nem törődünk a biciklisekkel dodzsemező autókkal és a kocogókra vadászó ebekkel. Tudjuk, Amerika is azóta fut, mióta Kennedy elnök nekilódult. Így hát epedve várjuk politikusaink példamutatását, bár hadd fejezzük ki kételkedésünket azzal kapcsolatban, hogy egy baloldali nyesett fonák vagy egy jobboldali kapáslövés nyomán nagyobb tömegek ragadnának ütőt vagy húznának csukát.

Mindennek az alapja a lelki egyensúly.

Mert ehetsz bármennyi zöldséget és gyümölcsöt, pontosan megtervezheted napi időbeosztásodat, próbálhatod elkerülni a stresszhelyzeteket; kevés. Aki őszintén, becsületesen, nyitottan, szeretetben él, egészségesen él. Persze mozogni sem árt egy keveset.

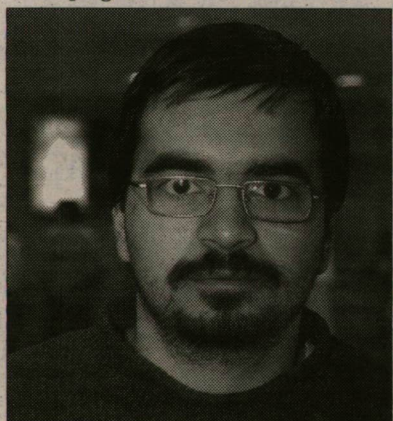
De mikor javítják már meg azt a fránya liftet?

Pintér M. Lajos

MENNYIRE FIGYELNEK EGÉSZSÉGÜNKRE A HALLGATÓK?

Varga Mátyás

TTK, programtervező matematikus IV.



Szerintem a diákoknak nem igazán van arra lehetőségük, hogy egészségesen étkezzenek, mivel ez sokkal több pénzbe kerülne, mint hagyományos ételeket enni. Másrészt viszont tetszik, hogy az egyetem támogatja a hallgatók sportolási lehetőségeit, például a reggeli vagy az esti úszással. Ezekkel a lehetőségekkel én is szívesen élek, amikor az időm engedi.

Páder Balázs

ÁTK, jogász III.



Az egészséges táplálkozásra szerintem a legtöbb egyetemista nem tud elég időt és pénzt fordítani, így a többség nem azt nézi, hogy valami hasznos tápanyagot vigyen be a szervezetébe, hanem azt, hogy valami könnyűt, de táplálót, és lehetőleg minél gyorsabban. Én leginkább a magyaros ételeket szeretem, szerintem azok sem egészségtelebnek, mint a többi. Igyekezem időt fordítani a rendszeres testmozgásra is. Igaz már nem olyan szinten, mint régebben, de továbbra is röplabdázom, ami heti több edzést von maga után.

Farkas Melinda

JGYTFK, egészségügyi tanár I.,
művelődésszervező III.

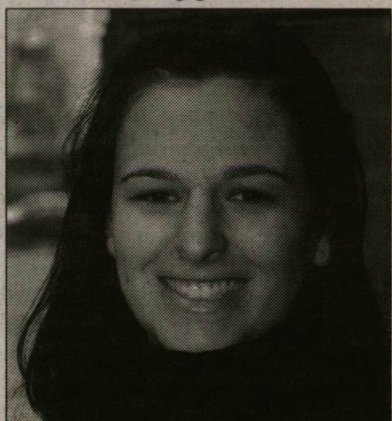
A legtöbb hallgatónak nincs ideje arra, hogy az egészségével foglalkozzon, és rendszeresen mozogjon. A táplálkozás terén is szerintem inkább a lá-



mellett, egy félétet általánosan művelő tárgyként is lehessen teljesíteni.

Járvas Andrea

BTK, amerikanisztika II.,
pedagógia III.

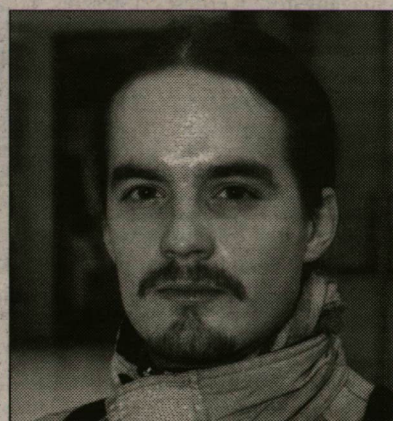


Ennyi óra és vizsga mellett nem sok idő és energia marad sportolni,

hiszen a hallgatók szellemileg teljesen lefáradnak. Én sem sportolok rendszeresen, de mindig megígérem magamnak, hogy a következő hónaptól kezdve majd futok. Ami az étkezést illeti, elég sokszor látogatom a gyorséttermeket. Olyan luxuskiadásokra, mint a gyógyfürdők vagy wellness-centrumok egy átlagos egyetemista szerintem, nem tud pénzt fordítani.

Tóth László

BTK, történelem IV.



Úgy látom, a hallgatók nem nagyon törődnek az egészségükkel, sokat buliznak, és az éjszakázás, alkoholfogyasztás, dohányzás köztudottan nem túl egészséges elfoglaltság. A magam részéről én viszont rendszeresen sportolok, több mint hat éve vagyok íjász. Jó lenne, ha mondjuk az íjászával több egyetemista is megismerkedhetne, akár egyetemi testnevelésóra keretén belül, mivel a szabad ég alatt történő mozgás kifejezetten jól tesz az egészségnek.

Szerkesztette: Dobó Csaba. Készítették: Csécsi László, Dobos Tamás, Németh Tímea, Pintér M. Lajos, Pölös Zsófia. Fotó: Segesvári Csaba.

KISEBB VESZTESÉGGEL

Benkő Zsuzsannát, az Alkalmazott Egészségtudományi Tanszék vezetőjét a konfliktusainkról kérdeztük.

– A nemzetközi egészségügyi összehasonlításokban rendre sikerül elérmünk az utolsó helyek valamelyikét. Igaz ez a mentálhigiénére is?

– A mentálhigiénés dolgainkra fokozottan igaz. A legismertebb dolog az alkoholizmus, mely szinte minden családot érint Magyarországon. Nagyon rosszak a gyógyulási arányok, körülbelül 4 és 7 százalék körül mozognak. Az öngyilkosságok száma szintén nagyon magas, a csúcs 1986-ban volt, amikor 5600 befejezett öngyilkosság történt, jelenleg ez

a szám 3500 körül mozog, így lekerültünk az európai listák elejéről, melyet ma Észtország, Lettország és Oroszország vezet. A harmadik nagyon jelentős dolog a depresszió. Ebben viszont az élvonalban vagyunk. Legfőképp a nők között magas a depressziósok aránya, közülük is leginkább az alacsony végzettségűek között. A roma nők körében például háromszor gyakoribb, mint a nem romákban. A konfliktuskezelés és stresszkezelés is nagyon fontos területe a mentálhigiénének, bár a társadalomban ez nem kap kellő hangsúlyt. A családokra az azonnali és sok sebbel járó konfliktusmegol-

dás jellemző, holott rengeteg lehetőségük lenne rá, hogy kisebb veszteséggel tegyék túl magukat a problémáikon. Többször felvetődött már az az ötlet, hogy a közoktatásba be kellene venni ezeket is, de még senki nem lépett.

– A drogfogyasztás terén sem állunk túl fényesen.

– A kábítószer-fogyasztókat csak hozzávetőleges adataink vannak, úgy harmincezerre teszik a számukat. Leggyakoribbak a könnyűdrogok és a diszkódrogok. Ezen a téren nagyon nagyok az eltérések az európai országok között, Magyarország valahol a középmezőnyben helyezkedik el.

INTEGRÁCIÓ, UNIÓ, IDENTITÁS

Martonyi János előadása a Mindentudás Egyeteme Szegeden

A tavalyi sikeres félév után február 15-én vette kezdetét a Mindentudás Egyeteme Szeged idei programja Martonyi János, az SZTE ÁJTK Nemzetközi Magánjogi Tanszék tan-székvezető egyetemi tanára, korábbi külügyminiszter előadásával. Az egyetemi hallgatók számára fontos lehet, hogy az idei szemeszterben kurzusként is felvehető a szegedi ME.



Magyarország érdeke, hogy Európa valóban egységes kontinens legyen. Fotó: Segesvári Csaba

Mi az európai integráció? Hogyan fog alakulni a további fejlődés? Létezik-e európai identitás? Hova tovább Európa? Ez utóbbi maga az előadás címe is, melynek megválaszolása valószínűleg még nehezebb az előbbieknél. Ezekre a nehéz kérdésekre várt választ tehát a szerda esti program hallgatósága a József Attila Tanulmányi és Információs Központban. Bevezetesként érdemes tisztában lenni az említett fogalmakkal. Az európai integráció a nyugat-európai tőkés államok egy közös államban való egybeolvadásának, egyesült államok létrehozásának szükségességét hirdető eszmét jelenti, mely szerint az egyes államok fokozatosan lemondanak nemzeti önrendelkezésükről a közös állam javára. Az identitás egész egyszerűen azonosságot jelent, de jelenlétének kérdése Európában már nem ilyen egyszerű kérdés, mint maga a fogalom.

Az ötvenes évek kezdetén létrejött egy önálló integrációs intézményrendszer, mely bizonyos hatáskörökkel rendelkezett. Erre a rendszerre ráruházták a jogalkotás bizonyos feladatait is, mintegy életet lehelve az élettelennek induló építménybe. Ezután egyfajta önfejlődés vette kezdetét az integrációs folyamatban, miután új jogi normák születtek. Azóta az integráció hihetetlen fejlődésen, erősödésen, bővülésen ment keresztül. Persze a sok előny mellett léteztek hátrányai is az európai egységesülésnek, hiszen az alakulóban lévő rendszer egyre áttekinthetlenebbé, megfoghatatlanabbá vált. A folyamat egyik lényeges mérföldköve a Szovjetunió megszűnése volt. Az elmúlt tíz-tizenöt esztendőben azonban megszületett az integrációs folyamat érdekes ellenhatása is, mely a nemzeti hovatartozás érzésének rendkívüli megerősödését jelent. Manapság a legtöbb kérdés onnan ered, hogy mennyiben változtatja meg „a már

A Mindentudás Egyeteme a tavaszi félévben tizenegy előadással, az előzetesből itélve az első szemeszterhez hasonlóan színes programmal rukkol elő. A programsorozat már általánosan művelő kurzusként is felvehető. Érdeemes megnézni a www.u-szeged.hu honlapon belül az M.E. szabályait azoknak, akik szeretnének ebben idén részt venni.

megszokott” politikai gazdasági, jogi, lélektani folyamatokat az, hogy az Európai Unió egyre több taggal rendelkezik. Ezt az új helyzetet is kezelni kell.

A múlt század utolsó néhány évében alakult ki egyfajta krízis. Európának ma egy egy alapvetően demográfiai természetű problémával is szembe kell néznie. A lakossága lélekszáma csökken, még a bevándorlókkal együtt is. A másik lényeges kihívás: Európa részesedése a világ GDP-jéből jelenleg 25 százalék, de a jelenlegi tendenciák mindenféleképpen csökkenést mutatnak. (Az unió részesedése akár a 8-12 százalékos szintre is lecsökkenhet.)

A harmadik lényeges kihívás az intézményi, jogi oldalról szemlélendő. Az intézményi reform, a jogi normák állandó felülvizsgálata a bővüléstől függetlenül szükséges feltétele a fejlődésnek. Az integráció megpróbált ennek a kihívásnak is eleget tenni, a rendszer ugyanis fokozatosan egyre bonyolultabbá és ezáltal egyre áttekinthetlenebbé vált, növekedett az integrációs intézmények és a polgárok közötti távolság, fokozódott az úgynevezett „demokráciahiány”, és már évekkel ezelőtt általánossá vált a felismerés, hogy a jelenleginél áttekinthetőbb, hatékonyabb, működőképesebb és demokratikusabb intézményekre van szükség. Kísérlet is történt az in-

tézményrendszer megújítására, az alkotmányszerződéssel, amely még nem bukott el véglegesen, de hogy mi lesz a jövője, azt még nem lehet megmondani. Martonyi János szerint vitathatatlan, hogy kell egy új alapszerződés, egy megreformált intézményrendszer, jogrendszer.

Ami tehát az integrációt illeti, a jövőről egyáltalán nem könnyű beszélni. Négy változatról beszélhetünk, de leszűkíthető a kör, mert két változat egyértelműen kizárható. Ennek értelmében valószínűen, hogy az integráció a közeljövőben látványos, minőségi ugrással lépjen egy újabb, magasabb fejlődési szakaszba, de az is kizárható, hogy az integrációs folyamat hirtelen felrobban vagy összeomlik. Marad az a két változat, amely egyrészt az integráció fokozatos, megtorpanásokkal tűzdelt, alapjában véve sikeres fejlődésének lassú folytatása, másrészt a több évtizedes fejlődés alig észrevehető leállása, egy hosszabb-rövidebb stagnálás, majd ezt követően az integráció eredményeinek fokozatos leépülése, a lassú széttöredezés, és ezzel összefüggésben új együttműködési szerkezetek kialakulása. Mindkét változatra fel kell készülnünk, de látnunk kell, hogy Magyarország érdeke az európai integrációs folyamat megerősödése, az alapvető értékek és elvek maradéktalan érvényesülése. Ehhez kell erőnk-höz és lehetőségeinkhez képest hozzájárulnunk.

Összegezve az előbbieket: Európa a világgazdaság és a világpolitika színpadán csak akkor maradhat meghatározó szereplő, ha saját megerősítésére összpontosít, és kiutat talál a jelenlegi válságból. Magyarország érdeke mindenképpen az, hogy érvényesüljön a szolidaritás, erősödjön a versenypesség, legyen Európa egy valószínűleg egységes kontinens, mert ez Közép-Európának megadja a felzárkózás kerekét.

Németh Attila Gergő

EGYETEMI FOTÓPÁLYÁZAT

A Szegedi Tudományegyetem Kulturális Irodája
EGYETEMI FOTÓPÁLYÁZATOT hirdet a szegedi egyetemi képzés
kezdetének 85. évfordulója alkalmából az alábbi témakörökben:

- egyetemi élet
- egyetem a városban (Szeged és az egyetem)
- Szeged fényei

Pályázati feltételek:

A pályázaton részt vehetnek: az SZTE hallgatói, illetve az SZTE oktatói és dolgozói. Szerzőnként maximum 5 darab egyedi kép, illetve egy-egy fotósorozat (egy sorozat maximum 5 darab fotót tartalmazhat) adható be. A pályázatra kiállításra kész, paszpartuzott (a paszpartu mérete 50x70 cm, vagy 30x40 cm) fekete-fehér vagy színes papírképet várunk.

A pályázatra beküldött képek hátulján fel kell tüntetni:

- a szerző nevét, lakcímét, telefonszámát, e-mail címét,
- egyetemi hallgatók esetében a kart, szakot, évfolyamot, dolgozók, oktatók esetében a munkahelyet,
- a kép címét.

A beérkezett pályaművekből kiállítást rendezünk az Egyetemi Tavasz ideje alatt az SZTE Aulában. A beküldött képanyagot a kiíró által felkért szakmai zsűri értékeli.

Díjak: I. díj: 25.000 Ft, II. díj: 15.000 Ft, III. díj: 10.000 Ft
Külön díjazásban részesülnek az SZTE hallgatói és oktatói / dolgozói.
Az eredményről minden pályázót írásban értesítünk.

A beküldés határideje, helyszíne:

2006. március 31. péntek 17 óra. SZTE Kulturális Iroda, 6720 Szeged, Du-gonics tér 13. II. emelet. Tel.: 544-045, 544-016



PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Az IKV Ingatlankezelő és Vagyongazdálkodó Rt. pályázatot hirdet egyetemi, főiskolai hallgatók részére történő 2 üres garzonlakás bérbeadására.

I.) A lakások bemutatásának időpontja:
2006. február 22. napján 10.00 órától 11.00 óráig
2006. február 22. napján 16.00 órától 17.00 óráig

Szeged, Tápai u. 5.

Lakások	alapterület	komfortfokozat	Helyiségek	Óvadék összege
Tetőtér 3.	27,00 m ²	összkomfortos	1 szoba, étkező, konyha, fürdőszoba WC-vel, előszoba	151.875 Ft
Tetőtér 6.	27,00 m ²	összkomfortos	1 szoba, étkező, konyha, fürdőszoba WC-vel, előszoba	151.875 Ft

Pályázati feltételek: Lakásbérleti szerződéskötésre irányuló pályázatot az az egyetemi, főiskolai hallgató nyújthat be, aki:

- a) Szegeden felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatos hallgatója, és
- b) házas vagy élettársi kapcsolatban él, és
- c) az elhelyezésből a vonatkozó jogszabályi feltételek alapján nem kizárt, és
- d) 35. életévét nem töltötte be, és
- e) aki a pályázati feltételeket elfogadja.

A bérleti szerződés a hallgatói jogviszony időtartamára, de legfeljebb 5 éves határozott időtartamra szól. A bérleti jogviszony meghosszabbítására nincs lehetőség, a bérleti jogviszony megszűnését követően a bérlet elhelyezéséről saját maga köteles gondoskodni.

A pályázat benyújtásához szükséges csomagot 1500 Ft ellenében 2006. február 16. napjától 2006. február 24. napjáig lehet megvenni az IKV Rt. Ügyfélszolgálatánál (Szeged, Dáni u. 14-16.)

A pályázati csomag tartalmazza a pályázati kiírást, a pályázati lapot, az előzetes értékelési szempontokat, a jövedelemigazoláshoz szükséges nyomtatványt.

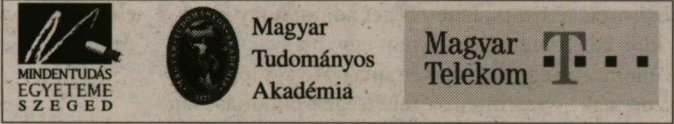
A fenti helyen és a Szegedi Tudományegyetem Hirdetőtábláin, valamint a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatán (Szeged, Széchenyi tér 11.) tekinthető meg a részletes pályázati kiírás.

A pályázatokat 2006. március 3. napjáig lehet benyújtani a Szegedi Tudományegyetem Hallgatói Szolgáltató Irodájában (Tanulmányi és Információs Központ, 6722 Szeged, Ady tér 10. , Tel.: 62/544-861; 62/544-862; 62/544-863; 62/544-864.)

Eredményhirdetés: 2006. március 23. napján 14.00 órakor az IKV Rt. (Szeged, Dáni u. 14-16.) földszinti helyiségében lesz, melyre külön meghívót nem küldünk. A pályázati tárgyaláson a pályázónak személyesen kell megjelennie érvényes személyi igazolvánnyal, illetve akadályoztatása esetén szabályos meghatalmazással lehet képviselni. A meg nem jelenés a pályázat visszavonását jelenti.

Internet cím: www.ikv.hu

e-mail: ikv@ikv.hu



SZIN TEHETSÉGGKUTATÓ ÚJRA

Új kategóriákkal és több díjjal várja idén a Szegedi Ifjúsági Napok Országos Tehetséggkutató Versenye a jelentkezőket a Tisza-parti városba.

Az ígéretes zenekarok mellett immár az énekesek és az egyéb színpadi produkciók külön-külön kategóriában indulhatnak, a nyerteseket pénzjutalommal, a Szegedi Est által felajánlott hirdetési csomaggal és a 2006. augusztus 23-26 között rendezett SZIN-en való fellépési lehetőséggel díjazza a zsűri. Idén már nemcsak a zenekarok, hanem a szólóénekesek és az egyéb színpadi produkciók számára is megmérettetési lehetőséget nyújt a Szegedi Ifjúsági Napok országos tehetséggkutatója. A korábbiakkal ellentétben az összes elődöntőt Szegeden, az Ifjúsági Házban rendezik, áprilisban négy alkalommal – a selejtezők 5-én, 13-án, 20-án és 24-én lesznek, a döntőt április 28-án rendezik. A hagyományok szerint idén is a zenei szakmát, a sajtót és a szervezőket képviseli majd a zsűri, ám annak pontos összeállítása még nem ismert. A tehetséggkutató a zenészek száz-, hatvan-, illetve negyvenezer forintos pénzjutalommal, illetve a Szegedi Est nyolcszáz-, hatszáz-, és háromszázezer forintos hirdetési csomagjával lesznek gazdagabbak és bemutatkozhatnak a SZIN nagyszínpadán. Az énekeseket és az egyéb zenei produkciókat szintén pénzjutalom, promóciós és fellépési lehetőség várja. Idén a közönség az összesített mezőny legjobbját juttatja díjhoz.

A 2004-es vetélkedő győztese, a Jeffo's Dream nemrégiben mutatta be albumát az Ifjúsági Házban, a tavalyi győztes, a Jaffa még munkálkodik – a példa adott, kövessétek!

P. Zs.

A LYUKKAMERÁTÓL A DIVATBEMUTATÓIG

Pénteken nyit a Fekete Ház

Február 24-én, pénteken az Országos Műszaki Múzeum fotótechnika-történeti kiállításával ismét megnyitja kapuit a felújított Fekete Ház, a Móra Ferenc Múzeum történeti kiállítóhelye. A fotótechnika fejlődésének első 110-120 évét bemutató tárlat mintegy kétszázötven műtárgy segítségével ismerteti meg a közönséggel a fényképezés történetét. A nézők elé tárja a korai és részben a mai eszközöket, valamint a mögöttük álló technikai hátterét különös figyelmet fordítva a magyar vonatkozásokra.

A kívül és belül is megújult Fekete Házban a múzeum állandó tárlatai is ettől az időponttól tekinthetők meg. A várostörténeti kiállítóhely a tervek szerint egész esztendőben számos érdekes programmal várja a látogatókat. Májusban a dél-alföldi régió öltözködéstörténetét bemutató tárlat nyílik, ahol nemcsak az 1800-as, 1900-as évek viseletét ismerhetik meg a múzeum vendégei, hanem a ruhakészítéssel kapcsolatos eszközök fejlődésébe is bepillantást nyerhetnek majd. Sőt a Múzeumok Éjszakáján korhű divatbemutató is várja majd a vendégeket a Fekete Ház udvarán.

Az 1956-os forradalom ötvenedik évfordulója alkalmából három kiállítást is rendez a múzeum. Az 1956. október 16-án a szegedi egyetemen indult diák-megmozdulásokat fényképekkel és dokumentumok segítségével mutatják be. Két szegedi kötődésű képzőművész, Kass János és Tóth Sándor pedig a forradalom kapcsán született – s három és fél évtizedig kényszerűségből rejtve maradt – alkotásaikat tárják a nagyközönség elé.

Szeged egyik legszebb épülete 60 millió forintból újult meg. A rekonstrukció során – melyből 40 millió forintot a megyei, 20 milliót pedig a városi önkormányzat fedezett – megújult az épület homlokzata, a tetőszerkezet és kicserélték az ablakokat. A Fekete Házat Mayer Ferdinánd vaskereskedő számára Gerster Károly budapesti festőművész tervezte, az 1857-ben elkészült épület az akkori kordivat szerint az angol gótika jegyeit viseli magán. Nevét az épület falának sötétszürke színéről kapta. Figyelemre méltó az épület szép bejáratú kapuja, keresztboltozatos kapualja és zárt sarokerkélye, amely a budai Mátyás-templom nagy tornyának egyik emeletét példázza.

CSAK RAJZOLOK

Koncz Margit és Czabarka Zsuzsa régészeti rajzaiból és más művészeti alkotásaiból nyílt Csak rajzoló címen kiállítás pénteken délután Szegeden a Móra Ferenc Múzeum várépületében.

A múzeumok hőskorában, de még az alig elmúlt században is a régészek jelentős része — Josa András, Milleker Bódog, Rbé Gyula, Fettich Nándor, László Gyula — kiválóan rajzolt. „Erről tanúskodik számtalan közlemény és könyv, amelyek illusztrációit ők maguk készítették. De eszembe jutnak a Móra Ferenc Múzeum régi leltárkönyvei is, amelyeknek lapjain elődeink, Reizner János és Móra Ferenc sok-sok rajza dokumentálja a múzeumba került leleteket és persze az ásatók kezűgyességét és tehetségét” – mondta az Lőrinczy Gábor, a Szegedi Tudományegyetem Néprajzi, Ókortudományi, Orientalisztikai és Régészeti Intézetének oktatója, a múzeum régészeti osztályának vezetője.

„A mai muzeológia hármas feladatában — gyűjtés, nyilvántartás, közlés — a grafikusra hárul a rajzi dokumentálás semmit sem csökkenő fontosságú feladata” – fűzte hozzá a szakember. A régészeti kiállításokon az eredeti leletek mellett látható sír-, tárgy- vagy rekonstrukciós rajzok segítik a legkülönbözőbb korú és felkészültségű látogatók ezreit a mondanivaló megértésében.

„Koncz Margit és Czabarka Zsuzsa régészeti kiállításokon látható képeit általában csak néhány hétig tekinthetik meg az érdeklődők, de a régészek szakcikkeihez, tudományos feldolgozásaihoz és könyveihez készített alkotások a könyvtárak polcain megsokszorozódva szinte örök életűekké válnak, eljutnak Sydney-től Washingtonon át Szentpétervárig, nem beszélve az összes jelentősebb európai múzeumról, amelyekkel a Móra Ferenc Múzeum cserekapcsolatban áll” – közölte az oktató.

A rajzok nemcsak a régészeti kutatások során fellelt tárgyakat ábrázolják hűen, hanem azt is megmutatják, milyenek lehettek ezek a darabok eredeti fényükben, milyen környezetbe képzelje a látogató, így könnyebben értelmezhetővé teszik a múlt emlékeit. A május 21-ig látható kiállítás nemcsak a régészettel kapcsolatos rajzok láthatók, hanem a két alkotó személyes álmaiba, vágyaiba is betekinthetnek a látogatók, hiszen bábokat, illusztrációkat és festményeket is láthatunk vár kellemes hangulatú falai között.

FINOMAN HATÁROZOTT Beszélgetés Rost Andrea opera-énekesnővel

„Akárhol van a próba, akár a Scalában, akár Szegeden, nekem az ugyanúgy színpad, ugyanúgy kötelesség: nekem mindig saját magam előtt bizonyítanom kell. Nincs lazítás”
– mondta lapunknak Rost Andrea.



A tehetség egy adottság, de magában nem elég ahhoz, hogy abból egy szépen kiteljesedő karrier lehessen.

„Mindig azt mondják nekem, hogy kimentem. De én nem mentem ki, hanem külföldre szoktam szerződni, de Magyarországon élek” – a szelíd, halk szavú, finom Rost Andrea mintha felemelte volna a hangját. Bizonyára sokat bántották amiatt, hogy többet énekel külföldön, mint itthon, ha ennyire érzékeny érinti a téma. És talán érzi, hogy azért van ebben a vádban valami. Hiszen a honlapja is angolul és németül olvasható – www.andrearost.com, előbb a keresztnév, majd a családi, végül egy globális com. Így jártunk, Sass Szilvia is boldogan él valahol Dél-Franciaországban, ha ehhez mérünk, akkor Rost Andrea valóban itthon maradt.

Színpadtisztelet

Így különösen nagy megtiszteltetés, hogy februárban kétszer is – 17-én és 25-én – a Szegedi Nemzeti Színház színpadán énekel a művésznő.

„A 2004-es nagy sikerű Dóm téri koncert után úgy éreztem, engem szeretnek itt. És ha engem itt szeretnek, akkor vissza kell ide jönnöm. A Lammermoori Lucia különben is nagyon közel áll hozzám – ez az egyik olyan szerepem, amit már a főiskolán megtanultam, és amikor végeztem, az első felvonásból vizsgáztam. Fontos számomra ez a darab, a hangomnak és a habitusomnak is megfelelő, ezért örömmel vállaltam el a felkérést erre a két szegedi előadásra. Másrészt a várost is nagyon szeretem, tetszik a hangulata, és az, hogy fiatalokkal teli, egyetemi város, ezért úgy éreztem, ide nekem el kell jönni” – mesélte az egyik legszebb opera-énekesnőként emlegetett diva – ebben, mi, magyarok, rendkívül jók vagyunk.

„Mint minden megszülető előadás, a Lammermoori Lucia sem csak egy emberen múlik – rendkívül rossz lenne, ha nekem kellene egyedül elvinni ezt az előadást. Nagyon fontos az összmunka, hogy ne csak egy sztár legyen, hanem minimum három-négy – aki még fenn áll mellettem a színpadon, aki vezényel, aki az egészet kitálta, megálmodta, megvalósította, meg aki helyet, lehetőséget, időt ad. Sosem egyszerű beállni egy számomra ismeretlen rendezésbe, sokszor na-

gyon kevés próba van, ilyenkor nagyon kell igyekezni, minél hamarabb, gyorsabban és alkalmazkodóképebben belesimulni. Akárhol van a próba, akár a Scalában, akár Szegeden, nekem az ugyanúgy színpad, ugyanúgy kötelesség: nekem mindig saját magam előtt bizonyítanom kell. Nincs lazítás. De ezt csak jó légkörben lehet, és ez itt meg is valósult” – dicsérte a szegedi társulatot és színházat a művésznő.

Kár lenne

Rost Andrea a sikeres művészek azon csoportjába tartozik, akiknek a sorsa mesészerű – a bájos lánygyermekről kezdetekben ki gondolta volna, hogy majd egyszer a Scalában, és mégis. Sikertelen felvételi Színház- és Filmművészeti Főiskolára, de bejutott a Zeneakadémiára – mondanám, mese a kitartásról, küzdelemről, hitről, de cinizmusnak hatna, pedig nem az.

„A tehetség egy adottság, de magában nem elég ahhoz, hogy abból egy szépen kiteljesedő karrier lehessen. Szerintem mindössze harminc százalékban játszik szerepet abban, hogy egy tehetségből lesz-e valami. Simándi József mondta nekem azt egyszer, hogy a tehetség csak egy dolog – azt ki kell munkálni, azt a Jóisten adta, nekünk pedig kutya kötelességünk kibontakoztatni. A tehetség nagyon fontos és nagyon értékes, de az is lényeges, hogy olyan emberek vegyenek körül, akik ezt az adottságot meglátják, értékelni tudják, és nem elnyomják, hanem támogatják. Hogy a tehetség kibontakozhasson, annak teret kell adni, lehetőséget kell teremteni. Az, hogy Magyarországon már európai unió tag, a tehetségek számára még nagyobb megmérettetési lehetőség, illetve nagyobb összehasonlítási helyzetet hozott, ami azt jelenti, hogy egy tehetséges magyar gyereket most már összemérnek egy tehetséges angol gyerekkel. Innentől kezdve az iskoláknak és az egyetemeknek Magyarországon nagyon nagy a feladata abban, hogy ezeknek a tehetségeknek olyan minőségi felkészülési lehetőséget adjon, hogy összemérhető legyen egy magyar gyerek egy angol, franciával vagy olasszal. Szerintem a tehetségek elindításában

van felelősségteljes feladata hazánknak, és az oktatásnak magának” – mesélte Rost Andrea. „Én sem olyan környezetben nőttem fel, ami predesztinált volna arra, hogy ilyen pályát fussak be: Kőbányán születtem, aztán Szolnokon cseperedtem – nem volt olyan háttér, ami nyomott volna ebbe az irányba, de ott voltak a megfelelő tanárok. Ha nincs egy olyan felfedezőkésszéggel rendelkező oktató, aki aztán a tehetséget támogatja, akkor lehet, hogy most nem beszélgettünk itt.”

Kár lenne.

Diszciplin

Szerencsére azonban itt van, és beszélgetünk. Óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy ennyi munkát, a folytonos utazást, mindig más és mindig új környezetet, kollégákat, szállodákat és városokat hogyan lehet elviselni.

„Hogy a sok utazást, ezt a fajta életmódot bírja az ember, nagyon koncentrálnak kell lenni. Nagyon tudni kell beosztani, azt, hogy mikor kell magammal spórolni – mikor kell adnom, mikor kell visszavennem ahhoz, hogy bírjam az előadásokat, az utazást: azt, amire vállalkoztam. Ebben az évben például január hetedikétől próbáltam a milánói Scalában – ez nagyon érdekes volt, mert Rigolettót mutatták be újból, amit én tizenkét évvel ezelőtt énekeltem először, akkor is a Scalában. Egy egészen más korszakomban és a Scalának is más korszaka volt az még – de most újból elővették ugyanazt a darabot, ugyanazt a rendezést, és meghívtak ezekre az előadásokra. Ennek január 24-én volt a premierje; nagyon érdekes volt ennyi év után egy más milióban ezeket az előadásokat énekelni. Nem volt rossz, de teljesen más volt – ott éreztem meg, hogy mennyit változtam én is a szereppel együtt. De ez nagyon jó, mert azt jelenti, hogy haladok előre, amit megtapasztalok, azt-mind be tudom építeni ezekben a szerepekbe” – így kell ezt csinálni.

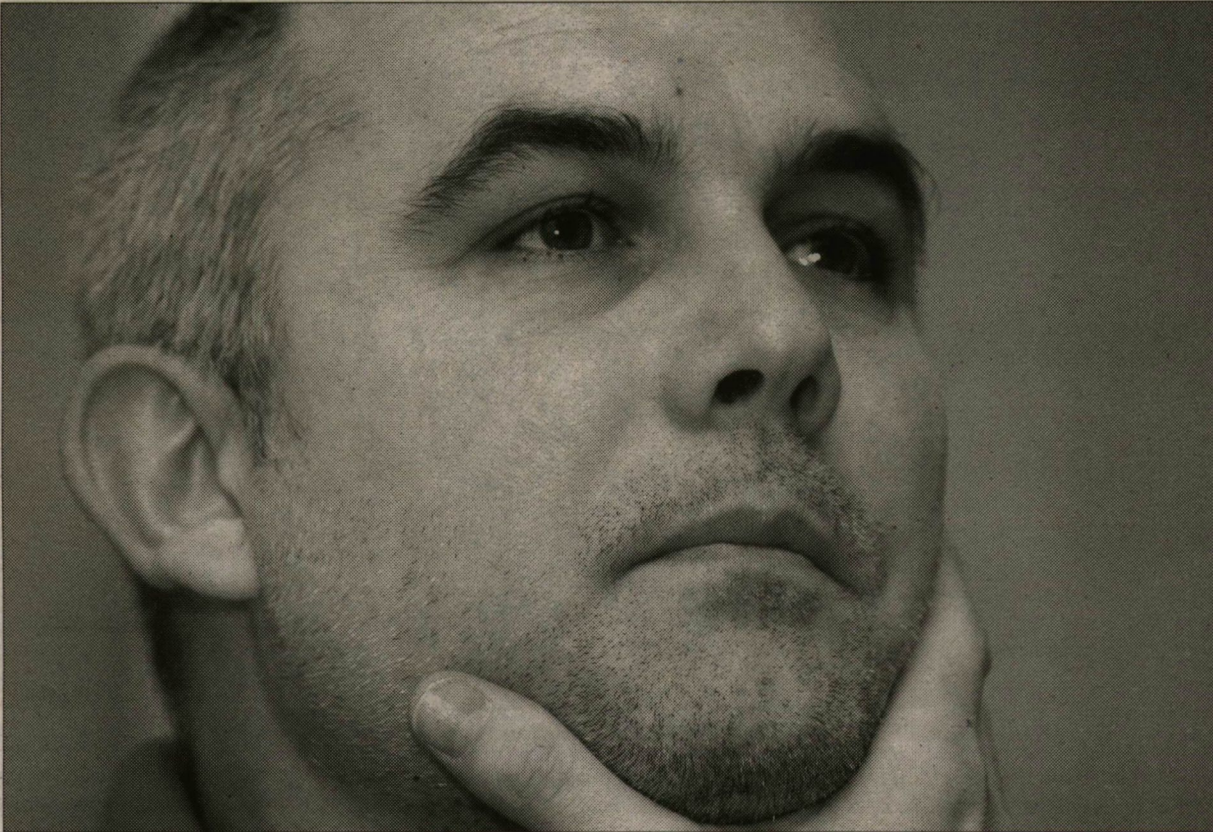
Ritka kiváltság, hogy Milánó után, Metropolitan, Madrid és Chicago előtt egy kicsit Szegeden is van Rost Andrea.

Pölös Zsófia

KEZDEK BESOKALLNI

Beszélgetés Darvasi Lászlóval

Rengeteget dolgozik, ám biába panaszkodik töménytelen elfoglaltságára, mégis elemében van Szeged és generációja egyik legismertebb írója, Darvasi László. A jelenleg második nagyregényén dolgozó szerző az utóbbi hónapokban több jelentős elismerést is kapott: Fiüst Milán-, majd Mészöly Miklós-díjat, s idén ő veheti át a Szegedért Alapítvány művészeti kuratóriumának kitiüntetését. Nemrég novelláinak válogatása jelent meg a Magvető Kiadó gondozásában.



A magyar irodalmi élet struktúrája, működése egyáltalán nem kedvez a nyugodt, belülről építkező munkának.

– *Úgy hallottam, hogy a mindennapi újságírást többek között azért is hagyta abba, mert az interjúkészítést nem találta elég kreatívnak. Igaz ez?*
– Lehet, hogy mondtam valami ilyesmit. Tulajdonképpen nem is az interjúkészítés volt a fárasztó, hiszen interjút készíteni az újságírás egyik leghálásabb feladata: nagyon könnyen meg lehet csinálni; egyébként jól megcsinálni meg nagyon nehéz. De hát ha a megjelenő tárcáim mennyiségét nézem, a napi újságírást szinte nem hagytam abba. Ha mégis, akkor azért, mert egyre inkább íróvá váltam vagy író lettem, és alkalmam volt abbahagyni. Egy idő után már nem vártak tőlem olyan jellegű újságírói munkákat, ami a napi robotról szól.

Változtatni

– *Válogatott novellái kötetének címe A világ legboldogabb zenekara, holott a címadó novella A világ legszomorúbb zenekara volt.*
– Azért, mert az első német könyvem, ami tíz éve jelent meg, A világ legszomorúbb zenekara címmel jelent meg, és nem akartuk ezt megismételni. Ez egy icipici játék.
– *Az újonnan megjelent kötet régi írásain mennyire változtatbott?*
– Gondoltam rá, de az egy jó módszer, ha csak azt a hibát kell kijavítani, ami annyira pontatlan és rossz, hogy zavaró; bár sokszor még a hibák is olyan fontosak tudnak lenni. Nem nagyon változtathattam, mivel nem szokás, nem szeretik sem a kiadók, sem a szerkesztők azt a gyakorlatot, hogy az író teljes mértékben átírja a novellákat. Majd tavasszal fog megjelenni Magyarországon és Németországban a focis témájú írásokat tartalmazó könyvem, amiben azonban már nagyon sokat átdolgoztam, éppen azért, mert egy egységes hangvételt kellett eltávolítani.
– *Nem nébész egyszerre mindig két ország olvasóira, piacára figyelni?*
– Nemcsak két országra kell (most például Szlovéniából jöttem haza), hanem több városra, több műfajra: a film-

től a színházon át a tárcáirásig, a regényírásig; mindez nagyon nehéz. Most éppen kezdek besokallni, mert-hogy regényen dolgozok, és ez lenne a legfontosabb, de hát alig férek hozzá. Ez akár panaszkodásnak is tűnhet, de többnyire persze jó dolgok visznek el; csak mégis ezt lenne a legjobb csinálni.
– *Hogyan lehet mindezek ellen védekezni?*
– Ha az embernek alkalma van rá, hogy elmenjen két vagy három hónapra külföldre, vagy elvonuljon teljes mértékben, úgy lehet. A magyar irodalmi élet struktúrája, működése egyáltalán nem kedvez a nyugodt, belülről építkező munkának. Túl sok a felolvasóest, túl sok a különböző megnyilatkozási alkalom. Persze egy regény elkészülte után szívesen ad az ember ezer interjút is, de közben, amikor szinte minden héten van valami olyan esemény, amit nem lehet visszautasítani, akkor nehéz.

Kinyitni

– *Szinte törvényszerűnek tetszik, hogy az ön munkásságában is a kisprózát követi a nagy. A novella a regény előszobája?*
– Ha azt feltételezzük, hogy a novella előszoba, akkor azt is feltételezzük, hogy az előszoba mögött egy viszonylag nagy lakás van, rengeteg szobával, és ezekben a szobákban mindenféle sorsok és különböző boldogságok és tragédiák történnek meg. Ha belépünk az előszobába, onnan már csak egy ajtót kell ehhez kinyitni. Az az érdekes, hogy a novella mégis egy olyan forma, amelyben a nagy boldogságok és nagy tragédiák akár villanásnyi módon, de megtörténhetnek. Az biztos, hogy egészen más írói hozzáállás szükséges egy novellához.
– *Némely rövidebb írásában és főként a Szó Ernő-tárcákban sokkal inkább megjelenik a hazai társadalmi jelen, míg a Könnymutatványosok legendája vagy később regénye, a Virágzabálók mintba me-nekiúne a múltba.*
– A Könnymutatványosok összes tragédiája, borzalma és szörnyűsége

azonban egy olyan időben történik, ami rárimel a megírással egy időben zajló balkáni háború eseményeire. A Virágzabálók pedig a 19. században játszódik, és ott is el fogok menni addig az évig, amikor Bosznia-Hercegovinát okkupálták és megszállták az osztrák csapatok. Átfedések vannak a korok között. De nem tudok regényben beszélni arról, hogy most mi van. Egy-egy novellában, számomra is meglepő módon, ezt megpróbáltam, de annak a tündéri realizmusnak a formáját és megjelenését, ami mondjuk az én írásmódomat jellemzi, nagyon nehezen tudtam volna elképzelni egy regényben. A tündéri realizmus legendákkal, mesékkel dobálódik, a jelen, illetve az, amiben élünk, pedig olyan közel van hozzánk, hogy nem tudtam volna ezt a mitikus újraélesztést működtetni. Vagy ha egyszer majd fogom, az kérdés, hogy hogyan kell, kérdés, hogy meg tudnám-e csinálni.

Forgatni

– *Nemrég forgatókönyvet is írt.*
– Gárdos Péterrel együtt. Tulajdonképpen az ő ötlete volt, hogy szülessen egy film Szív Ernő történeteiből, ő megírta az egészet, én utána szálltam én be a munkába, amiben apróbb változtatások születtek, és talán fognak is még születni. Ez még egy nagyon képlekeny dolog. A forgatókönyv gyakorlatilag kész van, de hát most után mindenféle filmpályázatokra kell majd beadni. Állati jó lenne, ha sikerülne.
– *Mennyire más egy ilyen műfajban dolgozni?*
– Többféle forgatókönyvben dolgoztam már, de Gárdossal azért volt rendkívül jó a közös munka, mert azokkal a filmrendezőkkel, akikkel eddig dolgoztam együtt, (talán Sopsits Árpádot kivéve), mindenki a saját ötletét és a saját történetét akarta velem megírni. Ezt nem annyira szeretem. Gárdos viszont olyan hihetetlen alázattal ment oda a történetekhez és vette ki belőle a filmszerűséget, ami lenyűgöz és hálássá tesz.

Turi Tímea

A KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ

PROGRAMJA

FEBRUÁR 20-26.

Február 20. hétfő 17 óra Somogyi Könyvtár: A LEVÉLREGÉNY. Történeti Áttekintés példákkal. Vendég: Dr. Rozsnyai Jenőné ny. középiskolai tanár. Házigazda: Varga Ferenc ny. középiskolai tanár.
Február 21. kedd 17 óra MTESZ Székház: SZERELMETES BARÁTAIM. Vendég: Szuroni Pál művészettörténész. Házigazda: v. Szilágyi Árpád városvédő polgár.
Február 22. szerda 18 óra Ifjúsági Ház: "NYÍLIK A RÓZSA" '84. Húsz éve a pályán Fodor Károly nótaénekes. Vendégek: Ódry Zsuzsa operetténekes, Papp Lajos nótaénekes. Közreműködik: Ocskó István (zongora). Beszélgetőtárs: Dr. Majzik István elnök. Magyaróta-szerzők és Énekesek Dél-magyarországi Egyesülete.
Február 23. csütörtök 17 óra Zrínyi Általános Iskola: SZEGEDI MŰVÉSZ KLUB. Vendégek: Merényi Nicolette operaénekes és Kiszeli Zoltán színművész. Házigazda: Polner Zoltán költő. A Szegedi Szépírás márciusi számának bemutatása.
Február 23. csütörtök 18 óra Korona Szálló: SZEGED NAGYJAI II. Házigazda: Pavlovits Miklós, a Telin TV főszerkesztője. Nyilvános TV felvétel.
Február 24. péntek 17 óra Szegedi Vár: AZ ELREJTETT IGAZSÁG. Az ukrain nagy éhínség 1932–33 között. Vendég: Hartyányi Jaroslava, a könyv szerzője, az Országos Ukrán Önkormányzat elnöke, történész. Beszélgetőtárs: Kun Miklós történész.
Február 26. vasárnap 15 óra Korona Szálló: NEMZETI SORSKÉRDÉSEK RÓL A VÁLASZTÁSOK ELŐTT. Vendég: Siklósi András költő. Beszélgetőtárs: Bene Gábor.

A KONFORMITÁSTÓL

A KÖZÖSSÉGIG

Mit is jelent konformistának lenni? – kérdezi Karikó Sándor, az SZTE JGYTFK Neveléstudományi Tanszék főiskolai tanára nemrég megjelent könyvében. A szakirodalom ugyanis elég vegyesen értelmezi ezt a fogalmat. Hogy vajon pozitív dolgot vagy esetleg valami káros jelenséget értsünk a konformitás alatt, nem vehető ki a nemzetközi kutatások szóhasználatából. A konformitás problémakörével immár 20 éve foglalkozó szerző álláspontja egyértelmű: a konformitás deviáns, romboló hatású jelenség, és ezt figyelembe kell venniük mindazoknak, akik a nevelésben bármilyen szinten részt vesznek – ugyanis a fiatalság jobban ki van téve a konformitásnak, jobban manipulálható. Tehát a konformitás, úgy ahogy van, rossz, így nem lehet különböző mértékben hasznos vagy kevésbé ártalmas formáit megkülönböztetni.

Ez viszont nem könnyű feladat, mert a mai világban uralkodó gazdasági mechanizmusok egyrészt megváltoztatták az egyén szerepét és karakterét, a társadalmi interakciók differenciáltabbak lettek, ami ugyanakkor a személy erkölcsi felelősségét látszik elmosni. Sok lehetőség van arra, hogy az egyén az „egésznek”, az establishmentnek a zökkenőmentes működésével igazolja cselekedeteit – amik más nézőpontból a hagyományos értékekkel ütköznek.
Mindazonáltal, a társadalmi interakciók differenciáltabbá válása meglehetősen árnyalt és sokszor paradoxikus terminológiát igényel, így a konformitás szóra alapozott, különböző értékterminusok kisöprése vákuumot teremtené, és nem kis kihívást jelent majd a szerzőnek, ha alternatív terminológiát szeretne létrehozni.

A társadalmi érintkezés jellege mellett a manipuláció is fontos tényező a konformitás kialakulásában. Itt Lukácsot idézi Karikó, miszerint a manipuláció kikapcsolja az egyén mindennapi életéből a nembeliségre való törekvést. Itt kap fontos szerepet a nevelés; a meghosszabbodott intézményes iskolai lét elméletileg lehetőséget nyújt a pozitív „beavatkozásra”. Ugyanakkor nehézséget jelent, hogy csak autonóm tanárok tudnak önállóan gondolkodó embereket nevelni – és ők se könnyen (Platónt idézve: „olyan ember, aki tanítani tudja az erényt, olyan ritka, mint élő a holtak között”) és nehézséget jelent az iskola uniformizáló atmoszférája is. A szerző megjegyzi, hogy önkritikus hozzáállással, a nevelőknek, tanároknak önvizsgálatot kellene tartaniuk autonómiájukra, kompetenciájukra vonatkozólag. Eszményisége és minden nehézsége mellett megvan ennek az álláspontnak a jogosultsága, mivel a konformitás nem az egyes cselekedetekben megnyilvánuló valami, hanem megfoghatatlanabb, mint például egy személyiségjegy, olyan beidegződés, amit az egyén mindig magában hordoz. Csak teljes egészében ismerve valakinek a helyzetét, körülményeit, gondolatait mondhatjuk ki, hogy valaki konformista. Tehát egyes tetteit helytelenítve nem lehet valakit „megjavítani”. Kell valami kapaszkodó, ami erőt ad az eszmény követésére. A hagyományos európai értékek közül meghatározónak tartja a szerző a kereszténységet – a hit fontosságának; az újrakezdés lehetőségének hagyományát. A konformitás igazi alternatívája – nem az elvtelen nonkonformitás, hanem – a konstruktív, az egyénnek perspektívát adó közösség, amely autonóm individuumokon nyugszik.

Változhat tehát a helyzet a hangsúlyok áthelyezésével, azzal, hogy prioritást nyernek gondolkodásunkban eddig elhanyagolt értékek; Bár két tényező, egy „globális” és egy „helyi” is nehezíti a probléma eszményi megoldását. Az általánosabb, a manipuláció, ami világ szinten jelen van, a fogyasztói társadalom velejárója. Ennek hatásmechanizmusa nagyon bonyolult, és leküzdésének legfőbb nehézsége, hogy nem tudatosodik az egyénben a manipuláció hatása. A másik, közép-kelet európai jellegzetesség a „személytelenség ethosza”, amelynek mélyről ható káros következményeit nap mint nap a bőrünkön tapasztalhatjuk. Bízunk benne, hogy – mivel az ember lényeges specifikuma a szabadság – felismerjük saját érdekeinket, és meg tudjuk változtatni helyzetünk determináltságát, ami azért különösen aktuális, mert az EU-hoz való csatlakozásunk felfogható egy válsághelyzetnek is, amiben vagy elpusztul valami, vagy átalakulva újjászületik.

Karikó Sándor: Konformitás és nevelés, Okker kiadó, Budapest 2005. 153 p., 1800 Ft

Kárpáti András

AZ IFJÚSÁGI HÁZ PROGRAMJA

FEBRUÁR 21-25.

Február 21. 20 óra: Fehérvári Jazz Trió koncertje, belépő: 500 Ft.
 Február 22. 21 óra: Szegedi Dixie Klub: Molnár Dixieland – Storyville Jazz Band.
 Február 24. 21 óra: CHAMELEON BIG BAND koncertje, belépő: 800 Ft.
 www.chameleonmusic.hu.
 Február 25. 19 óra: SZEDŐK Party. 23 óra: ANTIPARTY by Zero, belépő: 500 Ft..

A GRAND CAFÉ MŰSORA

FEBRUÁR 20-26.

Február 20-22. 17 óra: Young Adam, 2003, francia-angol, r.: David MacKenzie.
 19 óra: A vándorló palota, 2004, japán, r.: Miyazaki Hayao. 21 óra: Apokalipszis most, 1979/2001, amerikai, r.: Francis Ford Coppola.
 Február 23-26. 17 óra: Narnia krónikái - Az oroszlán, a boszorkány és a ruhás-szekrény, 2005, amerikai, r.: Andrew Adamson. 19 óra: A fény ösvényei, 2005, magyar, r.: Mispál Attila. 21 óra: Apokalipszis most, 1979/2001, amerikai, r.: Francis Ford Coppola.

A JATE KLUB PROGRAMJA

FEBRUÁR 20-25.

Február 20. hétfő 22 óra: TTK-s est – Hubertus akció! Egyet fizet, kettőt kap! Fellép: Wye, Harap, Cellar INC. Házigazda: Dj. Alma Kisteremben: Dj. Egon. TTK-soknak ingyenes!
 Február 21. kedd 20 óra: Tribute night. Hollywood Rose (Guns'n Roses tribute). Scary Guys (Metallica tribute). After party: Fraser vs. Zero.
 Február 22. szerda 22 óra: Bélga koncert. A koncert után buli Dj. Almával Kisteremben: Dj. Egon.
 Február 23. csütörtök 22 óra: EFK-s est – Vodka-narancs akció! Egyet fizet, kettőt kap! Házigazda: Dj. Varga B. Kisteremben nosztalgia Molnár Lajossal. EFK-soknak ingyenes!
 Február 24. péntek 22 óra: Party Dj. Palotaival és Dj. Fraserrel Kisteremben: Dj. Tyler. Lézer: Laserdesigner.
 Február 25. szombat 22 óra: Régi idők bulija Jägermeister akció! Egyet fizetsz, kettőt kapsz! Nagyteremben: Bende Gábor Kisteremben: Dj. Egon.

VÁLASZD A TUDÁST!

Tudományos műsor az m2-n szegedi kutatókkal

A Magyar Televízió az m2-n minden héten hétfőn jelentkező Válaszd a tudást! című adásban február 20-ától a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Biológiai Központjának (MTA SZBK) tudósai számolnak be eredményeikről. A február 6-ától kétórás műsorbanban látható a Tudásakadémia című, az előadások témáját feldolgozó beszélgetéssorozat is. A sorozat május 29-éig tart, s a tervek szerint a nyári szünet után újból jelentkezik, hetente váltakozva Pécsről és Szegedről.

Fontos, hogy a központ dolgozói bemutassák a társadalomnak, milyen kutatások folynak Szegeden, s megismertessék a közvéleményt azzal, hogy az élet-tudományok miként befolyásolják mindennapjainkat – mondta *Dudits Dénes* akadémikus, az MTA SZBK főigazgatója. A műsor célja, hogy megszólítsa a diákokat, nemcsak az egyetemi hallgatókat, hanem a középiskolásokat is. Feladatunk, hogy felkeltsük a fiatalokban a természettudományok iránti érdeklődést, bemutassuk, miért szép kutatónak lenni, és ezen belül miért érdemes az élet-tudományokat választani – közölte az akadémikus.

Az első, február 20-ai előadásokon *Venetianer Pál* akadémikus beszámol arról, mire tanítja az embert a csimpánzok genetikai állományának megismerése. Két héttel később pedig *Hadlaczy Gyula* a mesterséges kromoszómával és a génterápiával kapcsolatos szegedi kutatásokról beszél. *Dér András* előadásán a biológia és az informatika, *Kis György Botond* beszámolójából pedig a növények és a mikrobák közötti kapcsolattal ismerkedhetnek meg a nézők. *Dudits Dénes* a géntechnológiával nemesített növényekről, *Duda Ernő* a régi és új vírusokról tart előadást.

SZEREPLŐVÁLOGATÁS!

Az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseinek és áldozatainak méltó emléket állító, a Szegedi Tudományegyetem által szervezett megemlékezések sorozatában a

SZTEage – Szegedi Egyetemi Színpad

Kocsák Tibor – Miklós Tibor: UTAZÁS című rockoperájának bemutatóját tervezi.

A bemutató 2006. október 16-án lesz a Szegedi Nemzeti Színházban.

Az előadáshoz a SZTEage - Szegedi Egyetemi Színpad és az SZTE Kulturális Iroda szereplőválogatást hirdet a Szegedi Tudományegyetem hallgatói számára.

Jelentkezni lehet 2006. március 3-ig az SZTE Kulturális Irodában (Dugonics tér 13. II. emelet).

A meghallgatás időpontjai: március 6. hétfő 17.00 óra, március 7. kedd 17.00 óra, március 8. szerda 17.00 óra.

A meghallgatás helyszíne: JATE Klub, Kisterem (Toldi utca 2.)

A meghallgatásra bármilyen prózai és énekszámval lehet készülni, akinek van, CD-n hozzon zenei alapot. A meghallgatáshoz a bemutató darab ismerete nem szükséges.

FRUSZTRÁLGATUNK, FRUSZTRÁLGATUNK?

Három színházkritika

„Minden boldog család egyforma” – Edward Albee.



Kancsár József mint Cipolla, és Szerdahelyi Mátyás, a Suhanc. Fotó: Segesvári Csaba

Találkozások hálója tart fenn vagy nyom le bennünket – erről szól az a három darab is, amit január-februárban a Pincészházban és a Kisszínházban mutattak be. A huszadik és most már a huszonegyedik század nagy bajáról, hogy bár külön-külön nagyszerű játékosok lettünk, elfelejtettük, hogy mik a társas játék szabályai. Vagy értelmé.

Maga eljött ide?

„A kilencvenes évek elejétől az ügynök (a „szocialista” korszak állam-biztonsági szerveinek besúgója, informátora stb.) lett a rendszerváltást megelőző időszakról szóló nyilvános diskurzusok egyik kulcsfogalma. Egyetlen nagy erejű jelkép, amely kifejezi az egész társadalmat átjáró, megrontó hazugságot és csalást, megtestesítve a rendszert, megmutatva annak valódi természetét. Az ügynök: démon, aki igyekszik mindenáron (örökre) rejtve maradni; ellenben ha leleplezik (ha valakiről kiderül, hogy ügynök volt), az mintegy az igazságot mutatja meg az egész démonikus szisztémáról, melyben ő ügynökként tevékenykedett” – írja *Rainer M. János* A hálózati ember című tanulmányában. *Nádas Péter* Találkozás című drámája nem nyújt ilyen egyszerű választ sem erre a kérdésre, sem másokra, mint ahogy a darab Maga például eljött ide? című feldolgozása sem. A Pincészházban látható előadást kinkeringőnek aposztrofálták, ami tökéletesen elmond arról, mit várhat a néző az előadástól. Három ember története, ami ugyanazokra az alapkérdésekre tér vissza ritmusosan, felemelve és lerántva egymást – szenvedve. Szép kis találkozások sora – egy nő (*Kondász Rózsa*) és egy férfi, majd a gyerekük (*Czene Zoltán*), aki ugyanolyan szerencsétlen egy lánnyal, mint amilyen az apja volt. Vagy amilyen az anyja volt. Meg lehet-e azt állapítani, hogy ki tette tönkre a másikat, hogy ki követett kit, kinek követte el az első, a nagyobb vagy a fontosabb hibát?

A színpadon két ember: az anya és a gyerek – két, az idegbetegségig frusztrált, gyanakvó, magába fordult ember. Mint két zárt dunsztosüveg

egymás mellett a polcon – ennyi közülük van a másikhoz a darab elején. Hogy végül apró, éles szilánkokká törnek, az egy dolog. A kérdés az, hogy vajon mi kellett volna ahhoz, hogy ez ne így történjen? Hogy a nézőtérén ülő hasonlóan szerencsétlen anyák, apák vagy gyerekek a saját esetüket meg tudják oldani – kár, hogy a modern színház már nem ad shakespeare-i válaszokat kérdéseinkre.

Hol vagy?
Kétségek közt.

Mario és a varázsló

Thomas Mann sem a habosban könnyed írásairól ismert – sokat vállalt a Pincészházban, bár a téli sötétéhez tökéletesen passzol a befordulás és a félelem. „Az akarát is valami, a szabadság is valami” – hangzik el a darabban a lényeg. *Mann* 1930-ban írta a Mario és a varázslót – a parancsolás és engedelmesség antonimájának történetét. Most, amikor a személyes szabadság, az individuum mindenhatósága az első és mindenek feletti elv, ami vezérli utunkat, megint csak egy varázslótól félünk. Attól, hogy valaki ösztönökre és nyíltságra kényszerít bennünket – micsoda ellentmondás! A hazugság, az elhallgatás, az őszintétlenség nem szép dolog – már az óvodában megtanultunk mindent, amit tudni érdemes –, de hasznos. Saját és szeretteink jól fel-fogott érdekében mélyen elfojtunk, amit csak tudunk, és rettegünk, hogy egyszer csak kiderül. *Cipolla* (*Kancsár József*) sajnáltra méltó, szerencsétlen alakja, kétségbeesett akarása, túlértékénysége, buta kis számjátékai – amiknek azért mi is bedőlünk, amíg a középiskolás magyarórákon meg nem fejtettük velünk –, ijesztőek: azt juttatja az ember eszébe, hogy vajon mikor jut el ő maga a szánalmaság ezen fokára. De a kudarcok sorozata nem lehet magyarázat a gonoszúságra vagy a kegyetlenségre. Mégis mentetjük a varázslót, mert egy mi is ezt csináljuk – manipulálunk, ahol lehet. De jön Mario (*Czene Zoltán*), aki természetes, ártatlan és jószívű, és végre jól le-lövi Cipollát. De jobb lesz neki ettől? Semmi nem változott – Cipolla bolondot csinált a nézőkből, talán felszaba-

dított egy-két elnyomott vágyat, de azonnal, mint a csokiautomatában a konyakos meggy, ott termett helyében egy msik. Ami nem jobb, nem rosszabb, nem kisebb, nem nagyobb. Mariónak közelebb kellett volna kerülnie a szerelméhez, a bátorsághoz vagy az ösztöneihez? Megérte?

Kényes egyensúly

Edward Albee abszurd-amerikai rémálma hagyott-homlok különbözik a mi európai frusztrációinktól, és mégsem: a Kényes egyensúly szerint is képtelenek vagyunk együtt élni, egymásra figyelni, ergo úgy szeretni, ahogy az a nagy könyvben meg van írva. A szegény gazdagok alaptézisből kiindulva a darab kulcseszköze az alkohol – aminek hatását igen kevésbé érzékelhetjük, mert már mindenki „alapbecsicscentett” állapotban van az előadás kezdetén. A színpadon csupa lelki sérült ember – a tenni akaró, de arra képtelen apa, a mártírt játszó anya, az elkényeztetett kényelmes lány, az alkoholista sógornő és a mindent tudó, szentségesen jó barátok. A díszes kompánia egyetlen közel normális értékrenddel rendelkező tagja *Claire* (*Csarnóy Zsuzsa*) – az amerikai társadalom bájos megbocsátása az alkoholizmussal szemben, apró beleegyező bólogatás, hogy alkohol nélkül valóban elviselhetetlenek vagyunk –, a részeges, aki kimondja, amit a többiek nem mernek. Saját magával szemben ugyan nem ilyen őszinte a hol hippinek, hol úrinőnek, hol kurvának tűnő rokon, de a család arra van, hogy az orra alá dörgölje ezeket a dolgokat.

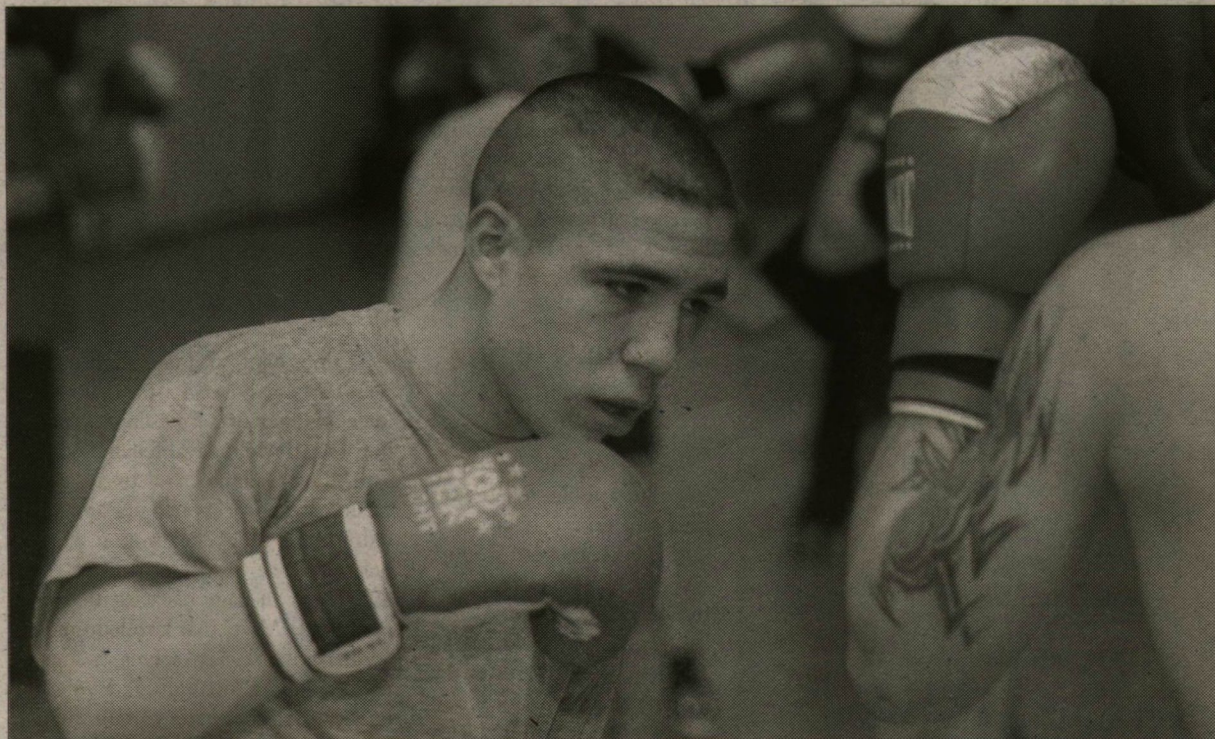
Vége egy élvezetes kamaradarab a Kisszínházban – *Székhelyi* a kiszolgáltatott apa és férj szerepében láthatóan jól érzi magát, és jól is csinálja. *Fekete Gizi* Agnese, a feleség, aki mindent jobban tud, de feláldozza magát is fesszik a darabban, *Csarnóy Zsuzsa* – ha élénken emlékeztet is *Hernádi Juditra* – játéka élettel teli, *Cseh Zsuzsanna* pedig – amint azt tőle megszoktuk –, szépen kiabál a színpadon. Szerémi fehér vírusatlan overallba öltöztetett alakja a betonkeverő mellett mintha *Mrozek* valóra vált álma lenne.

Pölös Zsófia

ÚJ SÚLYCSOPORTBAN A VÁLOGATOTTSÁGÉRT

Két vb-n is ringbe szállt tavaly Oltványi Dávid

Mozgalmas évet tudhat maga mögött a JGYTFK II. éves földrajz-számítástechnika szakos hallgatója, Oltványi Dávid. A fiatal ökölvívó az előadások, szemináriumok látogatása mellett a világ számos városában is megfordult, és több említésre méltó sikert aratott a kötelek között.



Az idei elsődleges célom, hogy 54 kilóban is bebiztosítsam a helyem a válogatott keretben. Fotó: Segesvári Csaba

– *A tavalyi év során sem unatkoztál, hiszen több fontos tornán léptél a kötelek közé. Melyik versenyek voltak számodra a legemlékezetesebbek?*

– Az év legfontosabb eseménye természetesen a kínai ökölvívó-világ-bajnokság volt. De azt megelőzően számos válogatóversenyen, és egyéb nemzetközi, valamint válogatott tornán is rajthoz álltam. Az év a már hagyományosnak mondható Bocskai-emlékversennyel kezdődött számomra, ami nem sikerült túl jól, mivel olasz ellenfelemtől vereséget szenvedtem. Ezután egy csehországi nemzetközi tornán szerepeltem. Ott végül a bronzéremig jutottam. Először egy kubai fiú ellen sikerült nyernem, majd egy régi, szlovák vetélytársammal kerültem össze. A párharcból sajnos ő került ki győztesen. Ugyancsak a világbajnokság előtt rendezték meg az uniós Európa-bajnokságot Szardínián, ahol ötödikként zártam. A magyar válogatottal pedig Bulgáriában jártam, ahol egy mérkőzést vívtam, mégpedig sikerrel. A világbajnokságra való felkészülést egy szlovákiai Grand Prix-verseny zárta, amelyet meg is nyertem. Ezen eredményeim alapján lehettem tagja a világbajnokságra utazó magyar válogatott keretnek.

Vegyes érzések

– *Beszéljünk akkor egy kicsit bővebben a világbajnokságról! Mianyaniban nem sikerült bejutnod a legjobb nyolc közé.*

– Az első összecsapásomon egy afgán versenyző ellen léptem a kötelek közé, akin különösebb erőfeszítés nélkül sikerült túllépnem. Még számoltak is rá. A nyolc közé jutásért egy egyszerűt államokbeli bokszolóval kerültem össze. Ellene már nem sikerült győznöm. A vereség pontos okát nem tudom, de így utólag lehet, hogy nem a legjobb taktikát választottam. Szoros meccsnek indult, de végül ellenfelelemnek sikerült fokozatosan egy-egy ponttal elhúznia, így itt sajnos véget ért számomra a világbajnokság.

– *Ezt követően viszont kick-boxban is megméretted magad, mégpedig a szegedi vb-n.*

– Így van. Azonban nem egyből a vb következett, az év során több válogatott forduló is sikerrel vettem, így vívtam ki az indulási jogot. Miután hazatértem Kínából, egy hét telt el, és már következett is a kick-box vb. Ez a viadal sem sikerült a legjobban; ugyanis a kínai világbajnokság után egy-két nap alatt kellett négy kilót fogynom, és ez a bunyómon is meglátszott. Így sajnos kikaptam spanyol ellenfelemtől, és nem sikerült a dobogóra állnom. Összességében vegyes érzésekkel zártam a tavalyi évet, mert sikerült kijutnom a vb-re, ami már régi álmom volt, ráadásul meccset is sikerült ott nyernem, ami külön öröm.

A bokszt braziljai

– *Bár nem sok idő volt a szegedi vb-re készülni, mégis mennyiben igényel más felkészülést egy boksz-, illetve egy kick-box viadal?*

– A többi versenyzőhöz képest annyi az előnyöm, hogy immár kilenc éve bokszolok, és az évek tapasztalata azért meglátszik a kéztechnikán. Ami a felkészülésben eltérő, hogy a kick-boxban kéztechnikát a lábtechnikával össze kell tudni kötni. Az ugyanis nem elég, hogy csak odaállok, és kézzel próbálok eredményt elérni. Ezt egyébként már a szabályok sem engedik, ugyanis újabban előírták, hogy menetenként legalább hét értékelhető kell rúgni is. A meccsen, sajnos, ki is jött ennek a hátulütője, mivel egy-két rúgás után automatikusan ráálltam a kéztechnikára, amit az ellenfelem előbb-utóbb kiismert, és lábbal távol tudott magától tartani.

– *Ha a számos tavalyi verseny, illetve mérkőzés közül ki kellene emelned egyet, amelyikből a legtöbbet hasznosíthatnád a későbbiekben, melyik lenne az?*

– A csehországi tornát, azon belül pedig a kubai srác elleni meccsemet mondanám. Kubaival ugyanis korábban még nem bokszoltam, az pedig közismert, hogy a kubaiak bokszban olyanok, mint fociban a brazilok. Egyrészt az eredménynek is örültem, hiszen sikerült nyernem, másrészt viszont sikerült mindent megvalósítanom, amit a meccs előtt elterveztem.

A kubaiaknak hihetetlenül jó a ritmus-érzékük, a lábtechnikájuk. Ez ellenfelemnél sem volt másként, így egy rendkívül hajtos meccset vívtunk. Másnap a nyakamtól a talpamig izomlázam volt, holott ezt a meccs során nem éreztem. Azért megérte, mert azon a meccsen láttam, hogy a rengeteg munka igenis megtérült.

– *Idén viszont már biztosan nem ugyanazok az ellenfelek várnak rád, akikkel tavaly mérkőztél. Miért is?*

– Edzőmmel úgy döntöttünk, hogy érdemes súlycsoportot váltanom, mivel az alkalmankénti öt-hat kilós fogyasztás már elég sokat kivett belőlem. Tehát idén az 51 helyett már 54 kilogrammban próbálok megmutatni, hogy mire is vagyok képes. A mezőny azonban nem lesz ismeretlen, mert amikor először szerepeltem felnőtt válogatottként, akkor is ebben a kategóriában indultam.

Rögtönzés

– *Ha már itt tartunk, mit szeretsz jobban: a saját stílusodban bokszolni, vagy pedig korábbi összecsapások alapján felkészülni az éppen soros ellenfeledből?*

– Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy jobban fekszik nekem, ha nem készülök rá különösebben az ellenfelekre, hanem megpróbálok inkább rögtönözni.

– *Idén eddig a vizsgák, és az alapozás tette ki az idő nagy részét. Mikor lépsz először a ringbe, és hogyan alakul a további versenynaptár?*

– A súlycsoportváltás miatt rengeteg állóképességi edzést iktattunk be, sok futással, erősítéssel, és csak ezt követik majd az ütőscsiszolások, ugyanúgy, mintha egy kezdő srác tanulna bokszolni. Persze ez azt a rizikót is maga után vonja, hogy az első néhány verseny esetleg nem a legjobban sikerül, de a súlycsoportváltás miatt ez is belefelel. Idén egyébként Plovdivban lesz az Európa-bajnokság, az uniós Eb-nek pedig Pécs ad majd otthont. Az idei elsődleges célom az lesz, hogy 54 kilóban is bebiztosítsam a helyem a válogatott keretben.

Dobos Tamás

KORNER

GYŐZEDELMEK RAJT A FUTSALOSOKNÁL. A futsal NB I első tavaszi fordulójában az Első Beton együttese a sereghajtó Siklóst látta vendégül. A hazaiaknak égetően szükségük volt a három bajnoki pontra, hiszen nem akartak kiszállni az elődöntőt érő legjobb négy közé helyezés közé jutásért folytatott harcból. Szabó Zsolt gárdája mellett nemcsak a jobb bajnoki helyezés és az szőlt, hogy ősszel idegenben is legyőzték a Siklóst, hanem az is, hogy a vendégek mindössze egy cserejátékoskal érkeztek a Tisza partjára. Ennek ellenére nem játszott megilletődötten a Siklós, ám végül a nagyobb tudás a szegediek mellett döntött. Az 5-2-es végeredmény azonban inkább a Betonra nézve hízelgő. Puskás és K. Tóth kétszer, a csapatkapitány Szentágotai egyszer volt eredményes.

PARÁDÉS BETON-SZEZONKEZDET. Kiváló formájának köszönhetően magabiztosan tartja negyedik helyét az OB I-es pontvadászat tabelláján a Szeged Beton vízilabdacsapata, így nagy esélye van Gyöngyösi András mester alakulatának, hogy újra az elődöntőben szerepelhessen. A hullámozó őszi idény után a fővárosi rangadókra kiemelten készültek a szegediek. Lehmann vezérletével a Ferencvárost 7-5-re győzte le a Beton, majd az Újpest örülhetett a 11-11-es döntetlennek, hiszen a Szeged szinte végig vezetett. Az OSC-Kaposvár tízgólos vereséggel távozott Vargák otthonából, hasonlóan nehéz percek várnak február 25-én a sereghajtó Neptunra. Egy nappal később igazi, sorsdöntő derbire kerül sor, Hosnyánszkyék ekkor a második helyen álló Eger gárdáját fogadják.

NYOLC KÖZÖTT A PICK. A legjobb nyolc csapat közé jutott a férfi kézilabdázók Magyar Kupa küzdelmeiben a Pick Szeged együttese. Az egyaránt nyolc találatig jutó Bendő és Matics vezérletével 37-23 arányú szegedi siker született a Tatabánya ellen az újszegedi Sportcsarnokban. A négy egykori Pick-játékoskal (Doros, Halász, Rosta és Kuzma) felálló tatabányaiak nem illeődtek meg, a félidő derekán még, de a huszadik perctől felpörgette a ritmust Kovács Péter gárdája. Az ötgólos előnyt a második játékrészben végül tizen-négyre növelték Ilyésék, így magabiztosan jutottak tovább. A bajnoki listavezető a pontvadászatban is hazai pályán lépett parkettre, s a végül nyolc gólig jutó Krivokapics vezérletével legázolta a Csömör együttesét, így továbbra is veretlen.. A 41-19 arányú Pick sikerből a fiatalok (Lele és Vancsics) is egyre magabiztosabb játékkal vették ki a részüket.

UJHELYI MEGMUTATTA. A hétvégén Szekszárdra látogatott a Szeviép-Szeged női kosárlabdacsapata, s tovább folytatta vesszőfutását, hiszen a bajnoki tabellán hátrébb álló, a nyáron a Szeviép kispadjáról elküldött Ujbelyi Gábor által vezetett hazaiak magabiztos, 73-63-as győzelmet arattak a sérült Török Szilviát nélkülöző Tisza-partiak felett. Ezzel szinte biztossá vált, hogy a Szeviép a hetedik vagy a nyolcadik helyen végez az alapszakaszban, tehát a negyedöntőben az Euroligában is parádézó Péccsel vagy Sopronnal kerülnek majd szembe Mészárosék. A Szeviép a Magyar Kupában javíthat: a héten eldőlt, hogy a négyes döntőt március 18-19-én Sopronban rendezik, s a szegediek az elődöntőben a MiZo Péccsel csatázhatnak.

SZOROS MECCSEN BIZTOS ELŐNY. Az Eszék együttesét fogadta szombaton a Ferroép-Szeged a férfi teke BL negyedöntőjének első meccsén. Remekül indult a találkozó, hiszen Kiss Norbert 605, Kovács Gábor pedig 581 fás teljesítményt nyújtva múlta felül riválisát. A nézőtéri buzdítás a folytatásban is sokat jelentett a házigazdáknak, ugyanis az 572 fág jutó Zapletán Zsombor, valamint a legjobb ferroépes, a 617 fát gurító Fekete László is fogadhatta ellenfele gratulációját. Bár a záró körben Kakuk nem bírt Liskával, de Karsai három fával legyőzte Stoklast, így a Ferroép biztató, 7:1-es előnnyel utazhat három hét múlva esedékes horvátországi visszavágóra.

KURZUS-KÓD

A kortárs tánc – (XT001-2KT2)

„A klasszikus balett egyeduralma ellen kialakult új táncstílus. Megismereti a különböző kortárs tánc, a hagyományos tánc, a Graham- és Limon-féle modern tánc és a kreatív képzés (improvizáció, kompozíció, kontakt-tánc) elemeit.” (... hozzatok zoknit!)

Mindig a hatalmába kerít egy megnevezhetetlen bűbáj, mikor táncolni látok egy lányt. Emlékszem, egyszer a Szegedi Kortárs Balett egyik előadásán bohócmaszkban szólót táncolt egy táncosnő. Még mindig nem felejtettem el. Azóta is, ha bohócot látok... na mindegy. Úgy gondoltam, megnézem, mit tanulhatnak egyetemünk hallgatói Takács Veronika, a Szegedi Színház táncosának óráján (ráadásul Timi is ezt a kurzust választotta). Az első pénteki foglalkozásra hiába mentem, hacsak nem az „ismerkedés és adat-szolgáltatás a Szegedi Tudományegyetemen” címmel készülnek referencianyagot írni egy diáklapnak. A hétfő reggel nyolc órát pedig humanista nézeteim miatt vettem el. Így maradt a hét nap, hét éjszaka: jövő péntek.

Kéthetes borostával, hosszú, kinyúlt pulcsiban és egy nagykabáttal az ölemben vártam a lányok érkezését. Kicsit mintha gyanakvoan néztek volna rám. De az egyik köszönt (később persze ő is meggondolta magát). Szóval az óra olyan tánclépéses-futásos-szökkenéses bemelegítéssel kezdődött. Spicc, sarok, térdemelés spiccelve stb. Na de aztán leült mindenki a földre, és a rendkívül jól kommunikáló táncanár olyan koreográfiát kezdett el tanítani, hogy. Megmutatta, hogyan vezeti a kéz a mozgást, mikor fordulunk egyet a földön. Meg azt, hogy melyik lábunkat tesszük alulra, amikor törökülésből lefekszünk a... hogy is? De a lányok többé-kevésbé megértették és csinálták is. Komolyan (Timi szinte mindig).

Szoktam elmélkedni, hogy mi mindent tanulhattam volna meg, ha nem fociom annyit. Ebbe az értelmetlen igeidőbe helyeztem a zenét, egy jó kis magyar szakot, szakácsiskolát, nyelveket és igen, a táncot is. Viszont én olyan sokat fociom...

D. Cs.

A JÁVORSZARVAS ÉS A HÁTRAHAGYOTT VIKINGSISAK

A tisztaságáról és lélegzetállító természeti tájairól is méltán híres ország friss levegőjébe először a reptér ajtaján kilépve szippantattam bele egy verőfényes napsütéses, augusztus közepi napon. Ekkor azonban még mintegy nyolcvan kilométer választott el Hamartól, a kisvárostól, amely erasmusos diákként néhány hónapig otthonomul szolgált.

Találkozás a pályaudvaron

Buszra szálltam hát, hogy így közelíthessem meg végső úti célomat. Az utazás nagy része gyönyörködéssel telt el, hol jobbra, hol balra fordulva kémleltem a fákkal teletűzdelt sziklás domboldalakat. Délután fél négy tájban gördültünk be Hamar buszpályaudvarára. A neheze azonban csak ezután következett, arról ugyanis, hogy a szállásom pontosan hol van, semmiféle tájékoztatást nem kaptam. Felhívtam hát a Hedmark University College nemzetközi koordinátorát Elverumban, aki megígérte, hogy szól Knutnak, a hamari intézményi koordinátornak, és kiküldi értem. Adott egy rövid személyleírást is, hogy egy kicsit köpcös, ősz hajú, hatvan körüli, szemüveges férfit keressék. Kezembe vettem hát mintegy húszkilós bőröndömet, és elkezdtem a pályaudvaron kerengeni a keresett személy után kutatva. Pár perc alatt találtam is egy illetőt, akire ráillettek a fentebb leírtak. Kicsit félve bár, de odaléptem hozzá, és megszólítottam: „Elnézést, maga Knut?”. Mire ő azt válaszolta, hogy „Igen”. Siker, gondoltam, sinen vagyok. Rákérdeztem hát, hogy hogyan jutok el az iskoláig vagy valamiféle diákszállóig, mire ő elkezdett egy egyszerű térképet rajzolni az addigra előkapart füzetem hátoldalára. Mikor végzett, rákérdeztem: „Tehát akkor ott fogok majd lakni?”, „Nem, de bármikor meglátogathatsz” – válaszolta.

Elégé kellemetlenül éreztem magam, de amilyen rosszul kezdődött, legalább annyira jól is ért véget a történet. Ebben a pillanatban ugyanis odalépett hozzám egy korombeli lány, és legnagyobb elképésemre magyarul kérdezte meg: „Szia, te vagy Dobos Tamás?”. „Igen, én” – mondtam. „Remek, én pedig Magyari Melinda vagyok, jöttünk érte Knut”. Oldalra néztem, és tényleg ott volt egy férfi, akire szintén ráillett a korábbi jellemzés. Amíg a mi kis párbeszédünk lezajlott, a két Knut is tisztázta a félreértést. Mint utóbb kiderült, régebben kollegák voltak. Arra is fény derült, hogy Melindával mindketten Szegedről, ugyanazzal a géppel érkeztek, csak ő Hamarig a vonatot választotta, és majd negyedórával előttem ért célba. Mondják, Norvégia kicsi, mindenki ismeri a másikat. Most már tudom, hogy ez egy kisvárosban halmozottan így van.

Élmények, melyek összekötnek

Az élményeket sohasem egyedül éli meg az ember, szerintem annál életre szólóbb, minél többen vesznek

Hei! Hei! – köszöntött kedvesen, mosolyogva az Oslo Gardemoen reptér termináljában álló pénzváltó fiatal alkalmazottja, midőn odaléptem az ablakhoz, hogy euróimat norvég koronára váltsam. Így indult négy hónapig tartó kalandom a vikingek, a fjordok, és még sok más egyéb csodálatos dolog hosszan elnyúló, északi hazájában.

benne részt. Társakban pedig a továbbiakban sem volt kint hiány, a világ számos országából leltem jó barátokra. Bár a kontinensnyi távolság a hazautazás óta elválaszt bennünket, a XXI. század vívmányai, mint az e-mail, valamint a közös élmények továbbra is összekötnek. Elég, ha csak a közös étkezéseinkre gondolok vissza. A namíbiaiak egyik kedvenc csemegéjét, a vízben puhított, olajban átforgatott selyemhernyóbábót a legtöbben kétkezevel fogadtuk, bár hozzáteszem, majonézsal már nem is volt annyira elviselhető. Ugyanakkor az is megessett, hogy a megszokottal ellentétben nem mi végeztük a medve gyomrában, hanem éppen fordítva, köszönhetően szlovák cimborámnak, valamint az import árunak. Kiadós szempontjából az amerikai háladács vacsora, pulykával, édes krumplival meg miegyébvel, vitte a prímet. Természetesen a norvégok is kitétek magukért, bár a lompéba (palacsinta kinézetű krumpli lepény) csavart nyershalról, a rakfiskről jobb, ha nem tudjátok, hogyan készül. Az íze azért nem rossz, főleg egy kis akvavittel leöblítve. Desszertnek pedig frissen sült gofri, házi eperdzsemme és friss tejföllel. Én azért leginkább a szózott, szárított rénszarvashúsra vagy a jávorszarvaspörköltre voksolok. Azért a mi bundáskenyerünk, göngyölt palacsintánk, valamint jófajta mézes és baracknedűnk is nagy sikert aratott, legalábbis az üres tányérok és poharak erről árulkodtak.



Kettőzött őrség a királyi palota előtt Oslóban.

Üdvözlét a jávorszarvastól

Azért nem csak kajálásról szólt az egész kint töltött idő. Sőt láttam én vadállatot egészben is. Sokáig sajnos csak figyelmeztető táblán vagy képen, de aztán egy késő novemberi estén élőben is megpillanthattam Norvégia egyik legjellegzetesebb állatát, a jávorszarvast. Igaz csak egy pár másodperc erejéig, ahogy átszaladt előttünk az úton, de egy alföldi embernek így is felejthetetlen élményt nyújtott. Szerencsére a pillanat többeknek is megadódott, ugyanis kitalálhatjátok, két autóval éppen egy nemzeti parkba tartottunk, hogy egy fakabinban, kandallótűz mellett, a természet lágy ölén pihenjük ki a

mindennapok fátalait. Kimondhatatlanul üdítő érzés volt a hóval tarkított fenyves közepén álló kis házban hallgatni a tűz ropogását, és jókat derülni namíbiai jóbarátom, Efu életének első, méretben ugyan törpe, de rendkívül mosolygós hőmberén. Na persze a hideg, a hó és a jég nem mindenkinek annyira megszokott dolog.

Családias légkör, meleg fagy

Azért egy idő után ő is, valamint a többi, fekete kontinensről érkező hallgatótársam is hozzászokott az időjáráshoz, így aztán bulizhattunk, ha esett, ha fújt. Akaratlanul is mosolyt ült ki például az arcomra, amikor szomáliai csoporttársamhoz fordultam a tanárnőnk, Inger által szervezett egyik vacsorán, és megkérdeztem „Abdi, te miért nem eszed a fagyidat, ha már kiszedted?” Mire ő „Várok egy kicsit, hogy felmelegedjen.”

Ha már említettem, nem mehetek el szó nélkül Inger mellett sem. Bizton állíthatom, anyánk helyett is anyánk volt a félév során. Pedig problémákban nem volt hiány. Nem kis erőfeszítésbe került meggyőzni például az egyik diákot, hogy a félév elején használatra kapott ágyneműket, törölközőket, valamint edényeket, tálatat talán jobb lenne hátrahagyni a következő lakóknak.

A traktoros bulik, a Victoria Pub-beli Megasztár-döntő, a barangolás az oslói éjszakában a kivilágított Akershus erődtől, vagy éppen a Trondheim-Kristiansund közötti felejthetetlen hajóút számomra mind ugyanolyan kedves emlék marad. Akárcsak a Brumund-

dali középiskolában eltöltött egy nap, ahol valamit taníthattam is Magyarországról a norvég kisváros cseperedő kamaszainak. Azt nem állítom, hogy a jövőben ők készítik majd a legjobb magyar térképeket, de annál már biztos többet tudnak rólunk, hogy Budapest a főváros. Talán a jövőben majd megértik, ha valaki azt mondja nekik: Egészségedre vagy Gera Zoli egyik gólját látva büszkén mesélik, hogy egyszer egy magyar srác beszélt nekik a jelenlegi leghíresebb, még aktív magyar focistáról.

Norvég búcsú, magyar szóval

Sajnos eljött az a nap, amit nagyon nem vártam, norvégiai tartózkodásom ideje végéhez ért. Egy álmos, decemberi reggel Melindával felkerekedtünk, és Abdinak hála kocsival tettük meg a vasúti pályaudvarig tartó utat, majd vonatra szállva igyekeztünk a kezdeti helyszínre, az Oslo Gardemoen repülőtérre. Az út nagy része eseménytelenül telt el. Mivel már közeleddünk célállomásunkhoz, így súlyos csomagjainkkal jó előre kivonultunk a vonat ajtajához. A kocsiban, tőlünk néhány ülésnyire egy dekoratív, huszonevesnek látszó lány ült. Férfiember lévén, gondoltam, vetek rá egy hosszabb pillantást, hogy egy újabb szép emlékek gazdagodjak a gyengébb nem norvég képviselőivel kapcsolatban. Cipekedés közben persze magyarul beszélgettünk. Már kint, az ajtó előtt álltunk, mikor a lány egyszer csak odalépett hozzánk csomagostól, és ránk köszönt: „Jó reggelt kívánok!”. Elképésem legalább akkorra, ha nem nagyobb volt, mint amikor anno Melindát megismertem. A lány, Márta Budapestről érkezett Norvégiába, és a Hamar közeli Lillehammerben dolgozott a Leonardo da Vinci-program keretében belül. Velünk ellentétben, ő csak öt napra ugrott haza, majd az ünnepeket már ismét kint töltötte. Mit mondjak, egy kicsit irigyeltem is ezért. Én viszont fél évre biztosan hazatértem, bár egy ígérete nem teljesítettem. Elutazás előtt, mikor szeretett öcsémet és kedves barátainkat megkérdeztem, hogy mit vigyek nekik szuvenír gyanánt, egyaránt a vikingsisakot mondták. Tudjátok, azt a fából készültet, igazi kosszarvakkal. Mivel ilyet korábban már láttam Szegeden, egy Magyarország-Norvégia férfi kézilabdameccsen, a norvég törzsszurkoló fején, így gondoltam, nem lesz nehéz beszerezni. A kint eltöltött hónapok során viszont csak a műanyag változattal találkoztam, ami nem nyerte el tetszésem. Mint egyik norvég ismerősimtől megtudtam, fából készült az az egy van, amit az ominózus szurkoló saját kezűleg készített. Az ígéret viszont szép szó, így elhatároztam, hogy mindenképpen visszatérek ebbe a csodálatos északi országba. Hogy végül a műanyag sisakok mellett döntök majd, vagy csináltatok egy párat eredeti norvég fából, még nem tudom, de nem is ez a lényeg. Egy beváltatlan ígéret teljesítésénél sokkal több minden van, ami visszahúz Norvégiába, rengeteg élmény, sok jó barát és még több új kaland ígérete.

Dobos Tamás



Víkendház norvég módra, egy nemzeti park közepén. Fotók: Dobos Tamás

SZEGEDI EGYETEM

A Szegedi Tudományegyetem hetilapja
Főszerkesztő: Dlusztus Imre.

Szerkesztőség: Bodacz Péter, Csécsi László, Dobó Csaba, Dobos Tamás, Dunai Tamás, Franck János, Hauptmann Tamás, Lukács Levente, Németh Ágnes Lilla, Németh Attila Gergő, Németh Tímea, Petrő János, Pin-

tér M. Lajos, Pölös Zsófia, Segesvári Csaba, Turi Tímea, Varga Anna.
Szerkesztőség: 6722 Szeged, Gyertyámos u. 13.
Telefon: (62) 547-595. Fax: (62) 547-596.
E-mail: szegyszerk@vnet.hu.

Kiadja a Szegedi Tudományegyetem.
Felelős kiadó: Szabó Gábor rektor.
6720 Szeged, Dugonics tér 13.
ISSN 0230-791X

Online: www.tiszaportal.hu/szegy
Tipográfia: H-moll, Budapest.

Nyomda: Lapcom Kft. nyomdája, Szeged.
Terjeszti a Studio X Bt., Szeged.